

C O R P U S
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS.

VOLUMEN III.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCXL.

**CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS
DE THEMATIBUS
ET
DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

**ACCEDIT
HIEROCLIS SYNECDEMUS CUM BANDURII
ET WESSELINGII COMMENTARIIS.**

**RECOGNOVIT
IMMANUEL BEKKERUS.**

**BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXL.**

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

περὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀνηκόντων τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων, Ρ 1
πόδεν ἔσχον τὰς ὄνομασίας, καὶ τὸ σημαίνοντιν αἱ τούτων προσ-
ηγορίαι, καὶ διὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀρχαῖονσι, τὰ δὲ νέαν ἐκτήσιντο
τὴν προσηγορίαν.

P 2

5 Οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόληψιν, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται,
ἡ τῶν θεμάτων ἐγένετο προσηγορία. οὐδὲ γὰρ παλαιά τις ἐστιν,
οὐδέ τις τῶν ἴστοριας γραφάντων ἐμνήσθη τοιαύτης ὄνομασίας ὡς
λέγεται τοῦ· ἀλλὰ πρώην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λε-
γεῖνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμέναι κατ' ἔθνος, ὡς ή λεγεῖν ή τῶν
10 τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐλέγετο κεραυνοβόλος, καὶ ἄλλη Μαρ-

énscr. τοῦ — Πορφ.] φιλοπόνημα Κωνσταντίνου τιοῦ βασιλέως
Ἄετος τοῦ σοφοῦ Α i. e. codex Regius a Morello, deinde a
Bandurio ad editionem Vulcanianam (V) collatus. quem addunt
titulum ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ, omisi, tituli esse ratus ea quae infre-
runtur, περὶ τῶν θεμάτων — προσηγορίαν. 1 τῶν ante 'P.
om C i. e. codex Paris. Reg. 854 2 πόδεν] καὶ πόδεν Α
5 τῶν om C 7 τῆς τοιαύτης C 9 ή τῶν om Α 10 ἐλί-
γετο κεραυνοβόλος add Α

SAPIENTISSIMI IMPERATORIS
CONSTANTINI PORPHYROGENITI
DE THEMATIBUS LIBER PRIMUS.

de thematibus, quae ad Romanum imperium spectant, acturi, et
unde appellationem duxerint, et haec ipsae appellationes quid signifi-
cent, et quod nonnulla themata antiquum retineant nomen, alia vero
novicium ac recens nacta sint.

Thematum appellatio, ut mihi quidem videtur, nequaquam eam
quam multi opinantur originem habet, siquidem neque antiqua est, ne-
que quisquam eorum qui historias condidere eiusmodi appellationis,
quae nunc in usu est, mentionem facit. olim vero et ab initio turmas
quaedam ac legiones per singulas provincias distributae erant, quemad-
modum legio quadraginta martyrum dicebatur fulminatrix et alia Mar-

μαριτῶν καὶ ἄλλη Πισιδικὴ καὶ ἐπέρα Θετταλικὴ καὶ ἄλλη ἄλλως ὠνομασμένη, ὑπὸ δοῦκα καὶ ἡγεμόνα τυγχάνονται, πολλάκις δὲ καὶ πραπόσιτον. καὶ ταῦτα πότε; δτε οἱ βασιλεῖς μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτευον καὶ τοῖς ἀνταμφονοῖς τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς δουλείας ἔνγρον ἐπειθέσαν καὶ μικροῦ δεῖν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐποιώρκουν⁵ ἀτακτοῦσαν καὶ ἀντιλέγονταν, ὡς ὁ Καισαρὶς Τούλιος, ὡς ὁ σεβαστὸς Ἀγγονστος, ὡς ὁ Τραϊανὸς ἐκεῖνος ὁ περιθόητος, ὡς ὁ μέγας ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος καὶ Θεοδόσιος καὶ οἱ μετ' ἐκείνους τὸν χριστιανισμὸν καὶ τὴν θεοσέβειαν ἀσπασμένοι. οὐκ ἦν γάρ εἰκὸς βασιλείως ἐπὶ στρατοπέδον παρόντος στρατηγὸν διατάττε-¹⁰ σθαι· ὅφ' ἡγεμόνας γάρ καὶ ταξιάρχας ἐτίλουν, καὶ ὅλα τὰ τὰν πολεμίων πράγματα ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως βουλῇ ἀπεκρίμαστο, καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς ἕνα καὶ μόνον τὸν βασιλέα ἔῳδα. δτε δὲ τοῦ στρατεύειν οἱ βασιλεῖς ἀπεπάνσαντο, τότε καὶ στρατηγὸς καὶ θέματα διωρίσαντο. καὶ εἰς τοῦτο κατέληξεν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ μέχρι¹⁵. τῆς σήμερον. νυνὶ δὲ στρατείσης κατά τε τὰς ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας καὶ ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Αίρινος, οἱ ἀπ' ἐκείνου κρατήσαντες, οὐκ ἔχοντες ὅποι καὶ ὥπως καταχρήσονται τῇ αὐτῶν ἔξουσίᾳ, εἰς μι-

2 τυγχάνοντα V cum Bandurio, A iuvito
add A πότε;] ποτέ, vulgo 6 θαυμαστὸς V 12 κολέ-
μων? 13 sīc add A 15 ταῦτα V μέχρις C 16 τῆς] καὶ V στρατείσης τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἦραν τῆς Ῥωμαϊ-
κῆς βασιλείας καὶ ἀκρωτηριασθείσης κατά τα ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
ἀπὲ AC

maritarum, alia Pisidica, alia Thessalica, aliaeque aliter nuncupatae; quae ducibus et praefectis, saepe etiam praepositis subditae fuerunt. atque haec quidem olim, cum imperatores una cum populo expeditiones facerent, et in eos qui Romanas servitutis lugum detrectabant copias ducerent, ac totum fere orbem terrarum renitentem reluctantemque subigerent, quemadmodum Iulius Caesar, ut venerabilis ille Augustus, ut celeberrimus ille Traianus, ut magnus ille imperator Constantinus, et Theodosius, et qui post illos Christianam religionem ac divini numinis cultum sunt amplexi. neque enim par erat ipso imperatore in exercitu versante praetorem designari, si quidem sub ducibus et centurionibus degebant, omniaque bellica negotia ab imperatoris voluntate pendebant, et populi totius oculi in unum ac solum imperatorem erant coniecti. cum vero imperatores expeditionibus interesse desierunt, tum demum praetores et themata constituta. atque hanc quidem rationem Romanum imperium in hodiernum usque diem tenuit. verum nunc, cum Romanorum principatus seu Romanum imperium angustius sit factum, et extremis aliquot provinciis tam orientem quam occasum versus sit μντιλατον ab imperio Heraclii Libyci, qui post eum regnarent, cum non haberent ubi aut quomodo potentiam dominatumque suum exerceant, in

κρά τινα μέρη κατέτεμον τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν καὶ τὰ τῶν στρατιωτῶν τάγματα μάλιστα, καὶ ἐλληνίζοντες καὶ τὴν πάτριον καὶ Ῥωμαϊκὴν γλῶτταν ἀποβιλόντες. λογγίνων γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρχους, καὶ κερτουρίων τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς στῦν στρατηγούς. αὐτὸδ γὰρ τὸ διοματος Ἑλληνικὸν ἐστι καὶ οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀπὸ τῆς θέσεως διομαζόμενον.

Πρῶτον μὲν σῦν τοῦ καλούμένου Ἀνατολικοῦ, εἰ δοκεῖ, μηδενέσωμεν.

Πρῶτον θέμα τὸ καλούμενον Ἀνατολικόν.

10 Ἀνατολικὸν τοίνυν τὸ θέμα καλεῖται οὐχ δι τῆς ἄκου καὶ πρώτης ἀνατολῆς ἐστὶν, ὅθεν ἀνίσχει ὁ ἥλιος, ἀλλ᾽ δι πρὸς ἡμῖν τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον καὶ τὸν τῆς Εὐρώπης τόπον P 3 λέγεται ἀνατολικόν. πρὸς δὲ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Μεσοποταμίαν Συρίαν καὶ τὴν μεγάλην Ἀσσυρίαν, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν Ἰνδοὶ καὶ 15 Ἀλθίονες καὶ Ἀλγύπτιοι, λέγεται δυτικὸν μέσον καὶ Ἀσία μικρά· ἡ γὰρ ἀνατολή, καθώσπερ ἐφημεν, Ἰνδῶν ἐστὶ καὶ Ἀλθίόνων καὶ Ἀλγύπτιων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τὴν ἀνατολὴν κατοικοῦντων. δῆμος οὖν μὴ μακρολογῶμεν καὶ δοκῶμέν τισι τερατεύεσθαι περὶ τῆς τῶν

1 τινα om C	5 τυρὶ C	γὰρ om C	6 τῆς om C
7 Πρῶτον — 9 Ἀνατολικόν]	haec vulgo supra ponunt, post		
προσηγορίαν,	τὴν προσηγορίαν,	ita concepta,	
εἰ δοκεῖ,	εἰ δοκεῖ,	τὴν προσηγορίαν	
τοῦ καλούμένου θέματος ἀνατολικοῦ μητ-	τοῦ καλούμένου θέματος ἀνατολικοῦ μητ-		
μονεύσωμεν.	μονεύσωμεν.	ριπτο-	
Πρῶτον κ. τ. 1. pro titulo V: ἐταῦθα τῆς ἀνατο-		λῆς θέματα ἦγον τῆς μικρᾶς αἱστας.	10 τὸ om C
λῆς θέματα ἦγον τῆς μικρᾶς αἱστας.		12 τῆς Εὐρώπης γῆν V	15 δυσικὸν C
τῆς Εὐρώπης γῆν V		16 ἐφην V	17 οἰκουν-
τεντ C		τεντ C	τεντ C

parvas aliquot partes imperium suum ac militum turmas secterunt; et tunc maxime Graecum sermonem affectabant, patrium vero ac Romanum repudiabant; longinos quippe vocabant qui mille militibus, et centuriones qui centum praeerant, et comites quos nunc strategos. ipsum enim thematis nomen Graecum est, non Romanum, ἀπὸ τῆς θέσεως, hoc est a positione sive locatione ita nuncupatum.

Primum quidem, si videtur, thematis Anatolici cognominati mentionem faciemus.

Primum thema Anatolicum appellatum.

Anatolicum igitur thema appellatur non quod superioris illius ac primi Orientis sit, unde sol oritur, sed quod nostrum, qui Byzantium habitamus, et totius Europae respectu, Anatolicum, id est Orientale dicatur: respectu vero eorum qui Mesopotamiam Syriam et magnam Asiam habitant, in qua degunt Indi et Aethiopae et Aegyptii, dicitur Occidentale quod interiacet et Asia minor. Oriens quippe, ut diximus, Indorum est et Aethiopum et Aegyptiorum et reliquorum qui Orientem incolunt. at vero ne prolixiores simus et videamus nonnullis monstrosa

Θεμάτων δυναμοσίας, ἐν συντόμῳ ἐφοῦμεν ὡς ἔχει αὐτὴ ἡ ἀλήθεια.

Τὸ τοίνυν Ἀνατολικὸν θέμα, ὡς νῦν δυναμάζεται, ἐκ πέντε ἐθνῶν τὴν δλην κατοικιαν ἔσχηκεν. ἀρχὴν γάρ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κινητούλεως τῆς δυναμοῦμένης Μηροῦ πεποίηται, καὶ λέγεται 5 Φρογύλα Σαλονταρία, ἔως τοῦ Ἰκονίου. τὰ δὲ πρόσοικα τῶν Ἰσαύρων τὰ πρὸς τὸν Ταῦρον καλεῖται Λυκαονία. τὰ δὲ πρὸς Θάλασσαν καὶ τὸν νότον, καὶ τὰ τοῦ καλονυμένου Ψυχροῦ δρη, καὶ ἔως αὐτῆς Ἀτταλείας, καλεῖται Παμφυλία. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια καλεῖται Πισιδία. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀκροῦν καὶ μέχρι 10 τοῦ Ἀμαρίου καλεῖται Φρογύλα Πακατιανή. τὰ δὲ πρὸς Θάλασσαν νεύοντα καὶ διορθίζοντα τὴν Καρίαν καλεῖται Αυκλία. ὅσα μὲν οὖν εἰσὶ μεσόγαια καὶ πρόσοικα τῷ Ταύρῳ καὶ διήκοντα μέχρι τῶν δρίων Καππαδοκίας, καλεῖται Ἀνατολικά· μέρη γάρ εἰσι τοῦ Ἀνατολικοῦ θέματος. ἐνταῦθα τοίνυν τὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ θέματος-15 τός ἐστι πέρας, ἀρχὴν μὲν ἔχον ἀπὸ τῆς Μηροῦ, ἡ ἐστι τέλος τοῦ Ὁψικοῦ, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν δρίων Ἰσαυρίας πρὸς μῆκος· πρὸς δὲ πλάτος ἔχει μὲν ἐξ ἀριστερῶν μέρη τινὰ τοῦ Βουκελλαρίου καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Καππαδοκίας, πρὸς δὲ δεξιὰν τὴν τε Ἰσαυρίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν μερῶν τοῦ Κιβυρραιώτου. 20

1 συντομώτερον V	6 Φρογύλα A, Φρογύλας V	Σαλονταρίας AV
9 αὐτῆς] τῆς C	10 Κροῖνον V	11 καὶ
πατιανή AC,	Bandurius et Bandurius.	sed Bandurius
in animadvers. ut editum est.	14 ἀνατολικόν AC	16 μέροῦ A

dicere de thematum appellatione, breviter rei ipsius, ita ut sese habet, veritatem exponemus.

Anatolicum itaque thema, ut nunc appellatur, a quinque gentibus totum incolitur. initium enim a Comopoli, quae dicitur Merus, sumit, et vocatur Phrygia Salutaris, Iconium usque. finitima vero Isauris Taurum versus appellantur Lycaonia; quae vero ad mare, ad austrum et ad montes Frigidi cognominatos vergunt, Attaliam usque, Pamphylia nuncupatur. ulteriora autem et mediterranea Pisidia dicuntur; quae vero ab Acroino Amorium usque, Phrygia Pacatiana vocatur. at quae ad mare vergunt et Cariam distinguit, Lycia dicitur. quaecunque igitur sunt mediterranea et finitima Tauro et ad montes Cappadociae usque pertingunt, Anatolica nuncupantur, partes siquidem sunt Anatolici thematis. his igitur limitibus Anatolicum thema terminatur, initium quidem habens a Mero, quae est finis Obsequii, pertingens vero in longitudinem ad montes Isauriacos usque. quod autem ad latitudinem attinet, habet quidem a sinistra partes quasdam Buccellarii et initium Cappadociae, ad dextram vero Isauriam et initium partium Cibyrraeotici thematis.

Ίδον τοίνυν τὸ θέμα τὸ Ἀγαπολικόν. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν
οὐδὲ ἦν οὕτως, ἀλλ' εἰς χιλιαρχίας καὶ πεντακοσιαρχίας καὶ ἑκα-
τονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας διῆγετο τὸ τάγμα τὸ στρατιωτ-
κόν, εἰς δέ τις ἀνθύπατος ἐφάστει τῶν διων ταγμάτων, ὥσπερ
δὲ πλὴν τῶν κάτω χρόνων, καὶ ξινὸς Ἰουστινιανοῦ, μάγιστρος ἐπέμπετο
τοῖς τάγμασιν ἔξαρχος. καὶ μάρτυς ὁ ἐν Σμύρνῃ κείμενος τάφος
Ποπλίου τινὸς ἀνθυπάτου, γράφων οὕτως “Πόπλιος ἀνθύπα-
τος ἄρχων Ἰωνίας Θρυγίας Αἰολίδος Μηονίας Ανδας Ἑλλη-
σπόντου Μυσίας Βιθυνίας Ταρσίας Γαλατίας Μαρωνανδύνων

10 Πόντου Παφλαγονίας Καππαδοκίας μικρᾶς καὶ μεγάλης Ἰσαν- P 4
ρίας τε καὶ Λυκαονίας, καὶ μέχρι τῶν δρίων τοῦ Ταύρου καὶ
τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας.” Ίδον δοχὴ ἐνδὲ ἀνθυπάτου. ἐγένετο
δὲ ἐν τοῖς κάτιο χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν πατρί-
κιος, τοῦνομα Ἰορδάνης, οὗ τινός εἴσι τὰ ἀργυρᾶ μινσούρια τὰ
15 ἀνάγλυφα, ἀπερι κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ, ἐπιγραφὴν
ἔχοντα τοιάνδε “Ἰορδάνου στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς καὶ τῶν
λοιπῶν ἡθῶν τῶν ὑπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν.” καὶ οὗτος γάρ μό-
ναρχος ἦν τῆς αὐτῆς ἀνατολῆς, ἦνθει δὲ καὶ εὐδοκίμει ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως. ὃς οὖν προείπομεν, τὸ νῦν
20 ἀνατολικὸν καλούμενον θέμα ὑπὸ πέντε ἡθῶν κατοικεῖται, Φρυ-
γῶν Λυκαονίων Ἰσανδρων Παμφύλων Πισιδῶν. κατ' ἔθνος οὐν

2 καὶ ἑκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας add A   7 ποντίου
AV et mox ποντίου 9 μαριανδύνων C 14 ἀργ. A 15 ἀνά-
γλυφα C   κείνται C   β. καὶ ἐπιγραφὴν C 16 ἰζον V
18 τῆς ἀνατολῆς ἦγον μικρᾶς Αἰολας V

Habes itaque thema Anatolicum. atque initio quidem res ita se non habuit, sed agmen militare dividebatur in praefecturas, quarum aliae mille, aliae quingentis, aliae centum, aliae vero quinquaginta capitibus constabant. unus vero quidam proconsul praeerat omnibus agminibus, quemadmodum posterioribus temporibus, etiam ad Justinianum usque mittebatur magister agminum praefectus. cuius rei fidem facit monumentum quod Smyrnæ positum est Publio cuidam proconsuli, cum hac inscriptione “Publius procos. praefectus Ioniae Phrygiae Aeolidis Mœonie Lydiae Hellesponti Mysiae Bithyniae Tarsiae Galatiae Mariandynorum Ponti Paphlagoniae Cappadociae minoris et maioris Isauriae et Lycaoniae, et usque ad montes Tauri et minoris Armenie.” habes praefectorum unius proconsulis. fuit autem posterioribus temporibus aliis quidam dux agminum, dignitate patricius, nomine Iordanes, cuius sunt albae lances sculptiles, quae in regio vestiariorum asservantur, cum bac inscriptione “Iordani praefecti agminum Orientis et reliquarum gentium Asiae minoris.” erat enim hic monarca ipsius Orientis. floruit autem et claruit temporibus Arcadii imperatoris. Anatolicum igitur thema a quinque, uti diximus, gentibus incolitur, Phrygibus videlicet Lycaonibus Isauris Pamphyliis et Pisidiis. singulae autem gentes snum

μὲν ἡ μεκρὸν Καππαδοκία, ἡ δοτίως εἰς θέματος δύναμις χρηματεύουσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνω χρόνων εἴτε Ἰουστινιανοῦ εἴτε ἀλλού τινὸς τῶν βασιλέων τηγείσης τῆς Καππαδοκίας εἰς τρία μέρη τὸ μὲν μεσόγαιον ἐκλήθη Χαρσιανὸν ἀπὸ Χαρσίου τινὸς ἀρχοντος τῷ τότε καιρῷ εὐδοκιμήσαντος ἐν τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ, καὶ διὰ 5 τοῦτο εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδα μέχρι τοῦ νῦν ἔχοντας· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς θάλασσαν ἐκλήθη Ἀρμενιακὸν διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν πλησιόχωρον τῶν Αρμενίων, τὸ δὲ ἄνωθεν καὶ ὅμορον τοῖς Λυκίοις καὶ τῷ Ταύρῳ Καππαδοκίᾳ μαρτύρι, ἡ οὖν, ὡς ἔρα-
μεν, εἰς θέματος δύναμις χρηματίζουσα. ἐβασιλεύετο δὲ μέχρις 10 Αὐγούστου Καίσαρος. ἦν δὲ ὅπο τὴν Περσικὴν ἔχουσαν, πρὶν ἦ τὸ Ῥώμης αὐξηθῆναι βασιλεῖον. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτόνομος, διότε Ἀριαράθης ἥρχεν αὐτῆς ὁ βασιλεύς, ἐξ οὗ καὶ ἡ λίμνη ἡ τὸ ἄλλας τίκτουσα, ἦν δοτίως βιοφυσιζόντες Καρατίαν καλούσσιν, Ἀριαράθεια ἐπωνύμαστο. μετὰ δὲ Ἀριαράθην βασιλεύεις αὐτῆς 15 Ἀρχέλαιος ὁ κηδεστῆς Ἡρώδον τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. μετὰ δὲ τούτον πανομάκρης τῆς βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν παρὰ τῶν Ῥω-
μιών τὸ σχῆμα μετέβαλε, καὶ ἀνθύπατος ταύτην ἐδαπολόγει τε καὶ διετάττετο. εἰοί δὲ πόλεις ἐπίσημοι κατὰ τὴν πρώτην ἐπαρχίαν
P 7 τίσσαρες, Καισάρεια μητρόπολις, ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος 20 Ιουλίου ὀνομασθεῖσα, ἡτις πρότερον ἐκαλεῖτο Μάζακα ἀπὸ Μο-

1 ὄνομα θέματος AV	2 ἄλλων τινῶν V	5 παρενδοκιμή- σαντος V
8 αὐτοῦ] τὸ V	9 η add A	10 δύναμις θέ- ματος AV
12 ἡ τῶν Ῥωμαίων A	13 τὸ om V	16 κηδε- στῆς ἡτοι ὁ συμπενθερὸς Ἡρώδου A
18 ἐπαρχίας AV	17 ταῦτα A	ἐπαρ- χίας V

Cappadocia, quae non ita pridem thematis nomen nacta est. superioribus vero temporibus, sive Iustiniani sive alterius caudam ex imperatoribus, Cappadocia in tres partes secta, mediterranea pars Charsianum vocabatur, a Charsio quodam duce, qui tum bello adversus Persas prospero gesto celebris erat; atque iccirco in thematis et praefectureure ordinem in hunc usque diem relata est. inferior vero pars, ad mare vergens, Armeniacum appellata est, quod sit regio Armeniis vicina. superior autem pars, finitima Lycanibus et Tauro, Cappadocia minor; quae nunc, ut diximus, thematis appellationem nacta sub regum dominatu fuit usque ad Augustum Caesarem; ante vero Romani imperii incrementum sub Persica potestate erat. sed et sui iuris fuit, cum Ariarathus rex ibi regnaret; ex quo etiam lacus sales gignens, quem modo barbari Carstia appellant, Ariarathea nuncupabatur. post autem Ariaratham regnavit in eadem Archelaus affinis Herodis regis Iudeorum. at postmodum cum dissenseret gubernatio regia, in praefectureram a Romanis forma administrationis est impunitata, et proconsul tributa ab ea colligebat et ipsi praeerat, sunt autem in prima praefectura urbea celebriores quattuor, Caesarea metropolis, a magno illo Caesare Julio ita nuncupata; quae antea vocabatur Mazaca, a Mosech primo Cappadocum auctore. altera urbe

τωρίων διηκόνον τοῖς βασιλεῦσι στρατεύοντι, καὶ τὰς τῶν στρατιών τροφὰς ἐξ ἑτοίμου παρέχοντες, τά τε τῶν βασιλέων ἅπληκτα διευθετοῦντες καὶ τὰς ὄδοις ἐκκαθαίροντες. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῶν Ῥωμαίων· ὅτε δὲ Πέρσαι ἐκράτουν καὶ μετ' αὐτοὺς Μακεδόνες, εἰς σατραπείας ἦν δημορμένη ἡ πόσα Ἀσία, καὶ στράτης μὲν ἦν Λυδῶν, ἔτερος δὲ Φργύων, ἄλλος δὲ Ἰάρων, ἔτερος δὲ Παμφύλων, ἄλλος δὲ Καρῶν, ἄλλος δὲ Παφλαγύων, ἄλλος δὲ Βιθυνῶν, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἡ Ἀσία μικρὰ καλούμενη, ὡς ἐδόκει τῷ Πέρσῃ καπετεῖα τοῖς Μακεδόνις, διεμεμέριστό τε καὶ 10 διετάττετο, καὶ ἄλλος μὲν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἥσχεν, ἄλλος δὲ τῶν στρατιωτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

^{Ἐνταῦθα τοίνυν ἔστω τὸ πέρας τοῦ τῆς ἀνατολῆς θέματος.}
οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπονομὰν τῶν στρατηγῶν ἐτάχθησαν. σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξιώμα τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν 15 στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους καὶ πελτιστὰς τριακοσίους καὶ δεξιολάβους ἔκατον. οὗτως γὰρ κεῖται ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωάννου Φιλαδέλφεως τοῦ καλούμενου Λυδοῦ.

Θέμα δεύτερον τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν.

Τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ἀρμενιακὸν οὐ κύριον ἔχει τὸ 20 δυνομα, οὐδὲ ἀρχαία τίς ἔστιν ἡ τούτου προσηγορία, ἀλλὰ ἀπὸ

1 στρατῶν V   4 τὰ τῶν om V   5 ^{Ἀσία]} βασιλεία AC   Τζαρ-
φυλλῶν A   δὲ ante Παφλαγύων add C   20 αρχή C

rum inserviebant imperatoribus expeditionem facientibus, commeatum exercitui prompte procurantes, et imperatoria tentoria componentes, et vias purgantes. et haec quidem Romanorum. quando vero Persae imperium obtinebant et post hos Macedones, universa Asia in satrapias divisa erat. atque alius quidem erat satrapa Lydorum, aliis Phrygum, aliis Iouium, alias Pamphyliorum, aliis Carum, aliis Paphlagonum, aliis Bithynorum, et ut verbo dicam, universa Asia, minor dicta, prout Persis visum erat et postea Macedonibus, divisa administrataque fuit. atque alius quidem rebus civilibus praecerat, aliis vero militaribus. atque haec quidem hactenus.

Et hic finis esto de themate Anatolico. ceterum qui dicti sunt τυρμάρχαι, ad ministerium praefectorum instituti sunt. significat vero eiusmodi dignitas eum qui praest sagittariis quingentis, scutatis trecentis, stipatoribus centum. ita enim habetur in libro Ioannis Philadelphensis, qui dictus est Lydus.

Thema secundum, dictum Armeniacum.

Armeniacum quod dicitur thema, propriam appellationem non habet. neque enim vetusta est haec appellatio, sed eam a vicinis atque finiti-
Const. Porph.

τῶν ὁμορούντων καὶ συνοικούντων Ἀρμενίων τὴν προσηγορίαν ἔκτησατο. δοκῶ δὲ εἰπεῖν δτι ἐπὶ Ἡρακλεὸν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν κάτω χρόνων τὴν τοιωτὴν προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν· οὐτε γάρ Στράβων ὁ γεωγράφος τῆς τοιωτῆς ὄνομασίας ἔμινθεν, καλοὶ Καππαδόκης ὡν τὸ γένος, ἐξ Ἀμασείου τῆς πόλεως, οὐτε *Μέγιπτος* δ τοὺς σταδιασμοὺς τῆς δῆλης οἰκουμένης ἀπογραψάμενος, οὐτε μὴν *Σκύλας* ὁ Καρνανδηνός, οὐτε *Πανσανίας* ὁ Δαμασκηνός, οὐτε ἄλλος τις τῶν ἱστορίας γεγραφότων. καὶ φανεται νεωτέρα ἡ τοιωτή ὄνομασία· οὐτε γὰρ *Προκόπιος* οὐτε μὴν *Ἀγαθίας* οὐτε *Μένανδρος* οὐτε *Ἡσύχιος* ὁ ἐλλούστρος ἐμνημόνευσαν 10 τοῦ τοιωτοῦ διύματος, οἱ τὰ χρονικὰ συντάξαντες ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας. τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οἱ παλαιοὶ εἰς τρία τέμνοντι μέρη, εἰς τε *Καταονίαν* τὴν ἀπὸ *Μελιτηνῆς* ὀρχομένην, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ *Ταύρου* *Τανρικήν* ὄνομασμένην, καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγαιον, ἐν ἥι *Καισάρεια* ἡ πόλις τῶν Καππαδοκῶν μητροπόλις 15 ὕδρυται. καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν, μεγάλην μὲν τὴν ἀπὸ *Καισαρείας* τε καὶ τοῦ *Ταύρου* καὶ ἔως τῆς *Ποντικῆς* θαλάσσης, ἦν διορᾶζει *Ἄλυς* μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, *Μελιτηνὴ* δὲ ἐξ ἀντολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδοκία. καὶ τούτων μάρτυς *Πολύβιος* ὁ τὴν *Ρωμαϊκὴν* ἱστορίαν 20 γεγραφώς, ὃς διορᾶζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπό τε *Ταύρου* καὶ *Λυκαονίας* καὶ ἔως τῆς *Ποντικῆς* θαλάττης· καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ *Νεοχαι-*

2 δὲ οι C	3 προσηγορίαν οι C	7 οὐτ' αὐτὲς Πανσανίας ὁ Δαμασκηνός V, idque post γεγραφότων
		8 συγγεγραφότων C
9 οὐτε γάρ]	οὐδὲ γὰρ C	10 ἐμνημόνευσεν V
		14 ταυρωνικὴ A
		21 τε] τοῦ C

mis Armenii accepit. imo vero dixerim sub Heraclio imperatore huius-cemodi appellationem sumpsisse. nam neque Strabo geographus eius vocis mentionem fecit, Cappadox alioqui genere, ex Amasea urbe; neque Menippus, qui totius orbis terrarum per stadia dimensionem conscripsit, neque Scylax Caryandenus, neque Pausanias Damascenus. sed neque aliis quisquam eorum qui historiam scripserunt. atqui recentiores esse hanc appellationem ex eo colligi potest, quod neque Procopius neque Agathias neque Menander neque Hesychius illustrius ullam huius nominis mentionem faciant, licet ipsi historiam Iustiniano imperante conscripserint. Cappadociam enim veteres in tres partes secerunt, videlicet in Cataoniam, quae a Melitena initium accipit, et in eam quae a TAURO monte Taurica nuncupatur, nec non in regionem ipsam mediterraneam, in qua et Caesarea urbs est, Cappadociae metropolis. veteres autem maiorem et minorem Cappadociam appellant; ac maiorem quidem a Caesarea et TAURO ad Ponticum mare usque, quam terminat Halys quidem fluvius ab occasu, Melitene vero ab oriente. atque haec quidem est maior Cappadocia, ut testatur Polybius, qui Romanam historiam scripsit; qui quidem terminat Cappadociam a TAURO et Lycaonia ad Ponticum mare usque, ipsa siquidem Neocaesarea et Colonea et

σάρεια ἡ τε Κολώνεια καὶ ἡ Μέλιτηνή σύμπασα Καππαδοκία λέγεται. ἔστι δὲ τὸ δνομα Περσικόν· Πέρσης γάρ τις ἀνὴρ — ἐν P 6 κυνηγίῳ Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ἡ οὐχ οἶδα ὅλλα τινί, λέων προσαπαντήσας τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδρᾶξατο· καὶ κατὰ τύ-
 δχην εὑρεθεὶς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκενύ-
 κην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα
 καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπὶ τινος ὅρους
 ὑψηλοτάτου ἀναβάς, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν περισκοπήσας δοσην
 δρφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατά τε ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
 10 ἄρχτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν
 εἴληφε ταῦτα δὲ ἰστορεῖ Πολύβιος. καὶ κατοικεῖται πρὸς μὲν
 Κολώνειαν παρὰ Ἀρμενίων, πρὸς δὲ τὴν μεσόγαιον, δυούπερ ἔστιν
 ἡ Ἀμάσεια καὶ ὁ λεγόμενος Λαζυμάν, παρὰ τῶν καλούμένων
 Λευκοσύρων· διως πάντας τοὺς Καππαδόκας, καὶ τοὺς μέχρι
 15 θαλάττης τῆς Ποντικῆς κατοικοῦντας, ‘Ηρόδοτος Λευκοσύρους
 καλεῖ, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Σύρων τῶν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου
 καὶ Κιλικίας οἰκούντων, Μελανοσύρων προσαγορευομένων. μικρὸν
 δὲ Καππαδοκία ἡ νῦν χρηματίζουσα εἰς θέμα, ἥτις δμορδός ἔστι
 Δικαιονίας καὶ διαβαίνει μέχρις αὐτῆς Καισαρέιας, πλατύνεται
 20 δὲ ἔως ἀρχῆς τῶν Βουκελλαρίων, καταλήγει δὲ πρὸς ἀνατολὰς
 μέχρις αὐτῆς ‘Ροδεντοῦ καὶ τοῦ φρουρὸν τοῦ καλούμένου Λούλου
 καὶ αὐτῆς Ποδενδοῦ. τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς Κιλικίας εἰσὶ μέρη, ὡν
 ἀπάρχεται ἡ Ταρσὸς καὶ ἡ Μόγρου ἔστια καὶ Ἀδανα. καὶ ἦδε

4 προσνοτατήσας C   τὸν ίσκον C   9 τε add A   21 μέχρι C
 22 σκοδενδοῦ V   23 ὡδὸς V

Melitene universa Cappadocia appellatur. est vero nomen Persicum: nam cum Artaxerxi regi, aut nescio an alteri cuidam, leo inter venandum occurrisset eiusque equum invasisisset, oblatus casu Persa quidam in hoc leonis occursu, stricto acinace, regem de vita periclitantem liberavit et leonem interfecit. hic itaque Persa cum altissimum quendam montem concendisset, universam regionem, quoad longissime humani oculi acies pertingere posset, circumspiciens, tam orientem et occidentem quam meridiem et septentrionem versus, omnem eam dono a rege accepit. haec porro narrat Polybius. atque habitatur quidem Coloneam versus ab Armeniis, ad mediterranea vero, ubi est Amasea et Dasymon qui dicitur, a Leucosyris. omnes tamen Cappadocias, etiam usque ad mare Ponticum habitantes, Herodotus Leucosyros nuncupat, ad discriminem Syrorum qui ultra Taurum et Ciliciam incolunt, qui Melanosyri appellantur. minor autem Cappadocia, quae nunc inter themata censemur, finitima est Lycaoniae et Caesaream usque pertingit, ac extenditur ad initium thematis Buccellariorum usque; desinit vero ad orientem Rodentum usque, et ad propugnaculum quod vocatur Luli, atque ad ipsam Podendum usque. ulteriora autem sunt partes Ciliciae, quarum praecipuae urbes sunt Tarsus Mopaeustia et Adana. et haec quidem est minor

μὲν ἡ μεκρὰ Καππαδοκία, ἡ δρτίως εἰς θέματος ὄνυμα χρηματίζουσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνω χρόνων ἔτει Ιουστινιανοῦ εἴτε ἀλλού τινὸς τῶν βασιλέων τηγείσης τῆς Καππαδοκίας εἰς τρία μέρη τὸ μὲν μεσόγαιον ἐκλήθη Χαρσιανὸν ἀπὸ Χαρσίου τινὸς ἀρχοντος τῷ τότε καιρῷ εὐδοκιμήσαντος ἐν τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ, καὶ διὰ 5 τοῦτο εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδα μέχρι τοῦ νῦν ἐχομένησε· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς θάλασσαν ἐκλήθη Ἀρμενιακὸν διὰ τὸ εἶναι πότε πλησιόχωρον τῶν Αρμενίων, τὸ δὲ ἄνωθεν καὶ ὅμοροῦν τοῖς Λικίοις καὶ τῷ Ταύρῳ Καππαδοκίᾳ μερόν, ἡ ὥν, ὡς ἔγραμεν, εἰς θέματος ὄνυμα χρηματίζουσα. ἐβασιλεύετο δὲ μέχρις 10 Αὐγούστου Καίσαρος. ἦν δὲ ὑπὸ τὴν Περσικὴν ἔχουσαν, πρὸν ἣ τὸ Ῥώμης αὐξηθῆναι βασιλείον. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτόνομος, ὅτε Ἀριαράθης ἤρχεν αὐτῆς ὁ βασιλεύς, ἐξ οὗ καὶ ἡ λίμνη ἡ τὸ ἄλλας τίκτουσα, ἦν δρτίως βιοφυοῦσαντες Κυρατίαν καλούσσιν, Ἀριαράθεια ἐπωνύμιαστο. μετὰ δὲ Ἀριαράθην βασιλεύει αὐτῆς 15 Ἀρχέλαιος ὁ κηδεστῆς Ἡρώδον τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. μετὰ δὲ τοῦτον πανσαμένης τῆς βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων τὸ σχῆμα μετέβαλε, καὶ ἀνθύπατος ταύτην ἐδαπολόγει τε καὶ διετάπετο. εἰοί δὲ πόλεις ἐπίσημοι κατὰ τὴν πρώτην ἐπαρχίαν
P 7 τέσσαρες, Καισάρεια μητρόπολις, ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος 20 Ιουλίου ὀνομασθεῖσα, ἡτις πρότερον ἐκαλεῖτο Μάζακα ἀπὸ Μο-

1 ὄνυμα θέματος AV	2 ἄλλων τινῶν V	5 παρενδοκιμήσαντος V
8 αὐτὸν] τὸ V	9 ἢ add A	10 ὄνυμα θέματος AV
12 ἢ τῶν Ῥωμαίων A	13 τὸ om V	16 κηδεστῆς ητοι ὁ συμπενθερὸς Ἡρώδον A
18 ἐπαρχίας AV	17 ταῦτα A	ἐπαρχίας V
18 ἐθεμολόγει V		

Cappadocia, quae non ita pridem thematis nomen nacta est. superioribus vero temporibus, sive Iustiniani sive alterius cauisdam ex imperatoribus, Cappadocia in tres partes secta, mediterranea pars Charsianum vocabatur, a Charsio quodam duce, qui tum bello adversus Persas prospero gesto celebria erat; atque iccirco in thematis et praefecturae ordinem in hunc usque diem relata est. inferior vero pars, ad mare vergens, Armeniacum appellata est, quod sit regio Armeniis vicina. superior autem pars, finitima Lycanibus et Tauro, Cappadocia minor; quae nunc, ut diximus, thematis appellationem nacta sub regnum dominatu fuit usque ad Augustum Caesarem; ante vero Romanii imperii incrementum sub Persica potestate erat. sed et sui iuris fuit, cum Ariaratha rex ibi regnaret; ex quo etiam lacus sales gignens, quem modo barbari Caratia appellant, Ariarathaea annuncipabat. post autem Ariaratham regnavit in eadem Archelaus affinis Herodis regis Iudeorum. at postmodum cum desfisiasset gubernatio regia, in praefecturam a Romanis forma administrationis est immutata, et proconsul tributa ab ea colligebat et ipsi praeerat. sunt autem in prima praefectura urbes celebriores quattuor, Caesarea metropolis, a magno illo Caesare Julio ita nuncupata; quae antea vocabatur Mazaca, a Mosech primo Cappadocum auctore. altera urbe

αὐχ τοῦ τῶν Καππαδοκῶν ἀρχεγόνου, δευτέρα δὲ πόλις Νύσση,
τρίτη Θερμά, τετάρτη Ῥηγεποδανδός. τῆς δὲ δευτέρας Καππα-
δοκίας εἰσὶ πόλεις ὡπὸ ἡγεμόνα δεῖπνο, Τύνα Φανσιτούπολις
Κίβωτρα Ναζιανῆς Ἐφύσιμα Παρνιασὸς Ῥηγέδωρα Μακτισός,
5 καὶ φρούριον τὸ χαλεύμενον Κέρον. τῆς δὲ τρίτης Καππαδοκίας,
ἡ τὸν ὄποιαντες Λαμψιακόν, εἰσὶ πόλεις ἐπτά, Ἀμάσια Ἰβωρι
Ζάλιχος Ἀγθραπα Αμινός Νεοκαισάρεια Διούπη.

Διαβεβόηται δὲ παρὰ πᾶσιν ἐπὶ κακοτροπίᾳ τὸ τῶν Καππα-
δοκῶν γένος, ὡς καὶ παροιμίαν περὶ αὐτῶν ἔξετεχνην τοιωτήν,
10 “τρία κάππα κάκιστα, Καππαδοκία Κρήτη καὶ Κιλικία.” καὶ
ἐν ἐπιγράμμασι

Καππαδόκαι φαῦλοι μὲν ἀεὶ, ζώντες δὲ τυχόντες
φαυλότεροι, κέρδος δὲ ἀνεκα φαυλότατοι.
ἢν δὲ ἄρα δις καὶ τρὶς μεγάλης δράσωνται ἀπήντης,

15 δὴ τότε γέγονται φαυλεπιφαυλότατοι.
καὶ ἄλλως

Καππαδόκην ποτὲ ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
χάτθαι γενοσαμένη αἴματος λοβόλον.

Ἐκ δὲ ταῦτης τῆς τὰ τοιαῦτα βλασφημευμένης ἐβλάστησαν ἄνδρες,
20 μᾶλλον δὲ εἰπεῖν ἔχαγέτειλαν ὥσπερ ἀστέρες πολύφωτοι, ἐπὶ σοφίᾳ
διαβόητοι, ζηλωταὶ τῆς Χριστιανῶν πίστεως, Γεργύδριος ὁ θαυ-
ματουργὸς ὁ Νεοκαισαρείας ἐπίσκοπος, Φιλόμιος τε ὁ Αμασιάς,

1 τῶν οἱ C δοχεγύόνος C 2 Ῥηγεποδανδός V 5 φρό-
γονοι A τρίτης add A 7 Ἀντραπα V 12 καππαδόντες A
δὲ τυχόντες] δ' αἴνεται A, δὲ αἴνεται C 24 μεγάλης οἱ C
17 ποτὲ ἔχιδν' ἔδακεν. ill' αὐτὴν C 18 αἴματος γενοσαμένην C
19 τῆς οἱ A

Nýssæ, tertia Therma, quarta Rhegedopandus. secunda vero Cappado-
ciae praefectura urbes habet octo, Tyana Faustianopolis Cybistrum
Nazærum Erysimæ Parasum Rhegedora Mocissum, et propugnacu-
num quod Corum dicitur. tertiae autem Cappadociae quae nunc appellat-
ur Armeniacum, urbes sunt septem, Amasea Ibora Zaliches Andrappa
Aminous Neocaesarea Sinope.

Ceterum famosa apud omnes est ob nequitiam Cappadocum gens,
ad eos ut proverbium eiuscmodi de illis feratur “tria cappa pessima,
Cappadocia Creta et Cilicia.” et in epigrammatibus “Cappadoces sem-
per mali, cingulum vero nacti peiores, lucri vero gratis pessimi. cum
vero bis aut ter magnum prehenderint currum, tunc sane evadunt mali-
ter et amplius.” et aliud, “Cappadocem quondam ecbidna mala memor-
dit. sed et ipsa mortua est gustans sanguinem venena incalantem.” ex
hac autem ad eos infami gente pullularant, imo vere veluti fulgidæ qua-
dem stellæ emicuerunt, vera sapientiae laude celeberrimi et Christianæ
fidei propagnatores acerrimi, Gregorius ille thaumaturgus, Neccaesarien-
sis episcopus, et Rhaedimus Amasœus, et rex celeberrimus, qui sub Lici-

καὶ βασιλεὺς ὁ ἀοιδόμοις ὁ ἐπὶ Λικίνιον μαρτυρήσας ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, καὶ Βασιλίσκος ὁ Κομάνων ἀρχιεπίσκοπος, δεὶς καὶ αὐτὸς μαρτυρὸς ἐπειλέθη, μεθ' ὃδι κατετέθη τὸ λειψανοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλεῖος τε ὁ μέγας ὁ Καισαρεῖος ἐπίσκοπος, καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζὸν τὴν ἐπισκοπὴν 5 αἰληρωσάμενος, τοινὶ δὲ ἐν τῷ τῶν ἀποστόλων ναῷ κατατεθεῖς μετὰ τῶν πατριαρχῶν ταύτης τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ ἐθνεβοῦς καὶ φιλοχρότον βασιλέως Κωνσταντίνου, οἵ τε ἀδελφοὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, Πέτρος τε καὶ Γρηγόριος καὶ Ναυκράτιος, Καισάριος τε ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θεολόγου. 10

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς Καππαδοκίας ὡς ἐν ἐπιτομῇ.

Θέμα τρίτου τὸ τῶν Θρακησίων.

Τὸ δὲ τοῦ καλούμενον Θρακησίων θέμα πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὀνομάζετο, καὶ ἐ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος Ἀσιάρχης ἐλέγετο. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξιθεν, αὐτὸς ὁ μάρ-15
P 8 τις τῆς ἀλληλειας Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς καὶ ἀπόστολος ἐν ταῖς πρώτεσι τῶν ἀποστόλων τὸ αὐτὸν λέγει, μεμνημένος Ἀλεξάνδρου τοῦ τότε πρωτεύοντος τῶν Ἐφεσῶν, Ἀσιάρχην αὐτὸν ἀποκαλῶν. Θρακήσιοι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀλεξάτου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως ἀνήρ τις τις μετὰ τῆς 20 γυναικὸς καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων ἐκ Μυσταῖς τῆς τῶν Θρᾳκῶν χώρας δομώμενος, ἦς καὶ Ὁμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

1 τῶν ὁμ C	2 καὶ ὁ βασιλίσκος ΑΒ	5 ἀρχιεπίσκοπος Β
6 ἐν add A	8 Κωνσταντίνου om C	9 παγκράτιος Β
καὶ καισάριος τα V, καὶ καισάριος δὲ Α	11 ὡς om C	20 αἰνώ-
τον C τῆς om V	21 ἐαντοῦ V	

nō martyrium pro fide Christiana subiit, et Basiliscus Comanensium archiepiscopus, qui etiam ipse martyrio obiit et cum quo conditae fuerunt reliquiae Ioannis Chrysostomi; praeterea Basilius magnus Caesariensis episcopus, et Gregorius theologus, qui fuit episcopus Nazianzenus et nunc in aede apostolorum una cum patriarche huius urbis a pio et Christianae fidei studiosissimo imperatore Constantino positus iacet. insuper fratres Basilii magni, videlicet Petrus Gregorius et Naucratius, nec non Caesarius Gregorii theologi frater.

Atque haec quidem de Cappadocia veluti compendio dicta sint.

Thema tertium dictum Thraciorum.

Quod vero nunc Thraciorum thema appellatur, olim quidem et ab initio Asia minor dicebatur, et qui huic praererat proconsul praefectus Asiae nuncupabatur. et ne externos afferam, ipse testis est veritatis Lucas evangelista et apostolus, qui in Actis apostolorum idem asserit, ubi mentionem faciens Alexandri, qui tam temporis apud Ephesios primatum obtinebat, eum appellat praefectum Asiae. Thraciorum vero appellatio hanc originem habet, temporibus Alyatti Lydorum regis, vir quidam cum uxore et liberis prefectus ex Mysia Thraciae regione, eius

Μυσῶν τὸν ἀγχεμάχων καὶ ἀγαπῶν Ἰππημόλγων,
διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ασίας εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυ-
δίαν, καὶ κατώκησε πλησίον τῆς πόλεως Σάρδεων. τοῦ σὸν βα-
σιλέως πρὸς τῷ τῆς πόλεως τείχες καθεξόμενον διήργητο ἡ γυνὴ
τοῦ Θρακὸς ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον, ἐπὶ δὲ
τῶν χειρῶν ἥλικατην καὶ ἄτρακτον, δηισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην
ἴππος τις προσεθέδετο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς δὲ στάμνος ἡν
μεστὸς τοῦ ὕδατος, ἐν δὲ τοῖς χερσοῖς εἰργάζετο τῆθονσα ἐκ τῆς
ἥλικατης τὸν ἄτρακτον, δηισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἥκαλονθα δὲ
¹⁰*ἴππος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεποιημένος. ταύτην ἔδων ὁ βασιλεὺς με-*
γάλως ἐθαύμασε, καὶ ἡρώτησε πόδεν καὶ τίς καὶ ποταὶς ἐστὶ πό-
λεως. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο Μυσὴ μὲν εἶναι τὸ γένος, Θράκης δὲ
ἴστιν αὕτη τὸ πολίχνιον. λαβὼν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς
ἀφορμήν, πρεσβείᾳ πρὸς τὸν τῆς Θράκης βασιλέα ποιησάμενος,
¹⁵*Κέτυν δρομαζόμενον, ἐκεῖνην ἐλιθεν ἄνδρας μετείκους μετὰ γυ-*
ναικῶν καὶ τέκνων, ὅχλον ἰκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους ὠνομά-
σθησάν οἱ τὴν μικρὰν Ασίαν οἰκοῦντες Θράκησιοι διὰ τὸ εἶναι
αὐτοὺς ἐργοπόνους ἐργάδεις τε καὶ χειρώνακτας. δλον δὲ τὸ τῶν
Θρακησίων θέμα ἐν γενῶν συνίσταται τοιῶντες, Λυδῶν Μασένων
²⁰*Καρῶν Ιώνων· καὶ Πειραιές μὲν καλοῦνται οἱ κατοικοῦντες Μίλητόν*
τε καὶ Ἐφεσον, οἱ δὲ τὸ μεσόγαιον Σαρδικοὶ Λυδοὶ τε καὶ Μαιό-
νεῖς καὶ Κᾶρες καὶ οἱ τῆς μικρᾶς Φρυγίας οἰκήτορες. καὶ οὕτως

⁴ τὸ πόλεως τείχος V	⁵ τῆς κεφαλῆς μὲν C	⁷ ἡ στάμνος
ἡγ μεστὰ A	10 τῆς οὐ Α	19 τόσσων V
20 λιόντων καρδῶν C	13 πολύγυνον C	

etiam meminit Homerus, inquiens sic "Mysorumque communis pugnatum et illustrium Hippemolgorum," in eam Asiae regionem venit, quae Lydia dicitur, et prope Sardorum urbem habitavit. rege itaque ad murum urbis considente, praeterit Thracis uxor urnam capite gestans, manibus vero colum et fusum, a tergo autem equus zone alligatus; atque urna quidem, quam vertice gerebat, referta erat aqua, manibus vero nens colum et fusum exercebat; pone autem equus, quem adaquarat, cingulo annexus sequebatur. hac conspecta rex vehementer admiratus est, et unde, quaenam, ex qua urbe esset, interrogavit; quae respondit Mysiam se natione esse: est vero id Thraciae oppidulum. rex itaque arrepta ex hac muliere occasione, missa ad regem Thracum Cotyn suncepatum legatione, solosque inde cum uxoribus et liberis accepit, turbam satis numerosam. ex hac natione appellati sunt Asiae minoris incolae Thracesii, quod sint operosi ac laboriosi et opere manuario victum sibi quaerantentes. universum vero Thraciorum thema hisce gentibus constat, Lydia Maconibus Caribus Ionibus. atque Iones quidem nuncupantur qui Miletum et Ephesum incolunt; qui vero mediterranea habitat, Sardiani Lydi Maconae et Caree et minoris Phrygiae incolae. atque

μὲν οἱ Θρακήσιοι· ταύτην δὲ τὴν ἴστοριαν Νικόλαος δὲ Δαμασκη-
νὸς γράφει ἐν τῷ δικτωκαιιδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, δὲ γεγονὼς ὑπο-
γραφεῖς Ἡρώδον τοῦ βασιλέως. ἀνομάσθησαν δὲ Θρακήσιοι
διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐκ τῆς τῶν Θρακῶν γῆς, ὥσπερ εἴκομεν.
εἰσὶ δὲ πόλεις περὶ τὴν Ἀσιαν καὶ, πόλιτη μὲν Ἔφεσος, δευτέρα 5
δὲ Σμύρνα, τρίτη Σάρδεις, τετάρτη Μῆλητος, πέμπτη Προμήθη,
ἕκτη Κολοφών, ἔβδομη Θυάτειρα, δυδόνη τὸ Πέργαμον, ἑκάτη
Μαγνησία, δεκάτη Τραύλλεις, ἑνδεκάτη Ιεράπολις, δωδεκάτη
Κολόσσαι αἱ τῶν λεγόμεναι Χῶναι, οὖ ἔστι νῦν διαβόητος τοῦ
ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, οὐ Λαοδίκεια, ιδ' Νύσσα, ιε' Στρατονί- 10
κεια, ιε' Άλαβανδα, ιε' Άλινδα, ιη' Μύρινα, ιι' Τέως, χ'
Ρ 9 Λέβεδος, καὶ Φιλαδέλφεια, καὶ ἄλλαι τινές. πᾶν ταῦτα μὲν
περὶ τούτων.

Tέταρτον θέμα τὸ καλούμενον Ὁφίκιον.

Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Ὁφίκιον πᾶσιν ἔχει γνώριμον 15
τὴν προστηγορίαν· ὄφίκιον γὰρ Ῥωμαϊστὶ λέγεται, ὥπερ σημαίνει
τῇ τῶν Ἐλλήνων φωνῇ τοὺς προκορευομένους ἐμπροσθεν τοῦ βα-
σιλέως ἐπὶ εὐταξίᾳ καὶ τιμῇ. δθεν οὐδὲ στρατηγὸς χρηματίζει δὲ
τοῦ ὄφικον ἡγούμενος, ἀλλὰ κύμης καὶ τὴν δυναμισίαν καὶ τὴν
προσωνυμίαν προσαγορεύεται. ἡ δὲ περιοχὴ τοῦ Ὁφίκιον ὑπὸ 20
τοσούτων φυλῶν τε καὶ ἐθνῶν κατοικεῖται, ἀπὸ μὲν θαλάσσης

5 παρὰ Α' καὶ Β' 8 τρίτῃ C 11 ἀλέβανδος C 12 καὶ
Φιλαδέλφεια om V 15 δὲ om C 16 ὄφίκιον δὲ λέγεται
δωμαῖστι C 17 τὴν τῶν ἐλλήνων φωνὴν C τῶν om V et
Bandurius: in codice id esse testatur Morellus πορευομένους C
21 τε om C

ita quidem se habent Thracesii. hanc vero historiam scribit Nicolaus
Damascenus decimo octavo historiae sua libro; qui quidem sicut scriba
Herodis regis. Thracesii autem appellati sunt, quod ex Thracum re-
gione orti essent. ceterum in Asia habentur urbes viginti et una, prima
quidem Ephesus, altera Smyrna, tertia Sardes, quarta Miletus, quinta
Priene, sexta Colophon, septima Thyatira, octava Pergamum, nona Ma-
gnesia, decima Trallis, undecima Hierapolis, duodecima Colossae, quae
nunc Chonae dicuntur, ubi visitur celeberrimum templum Michaëlis
archangeli, decima tertia Laodicea, decima quarta Nyssa, decima quinta
Stratonicia, decima sexta Alabanda, decima septima Alinda, decima
octava Myrina, decima nona Teos, vigesima Lebedos, vigesima prima
Philadelphia, et alias nonnullae. atque haec quidem de his.

Thema quartum dictum Obsequium.

Thema vero quod Obsequium vocatur, omnibus appellations ipsa
notum est: obsequium enim Latine dicitur id quod Graecorum lingua
appellant ii qui imperatori, ordinis tuendi et honoris causa, praeeunt.
unde fit ut qui obsequio praeeest, praetor non vocetur, sed comes et no-
mine et cognomine dicatur. Obsequii vero ambitus his populis atque
gentibus circumscribitur. a mari quidem initiam sumens, hoc est a sinu

ἀρχομένου, τοντέστιν τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ τοῦ Δασκυλίου
άκρωντηρίου, καὶ μέχρι τοῦ Τρίτιερος καὶ τῶν δρέπων, Σιγριανῆς
καὶ Προσίκονήσου, καὶ ὡς αὐτῆς τῆς Ἀθύδου Κυζίκου τε καὶ
Παρίουν. καὶ τὰ μὲν κάτω καὶ παρὰ Θάλασσαν ἀπὸ τοῦ Ἀστα-
κηνοῦ κόλπου ἀρχόμενα καὶ τῶν καλουμένων Πυλῶν, καὶ ἔως τῆς
μεσογαλού τοῦ Μυστού Ὀλύμπου προσαγορευομένουν καὶ τῆς χώρας
τῶν καλουμένων Δαιγοτθηνῶν καὶ αὐτῆς Προυσιάδος, κατοικοῦσι
Βιθυνοί· τὰ δὲ πρὸς νότον τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἔως τοῦ ποταμοῦ
Ῥυνδακοῦ κατοικοῦσι Μυσοί, τὰ δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
10 Κύζικον κατοικοῦσι Φρύγες τε καὶ Γραικοί, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
Γραικίου τὴν διομαστὰν πλοντήσαντες, ἐν ᾧ ποταμῷ γήγονεν ἡ
πρώτη μάχη πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Περσῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Μακεδόνος. ἄνω δὲ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Δορυλαίου καὶ εὐ-
τοῦ τοῦ Κοτυναίου, ἐξ οὗπερ ἔστιν ὁ διομαστότοπος καὶ παλαιὸς
15 ἐπόπειρος Λίσσαπος, ὃ τὴν μυδοποιίαν πρώτος εἰς τὸν βίον εἰσηγα-
γάνει, καὶ ἔως τῆς κωμοπόλεως Μηροῦ κατὰ ἀνατολάς. πρὸς
δὲ τὰς δυσμὰς καταλήγει εἰς Ἀθύδον, πρὸς δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ
Ῥυνδακοῦ ποταμοῦ καὶ μέχρι τῆς κωμοπόλεως τῆς καλουμένης
Δοματηροῦ, καὶ οὕτω μὲν τὸ Ὀψικεῖον. καὶ τὴν διομαστὰν αὐ-
20 τοῦ εἴπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι ἐπιπροσθετὸν τοῦ βασιλέως καὶ
καταφεύγειν καὶ διενθύνειν τὰς ὄδους αὐτοῦ καὶ μονάς. εἰοὶ δὲ

1 ἀρχόμενον AV	τοντέστιν om C	3 καὶ αὐτῆς προικο-
πήσον AV	κόλπου τε καὶ πάροιν AV	4 τὰ μὲν καὶ παρα-
κύζικειν τε		θαλάσσαν V
	7 Γοτθηνῶν V	9 δυνδικοῦ C
11 ποταμῷ add A	14 τοῦ om V et Bandurius	15 κόσμον
εἰσενεγκών A	16 μικροῦ C	17 δὲ τὰς om C
λεγομένον A	20 ἐμπροσθετὸν add A	18 τοῦ

Astaceno et a promontorio Daseylio, ad Tritonem usque et montes Si-
grianae atque ipsam Proconesum, ad ipsam quoque Abydam Cyzicun
et Parium, se porrigit. et quidem inferiorem ac maritimam oram ab
Astaceno sive incipientem et a Pylis quas vocantur, usque ad mediter-
ranea Olympi qui Mysius dicitur, et ad regionem Dagotthenorum di-
ctam, et ad ipsam Prusiadem usque Bithyni habitant. australem vero
Olympi partem ad fluvium Rhydacum usque incolunt Mysii. maritima
autem et Cyzicum inhabitant Phryges et Graeci, a Granico fluvio ita
nuncupati, ubi Alexander Macedo primum praebuit cum Persarum duel-
bus commisit. ulterius vero ad Dorylaeum et ipsum Cotyaeum usque
extenditur; ex qua quidem urbe prodiit celeberrimus ac vetustus ille
Aesepus, qui fabularum usum primus in mundum inexit; et usque ad
Comopolim Meri orientem versus, ad occasum vero desinit in Abydum.
in latitudine autem a Rhydaco fluvio usque ad Comopolim Domateri
cognomine. atque haec quidem est ratio Obsequii, quam profecto appelle-
nationem ei inditam esse diximus, quod praesirent imperatori, ut vias et
domicilia ei praepararent atque concinnaverent. gentes vero ac populi

Ἐθνη τὰ συμπληροῦντα τὸ Ὄψικιον τοσαῦτα, Βιθυνοί, Μυσοί, Φρύγες, Δάρδανοι οἱ καὶ Τρωῖς λεγόμενοι. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ὄψικιον τοσαῦτας, πρώτην μὲν Νίκαιαν τὴν μητρόπολιν χρηματίζουσαν, δευτέραν δὲ Κοτύαιον, τρίτην Λαρύναφν, τετάρτην Μίδαιον, πέμπτην Ἀπάμειαν, ἕκτην 5 Μύρειαν, ἑβδόμην Λάιμψακον, διδόην Ηὔριον, ἑνάτην Κρήτην, δεκάτην Ἀριδαίον.

Πάμπτον θέμα τὸ καλούμενον Ὄπτικατον.

Τὸ καλούμενον οὐκ οὐδὲ δύοις εἰπεῖν θέμα Ὄπτικατος οὐδετεμίαν ἔχει κοινωνίαν πρὸς θέματα· εἰς γὰρ δοντελαν μόνην προσ- 10
P 10 εἰληπται διὸ τὸ εἶναι αὐτὸ οἰκτρότατον καὶ μῆτε τούδημας μήτε δρυόγοις τετιμημένον, ἀλλ’ ἡ τὸν τούτου κρατοῦστα δορέστικον μόνον ἀγορευόμενον. εἰς γὰρ ὑπηρεσίαν ἐτέτακτο τῶν στρατιωτῶν, ὅτε οἱ βασιλεῖς τοῖς Ἐθνεσι μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτευον, στρατιωτῶν δὲ ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς βασιλικοῖς τάγμασι τεταγμένων· 15
ὅσοι γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ἱκανάτοις καὶ ταῖς λοιποῖς τάγμασιν ἀστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἰς ἔκαστος αὐτῶν Ὄπτικάτων ἐκέκτητο. ἔστι δὲ ὄνομασία τῶν ἀτέλων, ἵσην ὑβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίγων. διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τάξιν λελόγισται, οὐδὲ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων κατονομάζεται, ἀλλὰ 20

1 ταῦτα Bandar. 5 Μηδαιον V 8 ὀπτικάτων C plerumque. an Ὄπτικάτων? 9 εἰπεῖν add A Ὄπτικάτων? sed confer in sexto themate: ἀδεις καταλήγει ὁ βασικελλάρχος. 12 δρόγοις C τὴν V τούτου τοῦ κρατοῦστος A: oꝝꝝ Bandurius 14 οἴ] τοὺς C μετὰ τοῦ λαοῦ add A 15 ταττομένων V 17 ὀπτικάτων V. an ὀπτικάτων? vel ἀνὰ . . ὀπτικάτων, ut exciderit numerus 18 ἀντιμωτ ὑβριν ἕστην C 19 λεγομένων om C 20 past οὐδὲ omisi ὁ cum C

qui Obsequium constituent sunt hi, Bithyni, Mysii, Phryges, Dardani, qui et Troiani dicuntur. ceterum thema Obsequii urbes celebres haec habet, primam quidem Nicaeam, quae est metropolis, alteram Cotyaeum, tertiam Dorylaeum, quartam Midaeum, quintam Apameam, sextam Myrleam, septimam Lampsacum, octavam Parium, nonam Cyzicam, decimam Abydum.

Thema quintum dictum Optimatum.

Id quod nescio quo pecto vocatum est thema Optimatum, nihil habet commune cum thematibus, servitii siquidem tantum causa assumptum est, utpote miserrimum, neque turmis neque drungis cohenestatum, et qui huic praecest, domesticus tantum numerus imperator: quippe ad ministeria militibus, cum imperatores una cum populis expeditionem aliquam sacerent, praestandum, instituti fuerint, iis inquam qui in imperatoriis agminibus versabantur. quotquot enim in scholis et icanatis reliquisque agminibus militabant, eorum singulis unus optimatus, cuius ministerio uteretur, erat designatus. porro appellatio ipsa tantum fore in se contumelias habet atque vilium hominum, qui apud Romanos cortelini vocantur; ideoque nec inter themata censemur, nec qui haic praecest, praeceptor sive

δομέστικος, δ ὑπὸ χεῖρα ἦν στρατηγοῦ καὶ τὴν ἀξίαν καταδέστερος. εἰσὶ δὲ ἔθνη τὰ συμπληροῦντα, μᾶλλον δὲ ὑπουργοῦντα εἰς τὴν τακτήν δουλειάν τῶν στρατιωτῶν καὶ ὡστοῦ τοῦ βελτίως τοσαῦτα, Βιθυνοὶ Ταρσιῖται Θυνοὶ. προσύπεται δὲ καὶ 5 Φρυγῶν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τοσαῦτας, πρώτην μὲν Νικομήδειαν τὴν μητρόπολιν, δευτέραν δὲ Ἐλεούπολιν, τρίτην Πραντενόν, τετάρτην Ἀστακόν, πέμπτην Παρθενούπολιν. φέρει δὲ ἐν τῷ θέματι τῶν Ὀπτιμάτων ποταμὸς ὁ καλούμενος Σαγγάριος, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ δέιποθεστος γέφυρα ἣν ἐποίησεν Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς 10 ἐκεῖγος ὁ πολινύμυητος, ἡπιγραφὴν ἔχουσα τοιαύτην, ἡτις γέγραπται ἐν μιᾷ τῶν πλακῶν οὐτωσὶ λέγονσα.

καὶ σὸν μεδ' Ἑσπερίην ὑψαυχένα καὶ μετὰ Μήδων

ἔθνεα καὶ πᾶσαν βαρβαρικὴν ἀγέλην,
Σαγγάριος, χρατεραῖς ῥόδας ἀψιοῖ πεδηθεὶς
αὐτὸς ἐδουλώθης κορανικῇ παλάμῃ.

15 δ πρὸν γὰρ σκαφέεσσιν ἀνέμβατος, δ πρὸν ἀτειρῆς
κεῖσαι λαϊνέῃ σφρυγκτὸς ἀλυκτοπέδῃ.

καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ καλουμένου θέματος τῶν Ὀπτιμάτων.

"Ἔκτον θέμα τὸ καλούμενον Βουκελλαρίων.

20 Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων οὐκ ἀπὸ τόπου τερὸς τὴν προσηγορίαν ἐκτίσατο, οὔτε μὴν ἀπὸ ἔθνους οὕτω

9 ἔστιν οἱ C   η add AC.   13 κᾶσαι βαριαῖη C   15 οὗτος
ἔδουλοθης τυραννικῆ C   16 γὰρ] δὲ C   ἀναιματος C
ἀτηρῆς C   19 βουκελλάριος C

strategus appellatur, sed domesticus, praetori subditus et dignitate longe inferior. gentes vero quae adimplent vel potius ministrando servilia haec officia militibus atque ipsi imperatori praestant, sunt haec, Bithyni Tarsiatae Thyni; sed et Phryges attingunt. habent autem urbes celebres basco, primam quidem Nicomediam metropolim, alteram Hellenopolim, tertiam Praemetum, quartam Astacum, quintam Parthenopolim. ceterum fluit per Optimatum thema Sangstris fluvius, iunctus ponte visu dignissimo, quem struxit imperator Iustinianus ille namquam satis celebratas, in eo talis inscriptio est, in lapidum uno insculpta, istis verbis:
ta quoque post tunnidam Hesperiam Medosque feroceς
barbaricumque gregem, quantus erat, dominum,
Sangari praevalida fluctus modo fornice viante,
induperatoris servitio premeris.
invie namque olia ratibus, nullique subacte,
iam rigida saxi compode vincere iaceat.
atque haec quidem de themate Optimatum.

Thema sextum dictum Buccellariorum.

Similiter et thema Buccellariorum non a loco aliquo appellationem accepit, neque a gente aliqua quae ita vocaretur, sed quod militum as-

καλουμένουν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπικαλούνθεῖν τοῖς στρατιώταις καὶ τὰς τροφὰς αὐτῶν ἐπιφέρεσθαι (βουκελλάριος γάρ κατὰ Ῥωμαϊκὸν διδίκητον ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου καλεῖται), ὥστε εἶναι τοὺς στρατιώτας ἑλαφροὺς καὶ ἀβαρεῖς πρὸς τὸν πόλεμον· βιούχελλος γὰρ τὸ κρικελοειδὲς ψωμίον καλεῖται, κελλάριος δὲ ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου. ⁵ τὸ γάρ οἰκεῖαν ὄντομα τοῦ ἔθνους καὶ Ἑλληνικὸν Μαραγανθενὸν δυομύζονται, ἐπεκλήθησαν δὲ Γαλέται. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ θέματος

P 11 ἀπὸ μὲν τῆς κωμοπόλεως Μοδηνῆς ἀρχόμενον, ἤγουν τῆς συμπληρώσεως τοῦ Ὁπτιμάτου, ἀναβαίνον δὲ πρὸς τὴν μητρόπολιν ¹⁰ Ἀγκύραν, καὶ παρεκτείνον μέχρι τῶν ὄρων Καππαδοκίας καὶ αὐτοῦ τοῦ φροντίον τοῦ καλουμένου Σαρίατα, ἐν οὓς παρεκτείνεται τὸ τῶν Γιλιτῶν ἔθνος. οἱ δὲ Γαλάται ἀποικιαὶ εἰσὶ τῶν Φρόγγων, ἐγένετο δὲ ἡ τούτων ἀποικία ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἦν ¹⁵ Ἀττιλος ὁ Περγαμηνὸς καὶ Νικομήδης ὁ τοῦ Ζειπδίτου νίνος. τὰ δὲ πρὸς θύλαισσαν καὶ τὸν βορδᾶν πλατύνεται πρὸς αὐτὸν τὸν Πόντον καὶ τὴν καλουμένην πόλεις Ἡράκλειαν, καὶ μέχρι τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ, καὶ αὐτὴν τὴν Τίον. συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ αὐτὴν Κλαυδιούπολιν Κρασιάν τε καὶ αὐτὸν τὸ Βασιλαῖον, καὶ ἡώς τῶν ὄρων Παρθαγονίας καὶ μέχρι Ἄλνος ποταμοῦ. καὶ ὅδε μὲν καταλήγει ὁ Βουκελλάριος, εἰσὶ δὲ πόλεις αἱ συμπληροῦσσαι ²⁰ τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων τοφανται, πρώτη μὲν Ἀγκύρα, μητρόπολις ἡ τῶν Γαλατῶν, δευτέρα δὲ Κλαυδιούπολις, καὶ αὕτη

2 γάρ om C 5 καλεῖται ψωμίον C 7 δὲ δὲ καὶ C δὲ η
ἀρχὴ C 8 μοδηνῆς C 14 Σηπότον C et teste Morello A
15 βορδᾶν C 17 τὴν om V 20 αἱ om C

cedae essent et commissatum eis veherent (buccellarius enim Latina lingua vocatur in qui rei panariae custodiam gerit), ut milites expediti et ab omni onere liberi ad bellum essent. bucellus quippe vocatur panis, circularem figuram prae se ferens; cellarius vero custos pacis. proprio autem et Graecanico nomine populi illi Mariandyni nuncupantur, cognominati etiam Galatae. est autem initium huius thematis a Comopoli Modrenae sive a complimento Optimatum, atque ita ascendens ad metropolim Ancyram, et protendens se usque ad confinia Cappadociae, et usque ad propugnaculum Saniana dictum, in quae extenditur Galatarum natio. sunt vero Galatae coloni Francorum. deducta porro fuit haec colonia temporibus Attali Pergameni et Nicomedis Zipoeti filii. quae vero ad mare et aquilonem, ad Pontum ipsum usque extenduntur, et ad urbem quae Heraclea dicitur, et usque ad Parthenium fluvium atque ipsam Tium. comprehendit vero etiam ipsam Claudiopolim et Cratiam atque ipsum Basilaeum, ad confinia Paphlagoniae usque et usque ad Halyn. fluvium. atque hic quidem est terminus Buccellariorum. sunt vero urbes quae thema Buccellariorum constituant hae, prima Ancyra. metropolis Galatarum, altera Claudiopolis, et ipsa metropolis Mariandy-

μητρόπολις τῶν Μαριανδυνῶν, τρίτη Ἡράκλεια, τετάρτη Προνσίας, πέμπτη τὸ Τήϊον. ἔθνη δὲ κατὰ μέρος διοριζόμενα τοσοῦτα, Γαλάται Μαριανδυνοὶ Βιθυνοί.

"Ἐβδομον θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων.

- 5 Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων ἀρχιστιτον ἔθνος εστὶ καὶ ἐπήψυχον, ἐπὶ ἀναισχυντίᾳ τε καὶ κακοτροπίᾳ διαβαλλόμενον. καὶ Ὁμηρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ, ἐπικούρους ἐλθόντας Πριάμου πρὸς τὴν πόλιν Ἄγιον, λέγων οὕτως,
- 10 Παφλαγόνων δ' ἡγετο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἔξ Ἐνετῶν, διθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράνων·
οἵ φα Κέτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμιοντο,
ἀμφὶ τε Παφλαγόνων ποταμὸν κλυτὰ δώματα^τ ἔναιον,
Κράμινάν τ' Αἰγιαλὸν τε καὶ ὑψηλὸνς Ἐρυθίνους.
- 15 διὸ καὶ τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκεῖθεν πρῶτον ἐκφῦναι λέγει, τεχμήριον τοῦτο τῆς αὐτῶν πονηρίας καὶ μοχθηρίας δεικνύει. καὶ ταῦτα μὲν Ὅμηρος περὶ Παφλαγόνων· αἱ δὲ παραθαλάσσιοι πόλεις, ἡ τε Σινώπη καὶ Ἀμάστραι καὶ τὸ Τήϊον καὶ ἡ λεγομένη Ἀμινσός, Ἐλληνίδες εἰσὶ πόλεις καὶ Ἐλλήνων ἄποικοι. διορίζει
20 δὲ τὴν Παφλαγονίαν Ἀλυς μὲν ποταμὸς ἔξ ἀνατολῶν, πρὸς δὲ δυσμὰς ὁ καλούμενος Βίλλαιος. καὶ αὕτη μὲν ἡ Παφλαγονία,

2 δὲ τὰ κατὰ C	3 βαρυτανθρος A,	βαρυτανθροὶ C	4 προσ-
αγορευόμενον C	5 ίδνος οι C	6 καποπραγία AC	σια-
στελλόμενον V	8 λέγεται V	12 κυτερίοις είχον καὶ σίσα-	στελ-
μον C	14 τ' οι C	15 ἐφανεσθαι C	μοχθηρίας
καὶ πονηρίας πρῶτον δεικνὺς C		19 Ἀμισός?	καὶ ἐλλη-
			νίδες οικεῖ C

norum, tertia Heraclea, quarta Prusias, quinta Teium. gentes autem quae sigillatum nominantur, hae, Galatae Mariandyni Bithyni.

Thema septimum dictum Paphlagonum.

Quod vero Paphlagonum thema dicitur, stolidissima et contemptissima gens est, impudentia et nequitia famosa; cuius etiam Homerus in catalogo navium meminit, quod auxiliares copias ad Ilium Priami urbem duxerint, ita scribens: "Paphlagones duxit pectus Pylaemenis hirtum ex Enetis, unde mularum generatio ogrestium qui Cytorum tenebant, et Sesamum incolebant, circaque Parthenenum fluvium incliyas domos habitabint, Cromnamque Aegialumque et sublimes Erythinos." quapropter et mularum genus inde primum ortum dicit, manifestum pravitatis eorum atque nequitiae argumentum. atque haec quidem Homerus de Paphlagoniis. maritimae vero urbes, Sihope et Amastra et Telum, et quae dicitur Amissus, Graecanicas sunt urbes et Graecorum coloniae. distinguit autem Paphlagoniam Halys quidem fluvius ab oriente, ad occasum vero Billaeus fluvius. atque haec quidem est Paphlagonia.

εἰσὶ δὲ οἱ Παφλαγόνες γένος Ἀλγύπτιον, ἀπὸ Φινέως τοῦ πρώτου
τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος, ὃς ἔσχεν νιὸν Παφλαγόνα, ἐξ αὐτοῦ
καὶ ἡ χώρα τὴν προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν. ἔχει δὲ πόλεις ἑπ-

P 12 σήμους ἡ Παφλαγονία τοσαύτας, πρώτην μὲν μητρόπολιν Γάγ-
γραν, δευτέραν δὲ Ἀμάστραν, τρίτην Σάραν, τετάρτην Λάδιβραν, 5
πέμπτην Ἰωνόπολιν, ἕκτην Πομπηϊούπολιν· πομπὴ γάρ εἰσι καὶ
δύοιδος καὶ ἔξουθένημα τοῦ ἀνθρωπείου γένους.

"Οὐδον θέμα τὸ καλούμενον Χαλδία.

Τὸ δὲ καλούμενον θέμα Χαλδία καὶ ἡ μητρόπολις λεγομένη
Τραπεζοῦς Ἐλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι, καθὼς καὶ Ξενοφῶν ἐν τῇ 10
ἀναβάσει Κύρου λέγει. τὰ δὲ ἄλλα καὶ μεσόγαια τῆς μικρᾶς Ἀρ-
μενίας εἰσὶν προσίμια. τοῦτο δὲ πιστοῦται ἐξ αὐτῶν τῶν δνομάτων·
ἡ τε γὰρ Κελτίην καλούμενη καὶ ὁ Συνιρίτης καὶ τὸ Γοιζάνον.
μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων ἡ θεία γραφὴ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν
βασιλεῶν· τοὺς γὰρ κατοικοῦντας τὴν Σαμάρειαν αἰχμαλώτους 15
λαβόντες Ἀσσύριοι κατέψισαν αὐτοὺς ἐν τῷ ποταμῷ Γοιζάνῳ.
Ἐλαφεὶ δὲ τὴν προσωρυμάταν τοῦ καλεσθέντοι Χαλδία ἐκ τῆς τῶν Περ-
σῶν προσηγορίας καὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιογόνου πιττόδος Χαλδίας,
διθεν καὶ Χαλδαῖοι προσονομάζονται.

"Επειτον θέμα Μεσοποταμία.

20

Τὸ δὲ θέμα τῆς Μεσοποταμίας οὐ πολυχρόνιόν ἐστιν, οὐδὲ
μέγα τι ἦν καὶ περιβότον, ἀλλὰ κλεισόρα τις ἀγάνυμος καὶ

1 ὥρνεος C	4 γάγραν μητρόπολιν C	5 Δάδυβραν V
8 ὄνομαζόμενον C	13 καλτζίν A	καλούμενη add A
σπειρίτης Bandurias cum V		Συ-
19 ὄνομαζονται C	16 Γοιζανῷ V, γοιζάνων C	νομάς

sunt autem Paphlagones Aegyptii genere, a Phineo, qui primus Paphlagoniam habitavit; qui quidem filium habuit Paphlagonem; a quo etiam regio appellationem accepit. habet vero urbes illustres Paphlagonia has, primam quidem metropolim Gangram, alteram Amastram, tertiam Soram, quartam Dadibrām, quintam Ionopolim, sextam Pompeiopolim. sunt enim πομπή, id est ludibrium, probrum et vituperium generis humani.

Thema octavum dictum Chalda.

Thema vero Chalda nuncupatum, et metropolis quae dicitur Trapezus, Graecorum sunt coloniae, quemadmodum et Xenophon in expeditione Cyri tradit. ulteriora vero ac mediterranea sunt minoris Armeniae primordia; cuius quidem rei fidem faciunt ipsa nomina, Celtzene scilicet et Sysperites et Goezanum; de quibus etiam sacra scripture testatur, quarto regum libro: Assyrii enim cum Samariae incolas captivos abduxissent, ad fluvium Goezanum eos transtulerunt. quod vero Chalda dicta sit, a Persarum appellatione fluxit et a patria Chalda, unde primam originem ducunt; unde et Chaldae cognominati sunt.

Thema nonum, Mesopotamia.

Thema vero Mesopotamiae vetustum non est, neque vel magnum
vel celebre quidquam erat, sed obscurum quoddam, nominis atque appell-

ἀκατονόμαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν Λέοντος τοῦ ἀοιδήμου καὶ σοφωτάτου ἐν βασιλεῖσι προσέφυγε Παγκρατούχας ἐκεῖνος δὲ Ἀρμένιος καὶ Πουκρίκας καὶ Ταντούχας οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρέδωκαν τὰ ἐκεῖσε καστέλλαι, καὶ ἐπλατύνθη ὁ τόπος καὶ ἐγένετο 5 εἰς ὄνομα στρατηγίδος.

Δέκατον Θέμα Κολωνείας.

Ἡ δὲ Κολώνεια κάστρον μέν ἐστιν δχυρώτατον καὶ κρημνᾶ-
δες· καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ πολίσματος ἔλαβεν ἡ χώρα τὴν ἐπωνυμίαν
τοῦ καλεῖσθαι Κολώνεια· κολωνοὺς δὲ τὸν ὑψηλοὺς καὶ ἐπηρεμέ-
10 τοὺς τόπους ἐκάλουν Ἕλληνες. ἀπαρχὴ δὲ ἐστι τῆς μικρᾶς Ἀρμε-
νίας, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ Νεοκαισαρείας τῆς τοῦ Θαυματουργοῦ
Γρηγορίου πατρίδος καὶ τοῦ καλούμενου Φαλαχροῦ ὕψους, πλα-
τυνομένη δὲ πρὸς τὴν Ἀραβρακηγῶν πόλιν, τὴν τοῦ περιφανε-
στάτου καὶ μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου πατρίδα, καὶ διήκονσα
15 μέγρι Νικοπόλεως καὶ τῆς καλούμενῆς Τεφρικῆς, ἣς ἡροεῖ Χρυσό-
χειρ ἐκεῖνος δὲ τῶν Μινυχαλῶν περιβόητος ἀρχηγὸς καὶ Καρβέις
δὲ τούτου ἀνοσιώτερος, οὗς ἔξωλόθρευσε καὶ πρὸς τὸν ἥδον κεν-
θμῶνας ἀπέπεμψε Βασιλείος δὲ φιλόχοριστος βασιλεύς, δὲ τῶν καθ'
ἡμᾶς βασιλέων εὐτυχῆς τε καὶ εὐσεβέστατος. καὶ ὅδε μὲν ἡ Κο-
20 λώνεια· ὡς δὲ προείπομεν, ἡ ἀρχαιογνūτα τοῦ θέματος ἐκ τῆς P 13
πρώτης τῶν Ἀρμενίων ἀρχῆς κατάγεται.

1 ἡμερῶν τοῦ μακαρίουν καὶ ὅμοιον κατρόσις μεν Λέοντος V	3 δ
αὐταδειρόδες C ταῦτον A 10 λέσφων V οἱ Ἑλληνες C	
14 διῆκον C 16 στρατηγὸς V 18 ἀπέκεμψεν δὲ μὸς πάπκος	
πτέριος Βασίλειος δ τῶν V	

latonis expers claustrum. temporibus autem Leonis illius praedicti ac sapientissimi imperatoris profugit Paneratacas ille Armenius, et Puericas et Tantucas eius fratres, et castella quae iis in locis erant tradiderunt; et dilatata regio praeturae nomen accepit.

Thema decimum, Colonea.

Colonea vero est castrum munitissimum ac praeceps; atque ex hac parva urbe regio appellationem accepit, ut vocetur Colonea: κολωνούς enim ardua ac editissima loca Graeci appellavere. initium autem est minoris Armeniae, incipiens quidem a Neocaesarea, Gregorii thaumaturgi patria, et a monte Phalacro dicto. extenditur vero ad Arabracenorum urbem, clarissimi illius celeberrimique martyris Eustrati patriam, pertingens Nicopolim usque et oppidum quod Tephrike vocatur, cui dominatus est Chrysocerus ille famosus Manichaeorum princeps, et Carbeas, qui hunc ipsum impietate superabat; quos quidem disperdidit et ad infernales lacus detrusit Basilius Christi studiosus imperator, nostrorum imperatorum felicissimus pariter et piissimus. atque ita quidem se habet Colonea. prima vero, ut iam diximus, thematis origo a primo Armeniorum initio deducitur.

ια' Θέμα Σεβαστείας.

Όμοιως δὲ καὶ τὸ θέμα τῆς Σεβαστείας καὶ αὐτὸ δὲ εἰς τῆς δευτέρας Ἀρμενίας ἀπάρχεται. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα ἐκ τοῦ σεβαστοῦ Καΐσαρος Ἰουλίου προσελήφθε, τοῦ τὴν Καΐσαρος ἀρχὴν πρώτου κρατούντος καὶ μοναρχίαν τὴν πολυαρχίαν κατασκευά-⁵σαντος. Καΐσαρ δὲ ἐπεκλήθη οὐκ ἐκ τῆς ἀξίας ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀνατομῆς τῆς γαστρὸς τῆς μητέρος αὐτοῦ. τελευτησάσης γὰρ αὐτῆς ἔσπαιρε τὸ βρέφος καὶ ἀπελάκτιζε, καὶ διατηθείσης τῆς γαστρὸς αὐτῆς ἐξῆλθε βρυγχάμενος ὥσπερ τις σκύμνος λέοντος· τὴν δὲ ἀνατομὴν τέλεσαι καλοῦσσιν οἱ Ῥωμαῖοι. ὅθεν καὶ Καΐσαρ ἐπω-¹⁰ τομάσθη διὰ τὴν ἀνατομήν, ὥσπερ εἴπομεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σεβαστείας. πᾶσαι οὖν αἱ πόλεις αἱ καλούμεναι Καισάρειαι ἐκ τοῦδε τοῦ φιλτάτου Καΐσαρος τὴν προσωνυμίαν ἔσχήκισιν.

ιβ' Θέμα τὸ καλούμενον Δυνανδοῦ.

Ο δὲ Δυνανδὸς χθὲς καὶ πρὸ μικροῦ εἰς τὰξιν θέματος καὶ 15 πόλεως ἔχρημάτισεν, ἐπὶ τῶν χρόνων Λέοντος τοῦ ἀοιδίου βιοσι-^{λέως.} ἔφημος γὰρ ἡν τὸ πρότερον καὶ δοκεῖτος κάκεινη καὶ ἡ καλούμενη Τζαμανδὸς καὶ τὰ συμπαρακείμενα μέρη τῶν Ἀρμε-²⁰νίων· καὶ οὐκ ἡν ὄνομα αὐτῶν, οὔτε ἐν λόγῳ οὔτε ἐν ἀριθμῷ. ὅτε δὲ ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντοειδῆς Ἀρμένιος, ὁ τῆς Ἀγγου-²⁵ρίης τῆς λαϊκωτέρας γαμβρός, ὁ μακρόβειρ ἐκεῖνος καὶ περι-

2 τῆς post Θέμα om C	7 τῆς γαστρὸς add AC	τελευτώσης V		
10 τέσσας AC	οἱ om C	τέσσαρα AC	ἐκλήθη C	14 τὸ
καλούμενον] τοῦ C		15 θέματος ἔχρημάτιζεν		ἀλλὰ καὶ πόλεως V
16 χρόνων τοῦ μακαρίτον καὶ ἀγίου μον πατρός.		ἴημος γὰρ ἡν		τὸ πρώτον V
18 καλούμενη om V		παρακείμενα C		

Thema undecimum Sebasteae.

Similiter et Sebasteae thema ex minore Armenia initium habet. urbs vero nomen suum ἐξ τοῦ σεβαστοῦ, id est ab Augusto Caesare Iulio accepit; qui Caesar imperium primus occupavit et monachiam ex πολυ-^{λεγάσα,} id est multorum dominatione, constituit. Caesar autem cognominatus fuit non a dignitate, sed ab incisione uteri matris sua, mortua siquidem ipsa palpitabat infans ac resiliebat; quapropter caeso matrix utero erupit frenmens instar catali leonis. incisionem vero Romani τρού-^{σα} vocant. unde et Caesar nuncupatus est ob illam sectionem, uti di-^{xiimus.} atque haec quidem de Sebastea. omnes itaque urbes quae Ca-^{sareae} dicuntur, ab hoc carissimo Caesare appellationem sumpserunt.

Thema duodecimum dictum Lycandi.

Lycandas non ita pridem inter themata ac urbes ceaseri coepit, temporibus nimis Leonis illius praeclari imperatoris: antea enim va-^{ca} ab incolis et inhabitata. erat, tam ipsa quam Tzamandus et universa Armeniae finitima regio, neque eorum nomen ullo in pretio aut numero erat. magnus vero ille et giganti similis Armenius, Angurines Laeca-

δέξιος, δν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζάπτον ἐκάλουν, — ἔκεινος γὰρ ἡθῶν πρὸς Λέοντα τὸν ἀοιδίμον βασιλέα, εἴτε ὡς πρόσφρεξ εἴτε ὡς φίλος, οὐκ οἶδα, ἔκεινος εἶχε θεράποντα τὸν χθές καὶ πρὸ μικροῦ τελευτήσαντα, Μελιαν λέγω τὸν περιβόητον, δος καὶ συνεστράτευσεν αὐτῷ πρὸς τὸν δυστυχέστατον πόλεμον, τὸν τοῦ Βουλγάρου λέγω. τοῦ γοῦν Ἀρμενίου πεσόντος ἐν τῷ προλεχθέντι πολέμῳ πρὸς Συμεῶνα τὸν ἀθεώτατον Βούλγαρον (ἢ γὰρ ἔξαρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν καλουμένων ἔξοντιστων), διε καὶ Θεοδόσιος ὁ πρωτοβεστιάριος τοῦ ἀοιδίμον βασιλέως 10 λέως ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ ἡφαστώθη καὶ γέγονεν ἄδηλος, ὁ γοῦν προλεχθεὶς Μελίας ἐκ τούτου τοῦ πολέμου διασωθεὶς καὶ πρὸς τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν ἀπάρας, ἐνθυτῆς ὥν καὶ πρὸς ληστουργίαν βαρβαρικὴν ἐπιτήδειος, συμμορφαν τινὰ τῶν Ἀρμενίων ἀναλεξάμενος, καὶ ταντησὸν τῆς πόλεως τὴν ἄκραν κατοχυρώσας ὡς 15 ἡδύνατο, καὶ κατὰ μικρὸν προϊὼν ὅλην ὡς εἰπεῖν τὴν πόλιν τοῦ πτώματος ἤγειρε, καὶ προβαίνοντα ἐπὶ τὸ πρόσθεν πᾶσα ἡ χώρα μετή γέγονε τῶν Ἀρμενίων, κονροτρόφος οὖσα ἀγαθὴ τε καὶ ἱπ- P 14 πόβιτος καὶ παντοίων βοσκημάτων εἰς τροφὴν ἐπιτήδειος. διδ καὶ θέμα κατωνομάσθη καὶ εἰς στρατηγίδα περίδοξον ἀνήχθη 20 σπουδῇ τουτοῦ τοῦ Μελίου τοῦ κραταιόφρονος. ἡ δὲ ὀνομασία τῆς πόλεως ἀρχαῖα τις καὶ παλαιὰ ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρμενίων γενεᾶς

1 τῶν οι C 2 πρὸς τὸν μακαρίτην καὶ ἄγιόν μον πατέρα,
εἴτε V 6 γὰρ C 7 Συμεὼν τοῦ ἀθεωτάτον Βουλγάρον V
9 τοῦ μακαρίον μον πατρὸς V 12 τῶν οι C 18 συλ-
λεξάμενος C 16 καὶ οι C προβαίνων AC πᾶσα οὖν ἡ C
19 εἰς οι C περίδοξος C ἀνήχθη οι C

striae gener, longimanus ille et ambidexter, quem Armeniorum lingua Azotum vocarunt, ille, inquam, cum ad Leonem illum celebrem imperatorem venisset, sive ut profugus sive ut amicus, non satis scio, famulum habuit celebrem illum Meliam, qui non ita pridem e vivis decessit; qui etiam cum eodem imperatore expeditionem fecit infelici illo praelio, nimirum Bulgarico. cum itaque in praedicto praelio, quod cum impiissimo illo Symone Bulgare commissum fuerat, profigatus esset Armenius (erat enim praefectus imperatorii agminis quod excubitorum dicitur), in quo etiam Theodosius protovestiarius praecleari illius imperatoris desideratus neque ultra visus est, Melias itaque, de quo modo diximus, ex hoc praelio salvas cum ad Armenios se contulisset, industrius alioqui et ad barbaricam praedationem peridoneus, manu Armeniorum collecta, cum arcem etiam huius urbis quam poterat optime munivisset, paulatim procedens totius propemodum urbis ruinas instauravit; atque ita regio universa in veterem statum restituta Armeniis fuit referta, quippe quae fertilis admodum et pascendis equis ac pecori peraccommodata esset. quocirca et thematis appellationem accepit, atque inter celebriores praeturas est relata cura ac studio praefati Meliae fortis ac prudentis. urbis vero appellatio vetusta admodum est, ab ipsa Armeniorum gente et lin-

Const. Porph.

τε καὶ γλώττης ὀνόμαστο. ἔστι δὲ λόγος τις περὶ αὐτοῦ χωρίεις τε καὶ πρὸς μυθοποιάν οὐκ ἀμουσος. γραφὴ γὰρ ἐν τῷ περιστέλῳ τῆς πόλεως ἐντετύπωται οὐτωδὶ διαγραφέοντα, “τί Κωνσταντινούπολις; τί Λυκανδός; τί Θωμᾶς ὁ πρόσωπος; τί βασιλεὺς;” ἔστι δὲ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῇ. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ 5 περιβόητος βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὃς τῶν σκήπτρων ἐκράτει τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ὁ τούτου θεῖος Ἰουστινός, μονοστράτηγος τῶν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων Καῖσαρ ὁ ἐχρημάτιστος, καὶ διερχόμενος τὰ μέρη τῆς μικρᾶς Ἀφρινας κατήνεγε ἐν τῇ Λυκανδῷ. ὁ γοῦν Θωμᾶς ἐκεῖνος, ὁ πρόσωπος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικοῦτος ἦν ἐπὶ 10 βοσκήμασι πλούσιος οἶον τὸν μικράριον Ἰωβὴν θεόγραφος ἱστορία παρίστησι, προσήνεγκε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανισκίον θαυμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων ταῖς χροιαῖς διαλλάττονταν, χῆλια πρόβατα μέλανα, καὶ ἔτερα λευκότριχα χῆλια, καὶ ἔτερα σποδοειδῆ χῆλια, καὶ ἔτερα όαντά τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν διωσάζοντα, καὶ ἔτερα πυρράς ἔχοντα τὰς δύψεις χῆλια, καὶ ἔτερα φαιὰ ἀσάντως, καὶ ἔτερα ἔνανθράς ἔχοντα τὰς τρίχας, τὴν αὐτὴν ποσότητα φέροντα, καὶ ἔτερα περκνὰ τῆς αὐτῆς ὅντα ἰσότητος, καὶ ἔτερα φοινικότριχα χῆλια, καὶ ἔτερα χρυσᾶσθοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἰονεὶ πιννινότριχα, χῆλια, ὃποιον 20 φημίζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἑλληνες. καὶ ὑπὲρ αἱ δέκα χιλιάδεις ἔτερόχροιοι καὶ παρηλλαγμέναι τοῖς γρά-

1 τις λόγος C	2 περιβόλῳ V	10 τηλίκος AC	11 ἡ θεῖα
παρίστησις ἱστορία V	13 καὶ] δὲ καὶ C	15 καὶ ἔτερα	
δαντά — 17 χῆλια add A	20 πιννινότριχα C	22 δερό-	
χραῖαι AV		χραῖαι	

guia ita dicta. porro elegans quidam sermo de hac circumfertur, fabulae propemodum affinis. inscriptio vero in peristilio urbis expressa est ita habens: “quid Cpolia? quid Lycandus? quid Thomas prooecus? quid imperator?” causa vero huius inscriptionis haec est. magnus ille et celebratissimus imperator Iustinianus, cum Romano imperio potiretur avunculus ipsius Iustinus, unicus praetor Romanorum agminum Caesar existens appellatus fuit. cum itaque omnes Asiae minoris partes obiret, tandem Lycandum pervenit. Thomas igitur ille, prooecus eius urbis, adeo dives pecoris atque a deo conscripta historia beatum Iobum suisse testatur, obtulit hic Iustiniano donum instar sportulae summopere admirandum et memorabile, decem videlicet milia ovium, coloribus inter se discrepantia, mille nigras, alias albo villo mille, aliasque mille cinerei coloris, nec non sparsi coloris totidem, alias item mille rufam colorem referentes, alias mustellini coloris totidem, totidem flavas, totidem nigris maculis distinctas, totidem phoenicei coloris, totidem auri speciem referentes et rutilanti vellere, cuiusmodi suisse alunt Graeci celeberrimum illud aureum vellus; et ut verbo dicam, decem chiliades diverso omnes

μισι. τοῦτο Θαυμάσας ὁ Καισαρ, καὶ τὸ δῶρον τοῦ Θωμᾶ προσδεξάμενος, παῖσιν ἐκέλευσε γραφῆναι ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως τούτοι τὸ ἐπίγραμμα ὄπερ ἐν τοῖς ἄνωθεν ἔργημεν. αὕτη ἡ πόλις ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀνιδίμου βασιλέως διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ προλε-
χθέντος Μελίου, μᾶλλον δὲ τοῦ σοφοῦ βασιλέως τοῦ προμηθῶς τὰ πράγματα διευθύνοντος καὶ σκοποῦντος ἀνδρὸς ἀρετήν, εἰς δύνομα Θέματος ἔχομάτισε. καὶ τοσαῦτα μὲν τὰ περὶ Λυκανδοῦ καὶ τῆς ὁμόρου αὐτῆς Τζαμαγδοῦ.

η' Θέμα Σελεύκειας.

- 10 Ἡ δὲ Σελεύκεια μέρος ἐστὶν Ἰσαυρίας, πρὸς μὲν δυσμὰς ὁρίζομένη ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἐνῳδός κατοικοῦσσιν Ἰσαῦροι· πρὸς δὲ τὰς ἀνατολὰς ἀποκέκλεισται παρὰ τὰν Κιλικίας δρέαν, ἐν οἷς εἰσὶ πόλεις παραθαλάσσιοι πρώτη μὲν αὐτὴ Σελεύκεια, ἔπειτα Κάρυν-
τος καὶ τὸ Καρύκιον ἄντρον καὶ λειμῶν δὲ καλούμενος Κροκοφόρος,
15 Σόλοι τε καὶ Αἴγιαι καὶ Πομπηϊούπολις καὶ Ἀφροδισιάς, ἡ τε Ἰσσός καὶ κόλπος ὁμώνυμος, ἐνῳδός Μακεδῶν ἐκεῖνος δὲ γεννάμας τε καὶ περικλυτος (Ἀλέξανδρον λέγω τὸν Φιλίππον) τὸν πρὸς Δαρεῖον τὸν Πέρσην διπγωνίσατο πόλεμον. σύνεγγυς δὲ τούτων καὶ Ταρσὸς ἡ Παύλου πατρὸς καθίδρυται. ἡ τοίνυν Σελεύκεια
20 οὖν Θέμα τὸ πρὸς ἔχομάτιζεν, οὐδὲ στρατηγίδος ἐκελήρωτο δύνομα, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἦν καὶ φυλακὴ διὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἐκ

1 Θωμᾶ]	Θαύματος C	4 ἐκ τῶν μακαρίον μον πατρὸς V
5 τοῦ ἑροῦ πατρὸς V	6 διακρίνοντος V,	non διενθύνοντος
7 τὰ add C	10 ἐστὶ τῆς Ισαυρίας C	12 τὰς om C 16 δ post φ add C 17 ἀλέξανδρος C 18 ἡγωνίσατο V

inter se colore erant distinctae. quod quidem miratus Caesar, accepto Thomae dono, iocans iussit inscribi portas urbis inscriptionem, cuius supra mentionem fecimus. haec urbs a Leone praeclaro illo imperatore ob fortitudinem Meliae, cuius supra meminimus, ac potius ab illo sapiente imperatore, rem prudenter ordinante et virtutem eius viri considerante, thematis appellatione donata fuit. atque haec quidem de Ly-
cando et finitima ei Tzamando.

Thema decimum tertium Seleuciae.

Seleucia vero pars est Isauriae, quae ad occasum terminatur Taeone monte, quem incolunt Isauri, ad orientem vero circumscribitur montibus Ciliciae, in quibus sunt urbes maritimae. prima quidem ipsa Seleucia, deinde Corycus et Corycium antrum et pratum crociferum dictum. praeterea Soli et Aegaeae et Pompeiopolis et Aphrodisias et Iseus sinesque eiusdem appellationis, ubi strenuus ille ac celeberrimus Macedo, Alexander inquam Philippi filius, praelium cum Dario Persarum rege commisit. his vicina est Tarsus Pauli patria. Seleucia igitur primum neque thematis appellationem neque praefecture nomen habuit, sed claustrum

Ταρσοῦ προϊόντων Σαρακηνῶν, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δυσπρόσοδον· ὁ δὲ κῦρις Ῥωμαῖος, ὁ καλός τε καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς, ὃσπερ πλάτος μῆκός τε καὶ μέγεθος ἐπιτιθεὶς τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ, στρατηγίδα αὐτὴν ἀπετέλεσε. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα καὶ τὸ καλεῖσθαι Σελεύκεια ἀπὸ τοῦ κτίστου Σελεύκου τοῦ καλού·⁵ μένον Νικάνορος τὴν προσωνυμίαν ἐπλούτησε. τὰ δὲ ἄνω Σελεύκειας καὶ μεσόγαια κυλεῖται Δεκάπολις, καὶ ἔστι πρώτη μὲν Γερμανικούπολις, δευτέρα δὲ Τιτιούπολις, τρίτη Δομετιούπολις, τετάρτη Ζηνούπολις, πέμπτη Νεάπολις, ἕκτη Κλαυδιούπολις, ἑβδόμη Εἰρηνούπολις, ὅγδοη Καισάρεια, ἑνάτη Λαζαρίδος, δε-¹⁰ κάτη Λαλισανδρός, ἐν ᾧ τὸ σκοτιάμιον τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου ἐν τῷ τρούλῳ τοῦ ναοῦ αὐτοῦ ἀποκρέμαται. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σελευκείας.

ιδ θέμα τὸ καλούμενον Κιβυρραιωτῶν.

Τὸ δὲ θέμα τῶν Κιβυρραιωτῶν ἀπάρχεται μὲν ἀπ’ αὐτῆς¹⁵ τῆς Σελευκείας τὰ πρὸς θάλασσαν τῆς ἀνατολῆς κειμένης, καταλήγει δὲ πρὸς μῆκος ἐπὶ δύσματα ἡώς αὐτῆς Μιλήτου τῆς πόλεως καὶ τῆς Ιασοῦ καὶ τοῦ Βαργυλιακοῦ κόλπου ἥγουν τῶν καλουμένων Ἀνδανίων, ἐν ᾧ κεῖται ἡ τε Μύλασσα, πόλις διάφημος, καὶ αὐτὴν τὰ Βαργύλια ἡ τε Μύνδος καὶ ἡ καλουμένη Σερόβηλος ἡ τε²⁰

8 ὄστε C	7 μεσογαίας V	μὲν ομ C	10 Διοκαισάρεια V
11 ἡ ἡ ἀστις ἥγον τὸ AC	12 ἀπήνωθται AC	14 ὄνομαζέ-	
μενον C	15 ἀπέρχεται C	μενον C	
	16 πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολὴν		
	κειμένην AC		
	17 ἐπὶ] ὡς V, ὡς ἐπὶ AMorelli	18 Ιασσον V,	
		'Ιασσον AMorelli	
	19 Ἀντανίων V et AC	η τε) τὰ C	20 Μαρ-
			γγύλια V
	Ménodos V, Ménodos A	ο καλούμενος C	Σερό-
			βηλος AC

quoddam erat et specula ob Saracenorum e Tarso excursiones, quod nimis arduo et difficilem aditum habente loco sita esset. optimus vero imperator dominus Romanus, qui latitudinem quodammodo et longitudinem magnitudinemque imperio Romano adiecit, praeturam ex ea fecit. nomen vero urbis, et quod vocata sit Seleucia, a conditore Seleuco, qui nuncupatus Nicanor, fluxit. ulteriora autem Seleuciae et mediterranea vocantur Decapolis, id est decem urbes; quarum quidem prima est Germanicopolis, altera Titiopolis, tertia Dometiopolis, quarta Zenopolis, quinta Neapolis, sexta Claudiopolis, septima Irenopolis, octava Caesarea, nona Lauzadus, decima Daisandus, in qua clipeus seu scutum magni illius martyris sancti Theodori in trullo templi ipsius pendet. atque haec quidem de Seleucia.

Thema decimum quartum, dictum Cibyrraeotarum.

Thema vero Cibyrraeotarum ab ipsa Seleucia initium sumit, quae ad mare orientis sita est. desinit autem in longitudine occasum versus ad ipsam usque urbem Miletum et Iasum, et ad sinum Bargyliacum sive eos qui Andanii nuncupantur, ubi sita est Mylassa urbs celebris, et ipsa Bargylia et Myndus et quae dicitur Strobelus et Halicarnassus, Hero-

‘Αλικαρνασός, ἡ ‘Ηροδότου πατρίς, ἡ τῆς Ἀρτεμισίας πόλις ἡ πολυθρύλητος, ἐν ᾧ δὲ Μανσάλων τάφος ὁ περιβόητος ὕδρυται. ἀνερχόμενος τοινυ πρὸς ἀνατολὴν εὐφῆσεις τὸν Κεραμεικὸν κόλπον καλούμενον καὶ πόλιν τῷ κόλπῳ ὄμβρυμαν. ἐπ’ ἄκρων δὲ τοῦ 5 κόλπου ἡ τε πόλις Κνιδῶν κατώκισται καὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος περιβόητον, ἐν ὧπερ ἦν τὸ τῆς Ἀφροδίτης ὄγαλμα, μητροῦ τῆς Πρωξιτέλους τέχνης ἀπαραμέλητον. ἀπαγαβαίνοντι δὲ αὐθίς πρὸς ἀνατολὰς κόλπος ἐστὶν Οἴδημος ὄνομα καὶ λιμὴν καλούμενος Λάρφυμα, ὃν κατέναντι νῆσος ἡ Σόμη, καὶ πόδις τὸ 10 πέλαιγος, καταντικρὺ τῆς Ρόδων περαίας καὶ ὀπλοδήκης, νῆσος ἡ ‘Ρόδος’ αὐτῇ πελαιγίᾳ ἔξηπλωται, πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον ἐναποβλέποντα. διαβαίνων τε τὴν ἐπεξῆς θάλασσαν εὑρήσεις P 16 πόλιν Τελμισσὸν ἐκείνην τὴν περιώνυμον, ἐπειτα Πάταρα, εἰτα Ξάνθον τὴν Πρωτογένεος ἐκείνου τοῦ ζωγράφου πατρίδα, δις τὸ 15 Διονύσιον τὸ ἐν ‘Ρόδῳ τοῖς ζωγραφικοῖς κατελάμπενε πίναξιν, εἰτα τὴν Αντίλην πόλιν τὴν μυρίγονον τε καὶ τρισόλβιον, ἐν ἥπερ ὁ μέγας Νικόλαος, ὁ τοῦ Θεοῦ Θεράπων, ὀμφατιλνέει τὸ μέρος κατὰ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. εἰτα Φοῖνιξ ὁ ποτυμός, καὶ πόλις ὄμώνυμος. εἰτα Φισηλὸς ἡ περίκλινος. εἰτα ἡ Ἀττάλου τοῦ Πέργαμηνον πόλις ἐπώνυμος. εἰτα τὸ Σύλαιον. ἐπειτα Πέργη ἡ περιώνυμος. εἰτα Σίδη τὸ τῶν πειρατῶν ἐργαστήριον. εἰτα Σέληνη ἡ τῶν

2 δὲ περιβόητος add A   3 τὸν καλούμενον κεραμεικὸν κόλπον C
6 ὥκεροι C   8 αὐθίς om A   Οἴδημος V   9 οὐ V   11 πλαγία V   12 καθεξῆς C   13 Τελμισσὸν V   14 τὸν διονύσιον τὸν C   19 φασιλίς A, βασιλίς V   ἡ om A   21 Σέληνη τι; — ἀποικον VC

doti patris, et Artemisiae urbs celeberrima, in qua nominatissimum Mau-
solii sepulchrum exstat. si vero orientem versus tendas, reperies sinum qui Ceramicus dicitur, et urbem eiusdem ac sinus appellationis. in extrema autem sinus ora Cnidiorum urbs habatur, et celebre Veneris tem-
plum, in quo erat et eius simulacrum, Praxitelis monumentum, omnium citra controversiam praestantissimum. eunti vero orientem versus sinus est Oedemus nomine, et portus qui Laryma dicitur; quorum ex adver-
sita est insula Symo. et versus mare, e regione translitoralis Rhodio-
rum orae et armamentarii, insula ipsa Rhodus, quae etiam Pelagia dici-
tur, extenditur, boream et austrum versus respiciens. ulterius vero mare traiciens celebrem illam urbem Telmissum reperies, deinde Patara, hinc Xanthum, Protogenis illius pictoris patriam, qui Bacchi aedem apud Rhodios pictoriis tabulia illustravit; deinde Lyciorum urbem, unguenta spirantem et valde beatam, in qua magnus ille Nicolaus, dei servus, myra, id est unguenta, scaturit iuxta urbis nomen. hinc Phoenix fluvius et urbs eiusdem nominis cernitur; mox Phaselis celeberrimum oppidum, deinde Attali Pergameni urbs, ab eo nomen habens. inde Sylaeum, deinde Perge, celebris urbs, mox Side, piratarum officina; exinde Selga

Λακεδαιμονίων ἀποικος. εἶτα τὸ Κυστέλλιον ὅρος καλούμενον. εἶτα τὸ καλούμενον Ἀνεμούριον. εἶτα Ἀντιόχεια ἡ μικρά. ἔπειτα Κιβύρρη πόλις ἐκείνη, ἐξ ἣς καὶ τὸ θέμα τὴν ἐφύβριστον καὶ πονηρὰν ὄντας ἐκληρονόμησεν. εἶτα Σελινοῦς, μικρὸν πολισμάτιον καὶ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχοντα. εἶτα Μέλας ὁ ψυχρὸς 5 ποταμός. ἔπειτα τῆς Συκῆς πολισμάτιον. εἶτα λιμὴν ὁ καλούμενος παλαιός. εἶτα αὐτὴ ἡ Σελεύκεια. καὶ αὖται μὲν αἱ παραθαλάσσιοι πόλεις, ὃς ὁ τῶν Κιβυρραιωτῶν στρατηγὸς διανέμεται· ἄνω δὲ πρὸς τὴν ἥπειρον καὶ αὐτὴν τὴν μεσθγαίον, ἐν ᾧ καταλήγει τὸ τῶν Θρακησίων καλούμενον θέμα, ἀπύρχεται μὲν 10 ἀπὸ αὐτῆς τῆς Μιλήτου, εἶτα διαβαίνει τὴν Στρατονίκειαν καὶ τὰ καλούμενα Μογωλᾶ καὶ τὴν πόλιν Πισύνης, διεκτρέχει δὲ τὴν καλούμενην Ἀγίαν καὶ παρέρχεται τὴν Τανρόπολεν, συνάπτει δὲ πρὸς τὴν Τλῶν καὶ Ολυμόδα, εἶτα παρέρχεται Φύλητα καὶ αὐτὴν τὴν Ποδάλειαν, διεκτρέχει δὲ τὸ καλούμενον Ἀνεμότειχος καὶ συν-15 ἀπτει πρὸς τὴν πόλιν Συγαλασσόν, εἶτα καταλήγει πρὸς τὰ μέρη τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ τὸ τῶν Ἰσαύρων γένος κατώκισται. καὶ τοσαύτη μὲν ἡ τοῦ Κιβυρραιώτου περιοχὴ, ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν, ὥσπερ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης ἀπὸ Κιβύρρης, εὐ-τελοῦς καὶ ἀκατονομάστον πολισμάτος, πρὸς ὑβραν, οὐ πρὸς ἔπαι-20 νον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γενέοθαι πρὸς τὰς τῶν βασιλέων ἐπιταγάς. ἡ δὲ Ῥόδος ἡ νῆσος μέση μὲν κεῖται τοῦ

*1 Κάλλιστον V   2 ἀνεμόριον C   ἡ μικρὰ ἀντιόχεια C
3 ἐκείνη ὅμ A   5 καὶ ποταμὸν — 6 πολισμάτιον add A   6 τῆς]
τὸ? an τὸ τῆς?   7 αὐταὶ vulgo   12 Μόγολα V   15 παρ-
δάλειαν C   16 ἀγαλασσόν C   19 αἰς C*

urbs, Lacedaemoniorum colonia. inde mons Castellum cognominatus, hinc Anemurium, exinde Antiochia minor, ulterius Cibyrra urbs, a qua et thema ignominiosam ac vilem appellationem accepit. inde Selinus, parvum oppidulum, et flumen eiusdem nominis; postea Melas gelidus fluvius; deinde Syces oppidulum. hinc portus dictus antiquus; inde Seleucia ipsa. atque hae quidem sunt maritimae urbes, quas Cibyraeotarn praetor administrat. superior autem continentem et mediterranea versus, ubi desinat thema Thracisiorum dictum, incipit quidem ab ipsa Miletō, transit deinde Stratoniciam et quae vocantur Mogola, et urbem Pisayam; percurrit etiam eam quae Hagia dicitur, et Tauropolim; pertingit vero etiam Tlon et Oeniadem usque. transit deinde Phileta et ipsam Podaliam; pertransiensque id quod Anemotichos dicitur, pertingit ad urbem Sagalassum. hinc desinat in partes Tauri, quas Isauri incluerunt. atque hic quidem est thematis Cibyraeotici ambitus. Cibyraeotae antem appellatio a Cibyrra vili et obscuri nominis oppidulo, uti diximus, finxit; eaque appellatio ad ignominiam, non ad laudem indita est, quod frequenter res novas moliri, et refractarios sese adversus imperatorum mandata praeberint. Rhodus autem insula in meditullio qui-

Θέματος, ἀποβλέπει δὲ πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον, δελτωτὴ τὸ σχῆμα, τὴν δὲ γραμμὴν τρίγωνος. Λωριέων δὲ ἐστιν ἀποικος τῶν ἐκ Πελοπονῆσου, Ἀργείων τε καὶ Λακεδαιμονίων τῶν ἀπὸ τῆς Ἡρακλέους γενεᾶς κατιγομένων, καθὼς καὶ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν **5 τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ περὶ αὐτῆς τάδε φησί,**

**Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἡῦς τε μέγας τε
ἐκ Ρόδου ἐννέα ρῆς ἄγεν Ρόδιων ἀγεφώχων,
οἱ Ρύδον ἀμφενέμοντο διάτριγα κοσμηθέντες,
Ἀιγαῖον Ἰήλυσσόν τε καὶ ἀργινθεντα Κάμειρον.**

10 καὶ ὡδε μὲν τὰ περὶ Ρύδον.

ιε' θέμα τὸ καλούμενον ἐπαρχία Κύπρου.

P 17

**Ἐπαρχία Κέπρου τῆς νήσου ὑπὸ κονσιλιάριον, τουτέστι
βουλευτήν, πόλεις δεκαπέντε, Κωνστάτεια μητρόπολις, Κίτιον,
Ἀμαθοῦς, Κυρήνεια, Πάφος, Λορσινή, Σόλοι, Λάπιθος,
15 Κέρματα ἥτοι Λευκονίσια, Κυθήρεια, Τάμασος, Κούριον, Νέ-
μενος, Τρίμυθος, διδεν δὲγιος Σπυρίδων, Καρπάσιον. ἡ μὲν
οὖν Κύπρος ἡ νῆσός ἐστι μεγάλη καὶ ἐπιφανεστάτη, κειμένη ἐν
τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ, καθὼς φησιν δὲ περιηγητὴς Διονύσιος**

Κύπρος δ' εἰς ἀνὴρ Παμφελίου ἔνδοθι πόντου.

1 τε om C 6 ηῦς τε μέγας τε ἐκ Ρόδου om C	9 λινδον ἀκονν Ἰήλυσσόν C
8 Ρόδον — κοσμηθέντες om C 13 δεκα-	11 τε — Κύπρον] ἐπαρχία τῆς νήσου κύπρου. οὐ' C 15 Κέρ-
— τρεῖς V 15 Κέρματα ἥτοι Λευκ.] Κύθεια V 16 Κάρ-	μενος add A. sed apud Morellum Νέμερος 19 ἐνδόθη C
Κούριον, Νέμενος	κασος V η μὲν Κύπρος νῆσος V

dem huius thematis sita est, ad boream pariter et austrum respiciens: literae enim *A* speciem prae se fert, triangulari videlicet figura. ceterum Doriensium colonia est, qui ex Peloponneso, Argivis et Lacedaemoniis, ab Hercule genue ducant; quemadmodum et ipse Homerus in catalogo navium de ea scribit:

quoniam et Tlepolemus satus Hercule, fortis et ingens,
ipse Rhodo naves ter trinas duxit, onustas
magnanimis Rhodiis: Rhodum enim triquetro ordine cingunt
Lindus Ialyssusque atque argillosa Camirus.
atque haec quidem de Rhodo.

Thema decimum quinatum praefectura Cypri dictum.

Praefectura Cypri insulae a consiliario administrata fuit: urbes in ea sunt quindecim, Constantia metropolis, Citium, Amathus, Cyreneia, Paphus, Arsinoë, Soli, Lapithus, Cermia seu Leucasia, Cythaorea, Tamasus, Curium, Nemevus, Trimythus, ex qua S. Spyridion, Carpasius. Cyprus itaque est magna et illustris insula, in sinu Pamphylio sita, quemadmodum scribit Dionysius Periegetes:

Pamphylio in ponto Cyprus se tendit ad ortum.

ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Κύρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου, ἡ τῆς Βίβλου καὶ Ἀφροδίτης, ὡς Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ νήσων καὶ Ἰστρος ἐν ἀποικίαις Αἴγυπτων ἴστροςαν. ἐβασιλεύετο δὲ πρότερον ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων βασιλέων, κατελύθη δὲ ἡ τοιαύτη βασιλεία ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, τοιτέστι τῶν Πτολεμαίων. οἵσις γὰρ Ἀλεξάνδρον τοῦ Μακεδόνος ἐβασιλεύετο ἥγουν ἐνυρανεῖτο, ὑφ' ὅν τυράννων Ἀνδραζοχος ὁ φιλόσοφος ἀναιρεῖται μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου. καὶ Ἰσοκράτης ὁ ἡγέτωρ πρὸς Δημόνικον τὸν αὐτῆς βασιλεύοντα λέγονς διαφόρους πεποιηκε. κρατησάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐπαρχία γέγονε, καὶ διηρέθη, ὡς προλέκεται, εἰς 10 πόλεις ιε'. τοῦ χρόνου δὲ παραδραμόντος, καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν δηλων κατιωθέντων ἐξ ἀμελείας, ἐκράτησαν αὐτῆς οἱ Σαρακηνοὶ ἐπὶ τῆς Ἡρακλείου βασιλείας, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ διαπεράσας Ἀριούβαζαρος, οὗ καὶ τῆς θυγατρὸς ἐν αὐτῇ τάφος φαίνεται, ταύτης ἐκράτησεν. ὃ δὲ μακάριος καὶ περιώνυμος καὶ ἀοίδιμος 15 ἐν βασιλεῦσι Βιστειος εἰς θέματος τάξιν ταύτην κατέστησε, καὶ διεπέρασεν ἐν αὐτῇ στρατηγὸν Ἀλέξιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον, τὸ γένος Ἀρμένιον, ὃς καὶ ἐπεκράτησεν αὐτῆς χρόνους ἐπέπλε. πάλιν δὲ ἀφροδέθη ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ταύτην φορολογοῦσιν ὡς καὶ πρότερον.

20

1 δὲ om C	3 ιστροςαν om C	4 τοιαύτη AMorelli et C,
αὐτῆς V et Bandurius	6 τοῦ βασιλέως Μακεδόνων A	τρα-
τείτο ἐφ' AC	8 καὶ] διὸ καὶ V	τείτο
12 κατιωθέντων C: ceteri κατιωθέντων	9 διπεποίησε C	11 εγ' V
περόσας V	13 βασιλείας ηρακλείου AV	
16 αὐτῇ C	14 ὁ βούβαζαρος Λ, ὁ βούβαζος C	τάφος ἐν
15 περιώνυμος ἐν βασιλεῦσιν, οἱ ἔμοις πάπποις Βασ. V	17 ἀλέξανδρος στρατηγὸν	V

appellationem vero suam accepit a Cypro filia Cinyrae vel Bibli et Venereis, ut Philostephanus libro de insulis et Istris de coloniis Aegyptiorum memoriae prodiderant. multi autem ac diversi reges antea in ea regnarunt. dissipata vero est regia eius administratio sub Macedonibus, hoc est Ptolemaicis: nam ad Alexandrum regem Macedonum usque regibus sive tyrannis paruit, a quibus tyrannis Anaxarchus philosophus sublatus est post Alexandri obitum. et Isocrates rhetor varias orationes ad Demonicum in ea regnante conscripsit. postquam vero Romani eam occuparunt, in praefecturam redacta et in quindecim, ut diximus, urbes sunt divisa. at successu temporis enervatis per negligentiam armis Romanorum, in Saracenorum potestatem venit, regnante Heracio. ac primus quidem in eam cum traieisset Abubacharus, cuius pariter et filiae sepulchrum ibi cernitur, in suam potestatem eam redegit. beatus vero ac nobilis praeclarusque imperator Basilios eam in numerum thematum redegit, traiecitque in eam Alexium praefectum, magni nominis virum, natione Armenium, qui et annis septem ei imperavit. rursus autem a Saracenis crepta est, quibus et tributum pendit, ut et antea.

ις' θέμα τὸ καλούμενον Σάμος τῆσσος.

Ἐν τῇσος αὐτῇ δημοσίαιν ἔσχε τοῦ καλεῖσθαι Σάμος ἀπὸ
Αλγαίου καὶ Σαμίας τῆς Μαιάνδρου τοῦ ποταμοῦ Θυγατρός, ἢ
 διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς τήσον καὶ ἀπόκρημνον· οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἑλλη-
 νες σάμον τὸν ὑψηλὸν ἐκάλουν τόπον. ταύτης ἐκράτησε τῆς τήσον
Πολυκράτης ἐκεῖνος ὁ εὐτυχέστατος, οὗ καὶ Ἡρόδοτος μνεῖται οὐ
 μικρὰν ἐποίησατο. σοφοὶ δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς ἔξοχώτατοι, ὃ
 τε *Πυθαγόρας* ἐκεῖνος ὁ Σάμιος, ὁ *Μηνοσάρχον* νιός, Ἐπίκουρος
 τε ὁ *Νεοκλέων* καὶ *Μέλισσος* καὶ ἄλλοι πλείονες. διτε οὖν ἐγένετο P 18
 10 ὁ μερισμὸς τῶν θεμάτων, διὰ τὸ εἶναι ἐπιφαγεστάτην τὴν τήσον,
 μητρόπολιν αὐτὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ θέματος τῶν πλωΐζομένων τε-
 θείκαστον· ἡ γὰρ μεσόγειος καὶ ἡ κατατικρὺ ἕκρα τῆς Σάμου,
 αὐτὴ τε ἡ Ἐφέσος καὶ *Μαγνησία* καὶ *Τραλλεῖς* ἡ τε *Μύρινα* καὶ
Τέως καὶ *Λέβεδος*, καὶ ἔως τοῦ *Ἀτραμυνττίου*, τὰ ἄνω καὶ πρόσ-
 15 γεια τῷ τῶν Θρακησίων στρατηγῷ ἥγουν τῷ ἥγουμένῳ τοῦ ἵππι-
 κοῦ τάγματος ἐκείνῳ ἐκληροδοτήθησαν. διηρήθησαν δὲ τὸ θέμα τῆς
 Σάμου εἰς τούρμας δύο, μιλαν μὲν τὴν Ἐφέσιον, δευτέραν δὲ τὴν
 Ατραμυνττηνήν. ὃ δὲ στρατηγὸς τοῦ θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρ-
 ναν τὴν πόλιν πρωτώριον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος
 20 Σάμου.

1 Θέμα ἔξαιδίκατον τῆς σάμου C	8 Ἀγαίου AMorelli et C
8 ἐκεῖνος add A	9 νεόλονς AV γοῦν V 12 μεσόγαιος C
9 νεόλονς C	14 πρόσγαια C 16 δὲ add C 17 τὴν
τῆς σάμου ἄκρα C	ομ V ἐφεσίων ABandurii, non Morelli 18 Σμύρνην (vel
ομ V ἐφεσίων ABandurii, non Morelli	σμύρνην) τὸ θέμα AC

Thema decimum sextum Samus insula.

Samus insula appellationem suam accepit ab *Aegaeo* et *Samiis*, *Mae-
 andri* fluminis filia; vel quod ipsa insula sublimis ac praerupta sit: ve-
 teres enim Graeci *σάμον* sublimem locum nuncuparunt. huic insulae im-
 peravit Polycrates ille felicissimus, cuius et *Herodotus* non exiguum
 mentionem fecit. ex hac porro prodierunt viri sapientiae laude insignes,
Pythagoras nimis illi *Samius*, *Mnesarchi* filius, et *Epicurus* *Neoclis*
 et *Melissus* aliique non pauci. cum igitur thematum partitio facta est,
 hanc, quod illustrissima insula esset, metropolis et caput thematicis nava-
 lis constituerunt. mediterranea enim regio, et promontorium quod e
 regione *Sami* est, ipsaque *Ephesus* et *Magnesia* et *Tralles* et *Myrina* et
Tenus et *Lebedus* et *Atramyttium* naque, ulteriora ac contigua *Thrace-
 siorum* praefecto sive equestris agminis duci, ipsi themati attributa sunt.
 divisum autem est thema *Sami* in turmas duas, unam quidem *Ephesiām*,
 alteram *Atramytinēsem*. praefectus vero thematicis ipsam urbem *Smyrnā*
 praetorium habuit. atque haec quidem de themate *Sami*.

ιερό θέμα τὸ καλούμενον *Αἰγαῖον πέλαγος*.

Τὸ δὲ καλούμενον Ἀλγαῖον πέλαγος, καὶ αὐτὸ δρηματίζον
εἰς θέμα, ἀπὸ Ἀλγέως τοῦ Ποσειδῶνος νιοῦ τὴν προσωνυμίαν
ἔλαχε, καθὼς φασιν οἱ τὸν Ὄμηρον σχολιώσαντες. οὐκ ἔστι δὲ
τοῦ χρέα τῆς Ἐλληνικῆς ἴστορίας διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψεύδους 5
μεμεστωμένην. Στραβὼν δὲ ὁ γεωγράφος ἀλλως αὐτοῦ τὴν ὄρο-
μασίαν τεθεικεν· ἀπὸ γὰρ τῆς ἄκρας Αἰολίδος, ἦν Ἀλγα οἱ ἐπι-
χώριοι ὄνομάζουσιν, διὸν ὁ Ἀλγεατικὸς ἀπάρχεται κόλπος, τὴν
ὄνομασίαν εἴληφεν, ὅμωνέματις τῷ ζῷῳ. ὅμοιώς δὲ καὶ ὁ Ἀρτε-
μίδωρος τὰ αὐτά φησι τῷ Στράβωνι. ἀκρα τις ἔστιν Αἰολίδος, 10
ἥν Ἀλγα οἱ ἐπιχώριοι ὄνομάζουσιν, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος τὴν
τοιαύτην ὄνομασίαν προσελήφεν. Αἰολίδος δὲ λέγω οὐκ ἔθνους
ὄνομασίαν, ἀλλὰ γλώττης ἰδίωμα. ἡ γὰρ τῶν Ἐλλήνων γλῶττα
εἰς πέντε διαλέκτους διῃρηταῖ, πρώτην μὲν τὴν τῆς Ἀιθίδος,
δευτέραν τὴν Ἰώνων, τρίτην δὲ τὴν Αἰολέων, τετάρτην δὲ τὴν 15
Δωριέων, πέμπτην δὲ τὴν κοινήν, ἥ πάντες χρώμεθα. καὶ ἀπὸ
μὲν τῆς Μιλήτου μέχρι τῆς Ἐφεσίων πόλεως καὶ αὐτῆς Σμύρνης
καὶ Κολοφῶνος Ἰώνων ἔστι κατοικία, οἵτινες τῇ τῶν Ἰώνων δια-
λέκτῳ χρῶνται· ἀπὸ δὲ Κολοφῶνος μέχρι Κλαζομενῶν καὶ τῆς
ἀντιπέραν τῆς Χίου γῆς καὶ αὐτῆς τῆς Μιτιλήνης καὶ τοῦ καλού- 20
μένου Περιγάμου Αἰολέων ἔστιν ἀποικία, οἵτινες διαλέκτῳ χρῶν-

1 θέμα αιγαλον πελάγους ἐπιτακτιδέκατον C 4 συγιουργαρήσαντες A 5 τὸν om C 6 τὴν ὄνομασίαν ἀλλας αὐτοῦ C
7 ἀντέθεικεν AV 10 τὸ αὐτὸ C 11 οἱ ἐπιχώριοι] τινὲς C
15 τὴν τῶν λάνων AV 18 φαματῶν C 20 καλούμενον om V
21 κατοικία A Morelli et C

Thema decimum septimum Aegaeum pelagus.

Aegaeum vero pelagus etiam ipsum inter themata relatum, ab Aegeo
Neptuni filio appellationem suam accepit, ut aiunt ii qui scholia in Ho-
merum scripserunt. nullus autem nunc usus est historiae Graecae, quod
mendaciis sit referta. at Strabo geographus eius appellationem aliunde
derivat, siquidem a promontorio Aeolidis, quod incola Aega appellant,
unde Aegeaticus sinus initium sumit, its dictum est, communis cum ani-
mali appellatione. eiusdem est ac Strabo sententiae etiam Artemidorus.
promontorium quoddam est Aeolidis, quod Aega incolae appellant, a quo
et pelagus eiusmodi appellationem accepit. Aeolidis autem dico non
gentis appellationem, sed linguae proprietatem: Graecorum enim lingua
in quinque dialectos divisa est, primam quidem Atticam, alteram Ioni-
cam, tertiam Aeolicam, quartam Doricam, quintam communem, qua omnes
utimur. atqui a Miletio quidem Ephesum usque et Smyrnam ipsam et
Colophonem, Ionum est sedes et colonia, qui quidem Ionum dialecto
utuntur. a Colophone autem neque ad Clazomenas, et trans Chium at-
que ipsam Mitylenen et Pergamum. Asolum est colonia, qui quidem

ταὶ τῶν Αἰολέων. τὰ δὲ ἐπέκεινα τούτων, ἀπὸ τοῦ λεγομένου Λεκτοῦ καὶ ἔως Ἀβύδου καὶ αὐτῆς Προποντίδος καὶ μέχρι Κυζίκου καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Γρανίκου, πάντες Γραικοὶ ὄνομάζονται καὶ κοιτῇ διαλέκτῳ χρῶνται, πλὴν Βυζαντίων, ὅτι 5 Λωριέων ἔστιν ἀποικία. προσωκείωνται δὲ τῷ στρατηγῷ τοῦ Αἰγαίου πελάγους αἱ τε Κυκλάδες νῆσοι καλούμεναι, καὶ τῶν Σποράδων, ὡν προέχουσιν, ἡ τε Μιτυλήνη καὶ Χίος καὶ αὐτὴ ἡ Αἴγινος. οὐκ εἰσὶ δὲ τῶν Κυκλάδων ἄλλα τῶν Σποράδων καλούμένων· αἱ γὰρ Κυκλάδες Άῆλον τὴν νῆσον ἐκύκλωσαν, ὡς φησὶν 10 ὁ περιηγητὴς Διονύσιος,

Άῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ οὔνομα Κυκλάδες εἶσίν.

P 19

καλοῦνται δὲ διαφόροις δνόμαισι, Άῆμνος Σκῦρος Μῆλος Άμιολγὸς Θήρα Θηρασία καὶ Ρήγεια. οὐδὲ οἰδα δὲ εἰ τῶν Κυκλάδων εἰσὶ πᾶσαι διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς προσογείους καὶ τῇ Ἑλλάδι σύνομο- 15 ρούσαις. τὸ δὲ Αἰγαῖον πέλαιγος βαρύπλοντν ἔστι καὶ δυσπέρατον, καὶ κύματα μακρὰ καὶ ὅρεσιν ἐκοικότα προσανεγεῖρον τοῖς πλέουσιν, εἴτε διὰ τὸ πυκνὸν τῶν νήσων, εἴτε καὶ διὰ τὸ ἔβημα τοῦ πόντου τὸ καταβαῖνον εἰς Ἀβύδον καὶ προσαρασθμένον ταῖς νήσοις μετὰ μεγάλον ἕοιζόματος. ἀπὸ δὲ τοῦ Λεκτοῦ καὶ ἔως τῆς Προπον- 20 τίδος τῆς τε Κυζίκου καὶ τοῦ Παριού, καὶ αὐτὸς ὁ καλούμενος Ἑλλήσποντος ἡ τε Προικόνησος, καὶ μέχρι τοῦ Ρυνδακοῦ πρτα-

2 Σηστοῦ V	8 δὲ οἱ C	9 νῆσον τὴν Άῆλον V	10 Αιο-
τέσσιος οἱ V	13 θησαὶ C	16 ἀντεγείρον V	17 καὶ οἱ C
21 τοῦ οἱ C			

Aeolum dialecto utantur. ulteriora his a Lecto et usque Abydum et ipsam Propontidem et Cyzicum et flumen Granicum appellatum, omnes Graeci vocantur et communi utuntur dialecto, exceptis Byzantii, quia Dorum est colonia. pertinent autem ad Aegaei maris praefecturam et insulae Cyclades nuncupatae, et ex Sporadibus quae reliquias excellunt, Mitylene et Chius et ipsa Lemnus. neque enim sunt hae ex Cycladi- bus, sed ex iis quae Sporades appellantur: Cyclades enim Delum insu- lam in orbem cingunt, ut ait Dionysius Periegetes:

Delum cinxerunt et Cyclades appellantur.

varias autem hae ac diversis appellantur nominibus, Lemnus Scyrus Melus Amolgas Thera Therasia et Rhenea: neque tamen scio an omnes Cycladum sint, quod ipsae sint terrae proximae atque Helladi contiguae. est autem Aegaeum mare navigatu et trajectu perquam difficile: in- gentes enim ac decumanos fluctus volvit, qui navigantibus montium in- star assurgunt, vel ob densitatem ac frequentiam insularum, vel propter Ponti in Abydum defluxum, qui magno impetu in has insulas fertur eis- que illiditur. a Lecto vero ad Propontidem usque et Cyzicum et Pa- riū, atque adeo ipse Hellespontus et Proeconesus, ad Rhindacum flu-

μοῦ, καὶ ἥως αὐτοῦ τοῦ Δασκυλίου καὶ τοῦ Κιανοῦ κόλπου, τῷ τοῦ Αλγαλού πελάγοντος κρατοῦντι προσεκεκύρωντο. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος τοῦ Αλγαλού πελάγους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ⁵
ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΤΣΕΩΣ ΗΓΟΤΝ ΤΗΣ ΕΤΡΩΠΗΣ,
ΤΟ Β.

Πρῶτον θέμα τὸ ἐπὶ τῆς δύσεως Εὐδρώπης κείμενον γῆς, τὸ δυομαζόμενον Θρακῶν, ἐν ᾧ τὸ Βυζάντιον ὔδρυται καὶ τὸ τῶν Ριναλῶν βασίλειον. δίκαιον ἐστι προκατάρχειν τῆς Εὐδρώπης 10 γῆς τὸ Βυζάντιον, τὴν τὴν οὖσαν Κωνσταντιούπολιν, ἐπεὶ καὶ πόλις ἐστὶ βασιλεύοντα τοῦ τε κόσμου παντὸς ὑπερέχουσα ὡς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ βασιλέως τὴν ἐπωνυμίαν κληρονομήσισσα· ἀρχὴν δὲ τῆς Εὐδρώπης ἔγινε τίθημι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸν τὸ Βυζάντιον τῆς Θράκης ἐστὶ μέρος τὸ κάλλιστόν τε καὶ τιμιώτατον. 15 τὸ τοινυῖ θέμα τῆς Θράκης ἄρτι τὴν θέσιν καὶ τὴν δυομασίαν ἔλαχε θέματος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν διεπέρασεν, ἐπεὶ πρότερον εἰς βασιλείας διττὰς διῆρητο·

1 τοῦ οὐ C   κνατοῦ C   2 τὸ αἰγαῖον πίλαιος C   καὶ οὐ V
μὲν] δὲ V   6 περὶ — β'] ἐνταῦθα τὰ τῆς δύσεως A et, qui
ηγούν τῆς εὐδρώπης addit, C

men usque et ipsum Dascylium et Cianum sinum, Aegaei maris praefecto adscribuntur. atque haec quidem de themate Aegaei maris.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI
IMPERATORIS LIBER II. DE THEMATIBUS OCCIDENTIS,
SIVE EUROPAE.

Thema primum.

Primum thema, quod ad occasum terrae Europae situm, nominatur Thracium, in quo Byzantium conditum est et Romanorum regia. aequum est Byzantium, quae nunc urbs Cpolis est, initium facere Europaei soli, quia et urba imperatoria est, et universi orbis praerogativam tenet, quippe quae Constantini magni imperatoris heres est nominis. principium autem Europae siccirco eam statuo, quia ipsum Byzantium pars est Thraciae pulcherrima atque honoratissima. igitur Thraciae thema nuper in numerum ac ordinem thematum positum fuit, ex quo tempore Bulgarorum gens Istrum fluvium traiocit, quandoquidem prius in duo regna divisa fuerat Thracia. testantur id ipsa urbium nomina,

καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ δύναματα τῶν πόλεων, ἡ τε Μεσημβρία
καὶ ἡ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσαι πόλεις πρὸν ἡ
τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν αὐξῆθην τε καὶ διαδραμεῖν πάντα τὰ
τοῦ κόσμου πληρώματα. ἀφ' οὗ γὰρ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν
5 ἑαυτῆς σαγήνην ἐξήπλωσεν εἰς πάντα τὰ τοῦ κόσμου τέρματα,
πάντας ὡς εἰπεῖν διεσκέδασε καὶ μετεοκεύασεν εἰς μίαν ἀρχήν, καὶ
ζηγρὸν ἡνάγκασε τελεῖν ἓντα πάντας. ἀρξαμένης δὲ τῆς σαγήνης
διασήπεσθαι καὶ διαρρήγνυσθαι, ἄλλως καὶ τὰ πρώτα πάντα καὶ τὰ
δύναματα μετεποιήθησαν. ἐπαρχία δὲ Θράκης ὑφ' ἡγεμόνᾳ ἐτέ-
10 τακτοῦ καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν.
Ταῦρος γὰρ ἀνθύπατος ἐκράτει τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου
Κανοταντίνου, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν πόλεις ὑφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλιά-
ριον τῷ. διασπατείσης δὲ τῆς σαγήνης, ὡς εἴπομεν, καὶ τῶν βιο-
βάρων ἐκπορθησάντων τὰς πόλεις, εἰς μικρὰ τμήματα διῃρέθη ἡ
15 τῆς Θράκης ἀρχή· ἡ τε γὰρ Βούλγαρια καὶ αὐτὸς ὁ Ἰστρός καὶ
τὸ περιώνυμον ὅρος τὸ διῆκον ἦχοι τοῦ Πόντου, τὸ καλούμενον
Ἀλμός, τῆς Θράκης εἰσὶ μέρη, νυνὶ δὲ ἀλλότρια χορηματίζουσι.
τὸ δὲ τῆς Θράκης θέμα ὑπὸ τὸν βασιλέα Κανοταντίνου πόλεως
ἔτέτακτο καὶ εἰς ὑπονομάριν ἀντοῦ ἐχρημάτιζε, καὶ οὐδέπω τις P 21
20 στρατηγὸς ἦν ἐν αὐτῷ. ἀφ' οὗ δὲ τὸ θεομίσητον τῶν Βούλγαρων
ἔθνος ἐπεραιώθη εἰς τὸν Ἰστρὸν ποταμόν, τότε καὶ αὐτὸς βασι-
λεὺς ἡγαγύσθη διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σκυθῶν καὶ αὐτῶν τῶν
Βούλγαρων εἰς θέματος τάξιν ἀγαγεῖν αὐτὸν καὶ στρατηγὸν ἐν αὐ-

6 διεσπεύσει? 8 τὰ ὄντα πάντα πρώτα C 21 αὐτὸς
δ β. C

tum Mesembria tum Selymbria, quae civitates a regibus appellationem
habebant, priusquam Romanorum imperium auctum fuisset et omnes ter-
rarum fines percurrisset. etenim ex quo Romanorum principatus sage-
nam suam ad omnes mundi limites expandit, cunctos, ut ita dicam,
dispersit et ad unum imperium reduxit ac iugum unum subire omnes
coegerit. verum cum sagena rimis fatiscore ac perfringi coepit, iam varie
et res et nomina commutata sunt. praefectura autem Thraciae sub ducis
ac consiliarii potestate constituta est. Taurus quippe proconsul obtine-
bat Thraciam temporibus Constantini magni, tenens sub dictione sua
urbes tres et quinqaginta, a duce et consiliario administratas. sed
cum sagena, ut dixi, rimas fecisset, urbibus a barbaris expugnatis ac
dirutis, Thraciae imperium in exigua segmenta divisum est. etenim
Bulgaria et Ister fluvius et mons percelebris, Haemus nuncupatus, qui
usque ad Pontum pertinet, Thraciae partes fuerunt; nunc autem aliena-
nae ac seintactae sunt. ceterum Thraciae thema sub imperatore Cpoli-
tano constitutum atque ad eius iura et ministeria redactum erat, nec
ullus unquam praetor in ea fuerat: at ex quo infensa deo Bulgarorum
natio ad Istrum fluvium traiecit, tunc etiam imperator ipse coactus fuit,
ob incarsus et impressiones Scytharum et ipsorum Bulgarorum, ad the-

τῷ χειροτονῆσαι. ἐγένετο δὲ ἡ τῶν βισρβύρων περαίωσις ἐπὶ τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν εἰς τὰ τέλη τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πα-
γωνάτου, διε καὶ τὸ δινομα αὐτῶν φανερὸν ἐγένετο· πρότερον γὰρ
Ὀνογονδούρους αὐτὸν ἐκάλοντ. ἡ δὲ Θράκη δινομασίαν μὲν
εἶχεν ἀπὸ Θράκους βασιλέως τοῦ πάλαι ἐν αὐτοῖς τελευτήσαντος,⁵
ἡ ἀπὸ νύμφης Τιτανίδος, ἀφ' ἣς καὶ Κρόνου Αόλογκος, διθεν τὸ
πρῶτον ἔθνος τῶν Θρακῶν Αόλογκοι δινομιᾶσσαν. μαρτυρεῖ δὲ
τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέδημον,
τὸ τῶν Αόλογκων ἔθνος τῇ Θράκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως
“εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν 10
Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινούπολει, ἐπαρχίαι μὲν
ἔστι, πόλεις δὲ Θόλε.” ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν
πόλεων καὶ τοῦ κόσμου παντός, τὴν νέαν Ῥώμην Κωνσταντινού-
πολιν ἐγὼ τιθημι· διὸ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλού-
μενον Θράκη, τῶν ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τε- 15
θείκαμεν, ὃς καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τῆς πάλαι Βυζαντίδος καλού-
μένης ἐν τῇ τῶν Θρακῶν ἰδρυνθείσης χώρᾳ. αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάν-
τιον Μεγαρέων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἐστὶν ἀποκαλα,
τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων· διὸ καὶ τῆς τῶν Αωρίων γλώττης
ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν. εἴπωμεν τοινυν, ὃς ἀψαλα τάξις ἐκρά- 20
τει, καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχῶν τὰ δύοματα.

7 τῶν Θρακῶν add C 15 τῶν] τὸ libri 20 εἰκομεν AC et F
i. e. Federici Morelli editio: correxit Bandurius

matis ordinem Thraciam reducere et praetorem in eo themate creare.
barbarorum autem transitus ad Istrum fluvium circa finem imperii Con-
stantini Pogonati exstitit; unde eorum nomen inclinavit ac pervagatum
est: antea quippe Onogunduros eos appellabant. Thracia vero appella-
tionem accepit a rege Thrace, qui olim illic e vivis excesserat; aut a
nymphā Titanide, ex qua et Saturno Dolonchus natus est, unde Dolon-
chorum natio primum nomen nacta est. testis autem huius rei est Hie-
rocles grammaticus, qui conscripsit Συνέδημον, id est commentarium
peregrinationis comitem, Dolonchorum gentem Thraciae connumerans,
cum ita loquitur “sunt omnes praefecturae et urbes, quae ab imperatore
Romanorum Cpoli degente administrantur, praefecturae quidem 64, ur-
bes autem 935.” quocirca principium Europae imperatricem urbium et
mundi totius, novam Romanę ego constituo; ac propterea thema circa
ipsam, quod appellatur Thracia, in Europeis partibus situm, thematum
primum statuimus, quippe cum urbs ipsa olim Byzantis nuncupata in
Thracum regione stabilita sit. attamen Byzantium ipsum Megarenium
et Lacedaemoniorum ac Boeotorum est colonia, Graecorum antiquissi-
morum: iccirco etiam Doriensium lingua utuntur scite et eleganter.
dicamus itaque, ut antiquus ordo obtinebat, et ipsarum praefecturarum
nomina.

Ἐπαρχία Θράκης ἦγοντις ἔνδρότης, ὑπὸ κονσιλιαρίων, τοιτέστι βουλευτῶν, πόλεις ἡδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζήη, Πάνιον, Ὄροι, Γάνος, Καλλίπολις, Μήριος, Σαλτική, Σανάδα, Ἀφροδισία, Ἀπρως, Κοιλά.

5 ἐπαρχία Ροδόπης, ὑπὸ τὴν αὐτήν, πόλεις ζ', Παρθικόπολις, Ἡράκλεια Στρύμονον, Άινος, Μαξιμιανούπολις, Σέρραι, Φίλιπποι, Τραϊανούπολις.

ἐπαρχία Αίμιμότου, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ξ', Ἀδριανόπολις, Ἀγγίαλος, Δεβελτός, Πλουτικόπολις, Τζέιδος.

10 ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις ε', κλίμα Μεστικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φίλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθράκη.

ἐπαρχία Μυστας, ὑφ' ἡγεμόγα, πόλεις ι', Τόμις, Διονυσόπολις, Ἀκραι, Καλλάτις, Ἰστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλπα, 15 Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπιδάθα, Κύρπος, Τρῶσμις, Νοβιόδουνος, Αίγισσος, Άλμυρίς.

"Εως ὅδε τὸ τῆς Θράκης θέμα κατὰ τὸν Ἰεροκλέοντος Συγ- P 22
ἔκδημον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῆς Μαχεδονίας θέμα, δὲ ὑπὸ τὸ
Πλλυρικὸν καὶ τὴν ἐκεῖσε τοποθεσίαν τέτακται. ἔρχεται οὖν
20 οὗτως.

1 ἦγοντις om Hierocles   ἀξδ C   5 τῶν αὐτῶν F.   malim τὸν
αὐτὸν, coll. th. 9 praeſ. Paṇn.   8 σ')] immo ε'   13 ιδ' F
14 Κωνσταντιάνα om C   18 κατὰ F

Praefectura Thraciae sive Europae. a consiliariis reguntur urbes quatuordecim, Eudoxiopolis, Heraclea, Arcadiopolis, Bizya, Panion, Orni, Ganos, Callipolis, Merizus, Saltice, Savada, Aphrodisia, Apros, Coelia.

praefectura Rhodopes: sub eadem urbes septem, Parthicopolis, Heraclea Strymni, Aenus, Maximianopolis, Serrae, Philippi, Traianopolis.

praefectura Haemimonti, sub duce, sex urbes, Adrianopolis, Anchialus, Develtus, Plutinopolis, Tzoidus.

praefectura Thraciae sub consiliario, urbes quinque, Clima Mesticon, Acontisma, Philippopolis, Beroë, insula Thesus, insula Samothrace.

praefectura Mysiae, sub duce, urbes 14, Tomis, Dionysopolis, Acrae, Callatis, Ister, Constantiana, Zelpa, Tropaeus, Axiopolis, Capidava, Carpus, Trosmis, Noviodunum, Aegissus, Halmyris.

Hucusque Thraciae thema, ut habetur in Hieroclis comite peregrinationis: postea vero Macedoniae thema, quod sub Illyrico et eius descriptione locatur: sic ergo incipit.

Δεύτερον θέμα Μακεδονίας.

Μακεδονία ἡ χώρα ἀνομάσθη ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Λιὸς καὶ Θύλας τῆς Δευκαλίωνος, ὡς φησιν Ἡσόδος ὁ ποιητής·

ἡ δ' ὑποκυνσαμένη Λὶ γεννατο τερπικεραύνῳ
νίε δύω, Μάγνητο Μακηδόνα θ' ἵππογύρμην,
οἱ περὶ Πιερίην καὶ Ὄλυμπον δώματ' ἔναιον.

ἄλλοι δ' ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἴλολου, ὡς Ἐλλάνικος ἱερεῖῶν πρώτη τῶν ἐν Ἀργείῳ “καὶ Μακεδόνος Αἴλολου, οὐδὲν τοῦ Μακεδόνες καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες.” λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας μοῦρα Μάκετα, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακεδονικῶν· “καὶ τὴν Ἡρεστίαν δὲ Μάκεταν λέγοντεν ἀπὸ τοῦ Μακεδόνος.” ἄλλα καὶ τὴν δλην Μακεδονίαν Μακετίαν οὔδεν δυομαζομένην Κλειδημος ἐν πρώτοις Ἀτθίδος· “καὶ ἔξικισθησαν ὑπὲρ τὸν Αἴγιαλον ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας.” οἱ δὲ τῆς Μακεδονίας βασιλεύσαντες ἀπογόνους ἔνιτοὺς Ἡρακλέους δυο-15 μάζουσιν, Ἡρακλέους ἐκείνου τοῦ βουφάγου καὶ λεοντοφόρου τυγχάνοντος, οὗ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ μέγεθος καὶ δλον αὐτοῦ τὸν χαρακτῆρα ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ ὁ χαλκοῦς ἀνδριὰς ἀπεμάξατο· ὃς ἦν Ἀλκμήνης καὶ Ἀμφιτρύώος νίος, ὡς Ἐλληνες φευδολογοῦσσι τοῖς γράμμασι. διὸ καὶ ἀντὶ ταινίας καὶ στέμματος καὶ πορφύρας 20 βασιλικῆς τῷ δέρματι τῆς κεφαλῆς τοῦ λέοντος ἔνιτοὺς ταινιοῦσσι, καὶ στέμμα τοῦτο καὶ κόσμιον ἥγονται, καὶ ὑπὲρ πάντα λίθον καὶ

5 δ' C   7 ιερῶν νυγο   8 οὐν] οὐτε F   11 Ἡρεστίαν F
13 πρώτῳ? αἱ πρώτη Ἀτθίδι?   15 Ἡρακλέως ὄνομάζουσιν Ἡρα-
κλέως C   17 καὶ δλον] περὶ δλον F

Secundum thema Macedoniae.

Macedonia regio appellationem banc accepit a Macedone Iovis filio ex Thyia Deucalionis, ut ait poëta Hesiodus:

illa satu Saturnigenae genuisse tonantis
natos Magnetem atque Macedonia fertur, equestri
arte insignes, Pierias aedesque colentes.

alii vero a Macedone Aeoli filio, ut auctor est Hellanicus libro primo de sacris quae in Argo: “et ex Macedone Aeli filio, a quo nunc Macedones vocantur, soli cum Mysis tunc habitantes.” Macedonius autem portio Maceta dicitur, ut scribit Marsyas libro primo rerum Macedonicarum: et Eresteam quoque appellant Macetam a Macedone.” verum totam quoque Macedoniam nuncupavit Macetiam Clidenus in primis rerum Atticarum commentariis: “et emigrarunt trans Aeginium supra Macetiam nuncupatam.” qui vero Macedoniae reges extiterunt, nepotes Herculis se vocarunt, Herculis inquam illius, qui buphagus et leonicida dictus est; cuius quidem effigiem staturam et omnem characterem in Hippodromo aenea statua expressit. hic Alcmenae et Amphitryonis filius fuit, ut Graeci fabulosis literis consignarunt. ideoque pro redimiculo et corona et purpura regia leonini capitis exuvio se redimunt, atque hoc gestamen coronam et ornatum esse censem; eoque magis

μάργαρον τούτῳ ἐγκαλλωπίζονται. καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος αὐτὸν τὸ νόμισμα τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου, τοιαύτη εἰκόνι καλλωπίζομενον. [εἰ] ἐκράτησε δὲ ἡ βασιλεία τῶν Μακεδόνων ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ τρίτου νίου Ἡρακλέους Καρανοῦ προσωριφενομένου, 5 αὐτῆς δέποτε θεῖα δέποτε Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου, μεγαλυθεῖσα δὲ καὶ ὑπερφυής γενομένη καὶ τῶν ἄκρων τῆς γῆς αὐτῶν ἐπιφανύσασα ἐπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων, καταλήξασα δὲ εἰς Περσέα τὸν Φιλίππου, ὥστε καὶ αὐτὸν ἀποβαλεῖν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα· αλληλωτος γὰρ αὐτὸς ὁ Περσέας 10 μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων, ἡττηθεὶς ὑπὸ Αλμύλιον ἀνθυπάτου καὶ στρατηγοῦ τῶν Ρωμαίων, εἰς τὴν Ρώμην ἀπῆκθη δέσμιος, καὶ πάντα τὰ τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἐπίσημα, ὥστε ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν τὸ σχῆμα μεταβαλεῖν, καὶ νῦν εἰς Θέρματος τάξιν καὶ στρατηγίδος αὐτὴν καταληῆσαι.

15   ¹Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑπὸ κονσιλιάριου, πόλεις λα', Θεο- ^{P 23}
σαλονίκη, Πέλλη, Εδρωπος, Δίος, Βέρροια, ²Εορδαῖοι, ³Εδεσσα,
Κέλλη, Άλμωπη, ⁴Ηράκλεια Λάκκου, ⁵Ανταντα, Γέμινδος, Νι-
κεδής, Λιόβουρος, ⁶Ηδομένη, Βράγυλος, Πολβανη, Μαρώνεια,
Αμφίπολις, Νεάπολις, Άπολλωνη, Τόπειρος τὸ νῦν ⁷Ρούσιον,
20 Νικόπολις, Τήδαπολις, ⁸Ακανθός, Κεραύπυργος, Βέρη, ⁹Άρα-
λος, Διοκλητιανούπολις, Σερβιστέπολις.

3 ἐκράτει F. fortean scribendum ἐκεράτει (pro εἰ ἐκράτει) Morellus
5 ὅκῳ? 8 φίλικπον C 15 λβ' C 18 πρίβανα A

quam pretiosis lapillis et unionibus se decorari putavit; ac testis huius rei fide dignus est nummus Alexandri Macedonis, eiusmodi figura insignitus. siquidem regnum Macedonum florere ac vigere coepit a tertio Herculis filio, qui Caranus vocabatur; auctum vero propagatumque a Philippo, patre Alexandri; denique magnitudinem ac splendorem admirabilem assecutum est atque exteras terrarum oras attigit sub ipso Alexandro effusque successoribus; ac tandem decidit ac desit sub Perseo Philippi filio, qui regiam quoque dignitatem amisit: etenim captus est ipse cum coniuge et liberis ab Aemilio preconsule et duce Romani exercitus, a quo victus fuerat, et mox Romanum in vinculis adductus, et una cum eo omnia regni Macedonum insignia, ita ut a regio statu ad praefecturae formam Macedonia mutata fuerit, ac nunc in thematis et provinciae ordinem redacta.

Præfectura Macedoniae, sub consiliario, urbes 81, Thessalonice, Pelle, Europa, Dius, Berroea, Eordaei, Edessa, Celle, Almeopia, Heraclea Lacci, Antania, Gennadias, Nicedes, Dioburus, Hedomene, Bragylus, Pribama, Maronea, Amphipolis, Neapolis, Apollonia, Topirus Khazium nunc dicta, Nicopolis, Ithapolis, Acanthus, Ceræopyrgas, Berpe, Aralus, Diocletianopolis, Sebastopolis.

Coast. Porph.

*ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις γ', Στόλοι,
Ἄργος, Εύστρατον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαστίδιον, Άρμονία,
Ζάπαρα.*

*ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις ιζ', Λάρισσα,
Λημνητρίας, Θῆβαι, Ἐχιναῖς, Λάμια, Τρίκη, Γόμφοι, Άπατη, δι
μητρόπολις αἱ νῦν λεγόμεναι Νέαι Πάτραι, Καισάρεια, Φάρσαλος,
Βουραμίνιος, Σάλτος, Ιωαννούβιος. νῆσος Σκιαδός, νῆσος
Σκεπῆλα, νῆσος Πεπόρθηος.*

"Εως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας.

Τρίτον θέμα Στρυμόνος.

10

*Τὸ δὲ θέμα τοῦ Στρυμόνος τῇ Μακεδονίᾳ συντέτακται, καὶ
οὐδαμοῦ τούτου λόγος ἐστὶ περὶ θέματος, ἀλλ' εἰς κλεισουρὰς
τάξιν λελόγισται· καὶ Σκύθαι αὐτὸν ἀντὶ Μακεδόνων διανέμονται,
Ιουστινιανοῦ τοῦ Ρινοτμήτου ἐν τοῖς δρόσι τοῦ Στρυμόνος καὶ
ταῖς διαβάθραις τῶν κλεισουρῶν τούτους ἔγκατοι κίσαντος.* 15

Τέταρτον θέμα Θεσσαλονίκης.

*Τὸ δὲ νῦν εἰς θέματος τάξιν χρηματίζον Θεσσαλονίκη καὶ
αὐτὸν Μακεδονίας μέρος τωγχάνει. καὶ ἵνα μὴ λέγω τους ἔξωθεν
καὶ παλαιοὺς τοῦ τοιούτου μάρτυρας πρόγυματος, ἀξιόχρεως
μάρτυρις ὁ ἄγιος τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Παῦλος, Μακεδονίαν 20
ταύτην ἀποκαλῶν. γράφει δ' οὕτως "παρθόνος ἡμῶν Ἀριστάρχον
Μακεδόνος Θεσσαλονικέως·" ἡ γὰρ Θεσσαλονίκη μητρόπολις ἐστι*

4 ιε'^ρ F 7 Βουρθαμίνιος F

*praefectura Macedoniae, sub duce, urbes octo: Stoli, Argos, Eu-
stratum, Pelagonia, Bargala, Celaenidium, Harmonia, Zapara.*

*praefectura Thessaliae, sub eodem duce urbes 17: Larissa, Deme-
trias, Thebe, Echinaeus, Lamia, Trice, Gomphi, Apate, metropolis
quae nunc Novae Patrae nuncupantur, Caesarea, Pharsalus, Buramin-
tius, Saltus, Ioannubius, insula Sciathus, insula Scepila, insula Pepa-
rethus.*

Hucusque Macedoniae thema porrigitur.

Tertium thema Strymonis.

*Thema Strymonis Macedoniae coniunctum est, neque usquam eius
mentio fit nomine thematici, sed in clausurae ordinem reputatum est; et
Scytha ipsum loco Macedonum depascuntur, postquam Iustinianus Rhi-
notmetus eorum sedes in montibus Strymonis seu in traiectu clausura-
rum collocavit.*

Quartum thema Thessalonice.

*Thessalonice, quae hoc tempore in thematicis ordine existit, et ipsa
Macedonia pars est; et ne externos et antiquos huius rei testes profe-
ram, locuples testis est S. Christi apostolus Paulus, qui Macedonia
hanc appellat, dum ita scribit "perseverante nobiscum Aristarcho Mae-
done Thessalonicensi." etenim Thessalonice metropolis est Macedoniae.*

τῆς Μακεδονίας. ἀλλὰ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς αὐτὴν τέθεικε πόλεσιν. ἔχει δὲ τὴν δρομασίαν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας Ὁλιππος ὁ Ἀμύντον Θεσσαλοὸς ἐκεῖ νικήσας τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει ὅμωνύμως τὸ δνομα τῷ θετο.

5 Πέμπτον θέμα τῆς Εὐδράκης Ἑλλάς.

Ἐλλὰς ἡ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ Ἐλλῆνος τοῦ Δευκαλίωνος, ὃς δυναστεύσας τῆς Φθιώτιδος τοὺς ὑπηκόους ἐαυτῷ γενομένους ἀντὶ Γραικῶν Ἐλληνας ἐκάλεσε· καὶ τότε πρῶτον Ἐλλὰς ὀνομάσθη. οὐκ ἦν δὲ τοῦτο παλαιὸν δνομα τὸ θνοντος ἀλλὰ φωνῆς τῆς Ἐλληνικῆς ἰδίωμα, ὡς ὁ συγγραφεὺς Ἀλέξανδρος φησι, τὴν δρομασίαν νεωτερικὴν εἶδώς. δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τὸ δνομα τοῦτο σύμπασά P 24 πως εἶχεν ἡ χώρα. οὐδὲ ὁ ποιητὴς ἐκατήσθι Ἐλλήνων, Ἀργείους αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θεσσαλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἐλλάδα τὴν ὑπὸ Ἀχιλλεῖ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρος φησιν ὁ πολυτότωρ, 15 οὐδὲν μοῦ τοὺς σύμπαντας ὀνόμασεν Ἐλληνας, οὐδὲ ἄλλους ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἰλιον ἐκπλεύσαντας. ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἐλλάδος πόλεις οὗτος, πρώτην μὲν Σκάρφειαν, β' Ἐλευσίνα, γ' Λαύριον, δ' Χαιρώνειαν, ε' Ναύπακτον, σ' Λελφούς, ζ' Ἀρμισσαν, καὶ τὰς λοιπάς. συναρθίμει δὲ ταύταις 20 καὶ τῆσον τὴν Εὐβοιαν, ἥν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ἐπονομάζουσιν. ἔχει δὲ μεθ' ἐαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας τῆσον Κυκλαδίς καὶ τῆσον τὴν Αἴγιναν, καταγεῖ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν, ἐν ᾧ τόπῳ

2 αὐτὸ C   θπὸ vulgo: corr C   3 Θεσσαλεῖς C   11 δοκεῖν?

quoniam etiam Hierocles grammaticus inter Macedoniae urbes eam collocavit. appellationem autem ab eiusmodi causa obtinet: Philippus Amyntae filius, ibi victoria a Thessalos reportata, filiae et civitati idem nomen imposuit.

Quintum thema Europaes Hellas.

Hellas regio appellationem accepit ab Hellene Dencalionis filio; qui cum dominatus esset Phthiotidi, subditos sibi incolas pro Graecis Hellenas nuncupavit; ac tunc primum Hellas nominata fuit. hoc vero nomen haud antiquum fuit gentis, sed Graecanicae vocis proprietas, ut Alexander historicus ait se compertum habuisse Helladis vocem recentiorem esse. quoniam etiam opinor universam regionem id nominis non obtinere; neque vero poëta Hellenum meminit, cum Argivos ipsos appellat: verum Thessalos solos, et Helladem vocat urbem quae Achilli parebat, ut Alexander polyhistor scribit. nusquam universos Graecos Hellenas nuncupavit, neque alias praeter eos qui cum Achille ex Phthiotide Ilium navigarunt. ceterum thema Helladis urbes continet 79, quarum prima est Scarphia, secunda Eleusin, tertia Daulium, quarta Chaeronea, quinta Naupactum, sexta Delphi, septima Amphissa, et ceterae. his adnumera etiam insulam Euboeam, quam nonnulli Chalin vel Chalcida nuncupant. haec porro secum habet etiam insulas Cyclades cognominatas, et Aegianam insulam, atque inferiora usque ad Thermopylas, ubi Leonides ille

Ἐπαρχία θέμα Αυρράχιον.

Δυρράχιον ἡ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις δ', Σκάπτα, Ἀπολλωνία, Βουλλίς, Αμαντία, Πουλχεριόπολις, Αὐλών, Λήστριαν, Σκέπτιαν, Ἀλγύριδος μητρόπολις.

Ἐπαρχία Δακτίας μεσογαλον, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις πέντε, 5
Πανταλία, Γερμανός, Νάϊσος ἡ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίου,
Ρεμεσιάνα.

Ἐπαρχία τῇ παλαιῷ, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις ε'.

Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις γ'.

Ἐπαρχία Πανονίας, ὑπὸ τὴν αὐτὸν, πόλεις β'. 10

Καὶ ὡς μὲν ἐπαρχίας τῆς νέας Ἡπείρου, τοῦτο ἔστι τοῦ Δυρραχίου τοῦ πάλαι καλούμενον Ἐπιδάμνου. ὅπερεν δὲ περὶ τῆς δρομασίας αὐτοῦ, πόθεν καλεῖται Δυρράχιον. Δυρράχιον πόλις Ἐλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσσι ὑπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἀρχαίου ἥρωος. τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἡς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ 15 Δυρράχιος· ἀφ' ἣς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνήλθε. μετὰ δὲ τὸν Ριζόνικον Λισσός λειτουργεῖ καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραῖων κτίσμα, ἡ τὸν Δυρράχιον διατείνουσα τῇ χερσονήσῳ λεγομένη ἐφ' ἣς ὕδρυται, ὡς Φίλων γράφει. Δέξποιος ἐν χρονικῶν δεκάτῳ Μακεδονικὴν 20

3 Σκάπτα ed ante Bandurium, Σκάπτα et Σκάπτα Hierocles ποντικερῆποις C 4 Σκεπτῶν Hierocles 7 Νεμεσιάνα ACF 11 μὲν αἱ ἐπαρχίαι? 13 καλεῖται δυρράχιον C: vulgo καλεῖται τὸ δυρράχιον 14 ἐπὶ C 15 ἡς ἡράσθη Ποσειδῶν ACF 20 χερσονικῶ AF: corr Valesius

Nanum thema Dyrrackium.

Dyrrachium, olim Epidamnum, sub consiliario, urbes novem, Scampta, Apollonia, Bullis, Amantia, Pulcheriopolis, Aulon, Lestron, Scupont, Alenidus metropolis.

Praefectura Dacie mediterraneae, sub consiliario, urbes quinque, Pastalia, Germanus, Naissus, patria magni Constantini, Remesiana.

praefectura antiqua, sub consiliario, urbes quinque.

praefectura Dardaniae, sub duce, urbes tres.

praefectura Pannoniae, sub eodem, urbes duae.

Atque ita se habent praefecturae novae Epiri, hoc est Dyrrachii, quod oppidum olim Epidamnum dicebatur; de cuius nominis ratione aliquid memorandum est. Dyrrachium urbs Graecanica et Epidamnum appellata ab Epidamno herōe prisca: huic erat filia Melissa nomine, ex qua et Neptuno Dyrrachius natus est; a qua est locus Epidamni Melissonius dictus, ubi Neptanus cum Melissa rem habuerat. post Rizonicum autem sinum Lissus est urbs et Acrolissus et Epidamnum a Coreyraeis condita, quae nunc a peininsula, cui insidet, nomen Dyrrachii tenet, ut scribit Philo. Dexippūs in 10 Chronicorum urbem ipsam

τόπον αὐτὸν εἰσὶ τῆσσι ζ', Πελοποννήσου λεγόμεναι. καὶ οὕτως
μὲν ἡ Πελοπόννησος.

³ Εβασιλεύετο τὸ πρὸν ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ τῶν Ἡρακλεί-
δῶν γένους, μέχρις ἂν Φλιππος ὁ Μακεδὼν τούτων ἐκράτησε.
5 διενεκθέντων γὰρ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ
πρωτείων, ἀφ' οὗπερ ὑπ' ἀμφοτέρων ὁ Πέρσης ἡττήθη, Ξέρξης
ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, πεζῇ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, δὲ Μαρ-
δόνιος ἐκεῖνος σὺν πατέρι τῷ λαῷ ἐπεπτώκει, ἥτετη δὲ στόλῳ ὑπ' P 25
² Ἀθηναίων, δὲ Θεμιστοκλῆς ἐνανύρχει τοῦ στόλου, — μάχῃ οὖν
10 ἐκροτήθη πρὸς ἀμφοτέρων περὶ πρωτείων, καὶ διεκράτησεν ἐπ'
ἀμφοτέροις ὁ πόλεμος ἔτη καὶ, καθὼς Θουκυδίδης ὁ περιώνυμος
γράφει. ὑπ' ἀλλήλων οὖν διαφθαρέντων καὶ τῆς νεολαίας ἀπολ-
λυμένης εἰσῆλθε Φλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατήρ, καὶ ἀμφοτέ-
ρων αὐτοὺς ἐδουλώσατο, ὥστε ἡ θρῆνος ἐπ' αὐτοῦ τοντοῖ τὸ λό-
15 γιον “ἐν δὲ διγενεσταῖῃ καὶ ὁ πάγκακος ἐλλαχε τιμῆς.” ὃστερον
δὲ πάλιν τῶν Μακεδόνων ὑπὸ Ρωμαίων ἡττηθέντων, πᾶσα ἡ
“Ελλάς τε καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπὸ τὴν τῶν Ρωμαίων σαγήνην
ἐγένετο, ὥστε δούλους ἀντ' ἐλευθέρων γενέσθαι. θεσμοβάθη δὲ
πᾶσα ἡ χώρα καὶ γέγονε βάρβαρος, δὲ ὁ λοιψικὸς θάνατος πᾶσαν
20 ἐβίσσετο τὴν οἰκουμένην, ὅπηντα Κωνσταντῖνος ὁ τῆς κοπριας
ἐπώνυμος τὰ σκῆπτρα τῆς τῶν Ρωμαίων διεπειν ἀρχῆς, ὥστε τινὰ
τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, ἵνα

1 αὐτῆς C   8 τὸ om C   τῶν om C   18 δούλους vulgo

haec ipsa loca septem sunt insulae, quae Peloponnesiae nuncupantur.
ac sic quidem Peloponnesus se habet.

Olim quidem regio illa gubernabatur imperio ab Heracidarum ge-
nere, donec Philippus Maceo eos devicit. etenim cum Athenienses ad-
versus Lacedaemonios de principatu contendissent, ex quo ab utrisque
Persa victus est, Xerxes ille famosissimus, pedestri praelio a Lacedae-
moniis superatus tum cum Mardonius cum universis copiis concidit, na-
vali vero expeditione ab Atheniensibus tam cum Themistocles classi
praefuit; certamine itaque inter utrosque commisso de praerogativa,
bellum utrinque per 27 annos productum est, ut per celebris Thucydides
memoriae prodit. ergo profligatos a se invicem, iuventute prostrata,
invasit Philippus, Alexandri pater, et utrosque servituti addixit, ita
ut hoc carmen de ipso prolatum sit “in dissidiis autem vel nequissimum
principatum obtinet.” postea autem, vice versa Macedonibus a Roma-
niis superatis, omnis Graecia et Peloponnesus Romanorum sagenae iugum
subierunt, ita ut Graeci servi pro liberis evaserint. ceterum in servi-
tatem redacta fuit universa regio ac barbara effecta, quando pestilens
morbus in omnem terrarum orbem grassatus est, quo tempore Constan-
tinus Copronymus Romanorum imperii sceptra rexit. itaque quempiam
e Peloponneso oriundus de nobilitate sua, ne dicam ignobilitate glorian-

μὴ λέγω δυσγενεῖα, Εὐφήμιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τοντοῦ τῷ Θρυλούμενον Ἰαμβεῖον “γαρασθεὶς δῆς ὅψις ἐσθλαβωμένη.” ἦν δὲ οὗτος Νικήτας ὁ κηδεύσας ἐπὶ θυγατρὶ Σοφίᾳ Χριστοφόρου τὸν υἱὸν τοῦ καλοῦ Ριωμανοῦ καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως.

5

[Ἐβδομον θέμα Κεφαλληνία.]

Ἡ δὲ Κεφαλληνία συμπτοιεῖται τῇ Πελοποννήσῳ· οὐδέ ποτε γὰρ εἰς τάξιν ἔχρηματίζει θέματος, οὐδὲ δυναμαστός τις ἐκ ταύτης ἐγένετο εἰ μὴ ὁ πιορ⁵ Ὁμήρως πολυθρύλητος Ὀδυσσεύς. δύμοιώς δὲ καὶ νῆσος ἡ Ζάκυνθος ἡ τε Λευκάς καὶ ἡ Ἰθάκη ἡ τοῦ¹⁰ Οδυσσέως πατρὸς, καὶ ἄλλα τινὰ νησίδια, καὶ αὖτη Κέρκυρα ἡ τῶν Φαιάκων πόλις, τὸ τοῦ Ἀλκινού βασίλειον, διπερ Ὁμηρος ἐκθειάζει ὑπὲρ πάντας τοὺς τότε τινῶν ἀνδρῶν βασιλεύοντας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

"Ογδοον θέμα Νικόπολις.

15

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἡπείρου τῆς Φωκικῆς, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις δώδεκα, Νικόπολις μητρόπολις. ἐκλήθη δὲ Νικόπολις δι'⁶ αἰτιαν τοιαύτην. Καίσαρ ἐκεῖνος ὁ σεβαστὸς καὶ περιώνυμος Αἴγυοντος πόλεμον ἔσχε μετὰ Κλεοπάτρας τῆς Αἴγυπτίας καὶ

6 κεφαληνία C . . . 12 ὥπερ C

tem Euphemius, illustris ille grammaticus, cavillatus salse fuit hoc trito et pervagato senario “vieta facies in servitutem redacta.” hic autem fuit Nicetas, qui filiam suam Sophiam collocavit Christophoro filio Romanī, egregii ac probi imperatoris.

Septimum thema Cephallenia.

Cephallenia Peloponneso comprehensa est: nunquam enim ex numero thematum fuit, neque celebris quisquam ex ea oriundus erat, nisi clarissimus apud Homerum Ulysses; ac pariter etiam Zacynthus insula et Leucas et Ithaca, Ulyssis patria, et aliae quaedam parvae insulae, atque ipsa Corcyra, Phaeacum civitas, Alcinοι regia, quem quidem Homerus divinis laudibus in caelum extollit supra cunctos principes qui tunc in paucos dominabantur. atque haec quidem de his.

Octavum thema Nicopolis.

Praefectura veteris Epiri Phocensis, sub duce, urbes duodecim: Nicopolis est metropolis. vocata autem est Nicopolis ob eiusmodi causam. Caesar ille Augustus et fama super aethera notas bellum gessit

Ἀγτωνίου τοῦ ταύτης ἀνδρός, δεῖ ήν πρότερον ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Καισαρος γαμβρός, ἀπέστη δὲ τῆς Ῥωμαλῶν ἀρχῆς δι' ἔρωτα τῆς Κλεοπάτρως αὐτῆς, καὶ τῆς Αἰγυπτίων γῆς πάσης ἐκράτησεν. P 26
 ναυτικῷ οὖν στόλῳ ἐπὶ ναυὶ χιλίαις καὶ διακοσίαις συνέβαλον
5 μετὰ Καίσαρος ἐν πολέμῳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἀκρωτηρίῳ τῷ καλονύμενῳ
 Ἀκτίῳ· καὶ νικήσας ὁ Καίσαρ τὸν Ἀγτώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν
 ἔκτισε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Νικόπολιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ηττηθῆναι
 τὸν Ἀγτώνιον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ καλονύμενον Ἀκτίον
 καὶ τὰς καλονύμενας ἴνδικτίωνας ἐκάλεσεν. οὕτω γὰρ γράφει
10 Ἡούχιος ὁ Ἰλλούστριος. “ἴνδικτίων τοῦτο” ἔστιν ἴνδικτίων, ἡ περὶ
 τὸ Ἀκτίον νίκη· διὰ τοῦτο ἀρχεται μὲν ἴνδικτίων ἀπὸ πρώτης καὶ
 καταλήγει μέχρι τῆς μέσης, καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἀρχεται ἀπὸ
 πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀγτώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αἴγυπτον τῷ
 Καίσαρι μέχρι τοῦ μέσου χρόνου. μετὰ δὲ ταῦτα μόνος ἐκράτησεν
15 Αἴγυπτος.” μητρόπολις δὲ τοῦ Θέματος πόλις Λαδάνη, ἐφ’
 ἣς ἡ δρῦς ἡ φθεγγομένη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια· ἣς μημο-
 νεῖται καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως “ἡ Λαδάνας δρῦς
 ληρήματα ἡ Κασταλίας μαντικώτατον πόμα.” ἐκεῖσε γὰρ ἡνὶ ἡ
 πηγὴ Κασταλίας ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ νύμφης τηνδὸς οὕτω καλονύ-
20 μένης, καὶ ποταμοῦ δὲ “Ομηρος Ἀχελῶν δνομάζει, οὗ τὸ ὄντωρ
 ὑπερβαίνει ἐπὶ γλυκύτητος πάντα τὰ τῶν ποταμῶν νάματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Νικοπόλεως.

12 τῆς add C
 Banduriana

18 μαντικῶν Morellus in notis

21 ἐπὶ om

adversus Cleopatram Aegyptiam et Antonium eius virum, qui prius Caesaris affinis ob sororem fuerat. ceterum a Romanorum dominato de-
 scivit ob sororem Cleopatrae, et universam Aegyptiorum terram obti-
 nuit: itaque naval i praelio, cum navibus mille ducentis, cum Caesare
 in acie congressus in ipso promontorio quod Actium nuncupatur; et cum
 Caesar Antonium et Cleopatram viciisset, urbem condidit, quam Nico-
 polin nominavit, quod eo loci superatus esset Antonius. iam vero a
 dicto promontorio Actio etiam vocari inductiones instituit: sic enim He-
 sychius Illustris scribit “indictio, hoc est inactio, victoria scilicet circa
 Actium. iccirco certe incipit indictio a prima et desinit in decima quinta,
 et retro commeat atque incipit a prima, quia Antonius collega fuerat
 Augusti Caesaris usque ad decimum quintum annum, postea vero solus
 imperavit Augustus.” ceterum thematis huius metropolis urba est Do-
 done, in qua quercus erat, quae daemontum arcana et oracula edebat;
 cuius quidem meminit et Gregorius theologus, sic inquiens “aut roboris
 Dodonaei aniles fabulae, aut Castaliae divina valde pocula.” nam eo
 loci fons erat Castaliae nomen obtinens, a nympha quadam sic nuncu-
 pata, et a fluvio, quem Homerus Acheloum appellat; cuius aqua dulce-
 dine omnes fluminam liquores superat. atque haec quidem de Nicopoli.

Ἐπαρχία θέμα Δυρράχιου.

*Δυρράχιον ἡ πότε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις δ',
Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βουλλίς, Αμαντία, Πουλχεριόπολις, Αύλιον,
Αἴθριαν, Σκεύπτων, Άλληνδος μητρόπολις.*

*Ἐπαρχία Δακτίας μεσογαίου, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις πέντε, 5
Πανταλία, Γερμανός, Νάϊσος ἡ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίου,
Ρεμεσίανα.*

ἐπαρχία τῇ παλαιῇ, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις ε'.

ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις γ'.

ἐπαρχία Πανονίας, ὑπὸ τὸν αὐτὸν, πόλεις β'. 10

*Καὶ ὅδε μὲν ἐπαρχίας τῆς νέας Ἡπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ
Δυρραχίου τοῦ πάλια καλούμενου Ἐπιδάμνου. ὁγετέον δὲ περὶ τῆς
ծονμασίας αὐτοῦ, πόθεν καλεῖται Δυρράχιον. Δυρράχιον πόλεις
Ἐλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἀρχαλον-
ῆρως. τούτον θυγάτηρ Μέλισσα, ἦς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος δια 15
Δυρράχιος· ἀφ' ἦς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα
Ποσειδῶν αὐτῇ συνήλθε. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός ἔστι
πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κτίσμα, ἡ
νῦν Δυρράχιον διμωνύμως τῇ ζερρονήσῳ λεγομένῃ ἐφ' ἦς ὕδρυται,
ἥς Φίλων γράψει. Δέξιστος ἐν χρονικῷ δεκάτῳ Μακεδονικὴν 20*

3 Σκάμπα ed ante Bandurium, Σκάπτα et Σκάπτα Hierocles
ποντιζερήν πολίς C 4 Σκεπῶν Hierocles 7 Νεμεσίαν ACF
11 μὲν αἱ ἐπαρχίαι? 13 καλεῖται δυρράχιον C: vulgo καλεῖται
τὸ δυρράχιον 14 ἐπὶ C 15 ἦς ηράσθη Ποσειδῶν ACF
20 ζερρονικῶ AF: corr Valesius

Nomen thema Dyrrachium.

*Dyrrachium, olim Epidamus, sub consiliario, urbes novem,
Scampta, Apollonia, Bullis, Amantia, Pulcheriopolis, Aulon, Lestron,
Scepton, Alenidus metropolis.*

*Praefectura Daciae mediterraneae, sub consiliario, urbes quinque,
Pastalia, Germanus, Naisus, patria magni Constantini, Remesiana.*

praefectura antiqua, sub consiliario, urbes quinque.

praefectura Dardaniae, sub duco, urbes tres.

praefectura Pannoniae, sub eodem, urbes duae.

Atque ita se habent praefecturae novae Epiri, hoc est Dyrrachii,
quod oppidum olim Epidamus dicebatur; de cuius nominis ratione ali-
quid memorandum est. Dyrrachium urbs Graecanica et Epidamus
appellata ab Epidamno heroē prisco: huic erat filia Melissa nomine, ex
qua et Neptuno Dyrrachius natus est; a qua est locus Epidamni Mel-
lissoñis dictus, ubi Neptanus cum Melissa rem habuerat. post Rizonis-
cum autem sinum Lissus est urbs et Acrolissus et Epidamus a Coroy-
raeis condita, quae nunc a peninsula, cui insidet, nomen Dyrrachii
tenet, ut scribit Philo. Dexippūs in 10 Chronicorum urbem ipsam

πόλειν αδετὴν καλεῖ, γράφων οὕτως “καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον,
ἐσσόστερον Λυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας
μεγάλην καὶ εὐδαίμονα οὖσαν, κατὰ κράτος αἰρόντην.”

P 27

Ἐώς ὡδὲ ὁ μερισμὸς τῆς βασιλείας ἐγένετο τοῦ κρατουῦντος
5 βασιλέως τὸ Βυζάντιον. τὰ δὲ ἀντίπερα, ἀπερ Ίόνιος κόλπος,
τῷ βασιλεύοντι τῆς Ρώμης ὑπήκοαι. οὕτω γάρ ἐμέρισεν ὁ μέγας
βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοῖς τρισὶν οὔσιαιν αὐτοῖς, Κωνσταντίῳ
καὶ Κωνσταντίῳ καὶ Κωνσταντίᾳ, τῷ μὲν πρώτῳ οὐλῷ τὰς ἄνω
Γαλλίας καὶ τὰ ἐπέκεινα Ἀλπεων ἔως τοῦ ἐσπερίου ὠκεανοῦ καὶ
10 οὓς αὐτὴν πόλιν τὴν Κάιταβρον, τῷ δὲ Κάνονταντι τῷ νότιάτῳ οὐλῷ
τῇ Ρώμῃ καὶ τὰς κάτω Γαλλίας τὴν τινῆσον Σαρδὼ καὶ αὐτὴν
Σικελίαν καὶ τὴν ἀντίπερα Λιβύην Καρχηδόνα τε [καὶ] τὴν τῶν
“Αφρων μητρόπολιν, καὶ ἔως Κυρήνης αὐτῆς, τῷ δὲ Κωνσταντίῳ
15 τὰ ἀπὸ τοῦ Λυρράχιου καὶ αὐτὸν τὸ Τλλυρικὸν τὴν Ἑλλάδα τε καὶ
τὰς ἐπέκεινα ηῆσον, τάς τε Κυκλάδας καὶ τὰς καλούμενας Σπε-
ρύδας καὶ ἔως Ἐλλησπόντου, τὴν τινα καλούμενην μικρὸν Ἀσσαν,
ἀμφοτέρους τε καὶ Συρίας καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ
αὐτὴν Αἴγυπτον· ἡ γὰρ Λιβύη τῷ τῆς Ρώμης ὑπέκειτο βασι-
λεύοντι. καὶ οὕτως μὲν ὁ παλαιός τε καὶ ὁ πρώτος μερισμὸς τῆς
20 βασιλείας Ρωμαίων· ἡ δὲ Δαλματία τῆς Ιταλίας ἐστὶ χώρα, ἐξ
οὗπερ ἐβλάστησεν ὁ πάγτων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος καὶ ἀσεβ-

3 αἰκονίσις vulgo	6 ἑπτήκονταν C	7 κωνσταντίνον καὶ
κανονίστατα καὶ κωνστάντειον C	9 τοῦ add C	12 τῶν om
Banduriana	17 τε καὶ]	τὰς?

Macedonicam vocat, sic inquit “et Macedonum Epidamnum, quae postea
Dyrrachium nominata est, urbem Macedoniae magiam ac beatam vi
capiunt.”

Hucusque imperii divisio facta est, ut illa essent imperatoris qui
Byzantium teneat; quae vere ulterius sunt et Ionio sinu continentur,
imperatori Rovae obtemperabant. sic enim magnus Constantinus imper-
ator partim est imperium tribus suis liberis, Constantino Constantio
et Constanti; ac primo quidem superiora Galliae loca, et quae trans
Alpes sunt, usque ad occiduum Oceanum atque urbem Cantabrim, Con-
stanti vero, minimo natu, Romanum et inferiorem Galliam atque insulam
Sardiniam ipsamque Siciliam et Africam ulteriorem Carthaginemque
Afrorum metropolim ad ipsam Cyrenem usque, Constantio denique,
quae citra Dyrrachium, et Illyricum, Helladēm et insulas ulteriores,
et quae Cyclades ac Sporades nuncupantur, usque ad Hellespontum,
ac parvam Asiam dictam, utramque Syriam ac Palaestinam itemque
Ciliciam ipsamque Aegyptum: nam Libya Romano imperatori subdita
fuit. atque eiusmodi quidem fuit antiqua et prima Romani imperii di-
visio. ceterum Dalmatia Italiae regio est, ex qua ortum habuit omnium
qui unquam fuerant hominum prefigatissimus maximeque impius impe-

στατος βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἀπό τοις χωρίον καλούμένου Σαλῶναι, ἐν ᾧ ἔστιν ὑδωρ πότιμον καὶ γλυκύτατον ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα, ὡς φασιν οἱ γενσάμενοι.

Δέκατον θέμα Σικελία.

Νῆσος ἔστι μέγιστη καὶ ἐπιφανεστάτη ἡ Σικελία. οὐκ ἦν 5 δὲ τὸ πρότερον ὑπὸ τὴν ὁρχὴν τοῦ βασιλέως Κανοταντινουπόλεως, διε τὸ Ἀράμητην ἐβασιλένετο· νῦν δὲ ἐγένετο ἡ καινοτομία αὐτῇ διὰ τὸ τὴν Ῥώμην ἀποθέσθαι τὸ βασιλεῖον χράτος καὶ ἴδιοχρατοίλαν ἔχειν καὶ δεσπόζεσθαι κυριώς παρὰ τίνος κατὰ καιρὸν πάπα. κρατεῖται δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ὁρχὴν Κανοταντινουπόλεως διὰ τὸ τὸν αὔτο-10 χράτορα Κανοταντινουπόλεως Θαλασσοχρατεῖν μέχρι τῶν Ἡρακλέους στηλῶν καὶ πάσης ὅμοιῆς ὡς θαλάσσης. ἔσχε δὲ τὴν ἴστορίαν τοῦ καλεούσθαι Σικελία ἀπὸ ἴστορίας τοιαύτης, καθὼς δὲ γραμματικὸς Στέφανος γράφει. “Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότερον ὀνομάζετο, εἴτα Σικελία ἐκλήθη, ὡς φησιν Ἐλλάνικος ἱερεὺς 15 τῆς Ἡρακλέους β.” ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ Αὔσονες ὑπὸ τῶν Ἰαπύγων ἐξ Ιταλίας ἀνέστησαν, ἢν ἥρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς τὴν νῆσον τὴν τότε Σικανίαν καλούμενην περὶ τὴν Άλιναν καθιζόμενοι φύκουν αὐτοῖς τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελός, βασιλεῖην ἐγκαταστησάμενος καὶ ἐντεῦθεν δρμάμενος [οὐδὲ Σικελὸς οὗτος], 20 πάσης ἥδη τῆς νήσου τότε ταύτης Σικελίας καλούμενης ἀπὸ τοῦ

7 τοῦ C
τε vulgo

11 ἡρακλείων C.

18 τὴν αἰτίαν?

18 τότε]

rator Diocletianus, ab oppido oriundus cui nomen erat Salona; unde manat aqua ad potum suavissima supra omnes aquas, ut asserunt, qui gustarunt.

Decimum thema Sicilia.

Sicilia insula maxima et celeberrima est. haec utique non fuit antea sub potestate imperatoris Cpolitani, quando Roma imperatori subiecta erat: nunc autem haec innovatio facta est, quia Roma regium depositum principatum, et propriam administrationem ac iurisdictionem obtinuit, eique proprie ac legitime dominatur qui suo tempore papa est. nunc vero sub dictione est Cpolis, quia Cpolitanus imperator maris praeceps est usque ad Herculis columnas et nostri totius mediterranei. fama autem est Siciliam appellationem accepisse ab eiusmodi historia; ut scribit Stephanus grammaticus. “Sicilia insula Sicania prius nominabatur, deinde Sicilia appellata est, ut ait Hellanicus lib. 2 De sacris Iunonis. eodem tempore etiam Ausones ab Iapygibus ex Italia detrusi sunt, quibus praecedit Sicelus; et trajecta insula, Sicania dicta, circa Aetnam sedes stabilentes et ipsi et rex eorum Sicelus habitarunt, ibi regno constituto; atque inde profectus Sicelus totam sibi mox subegit insulam,

Σικελοῦ τούτου, δς καὶ ἐν αὐτῇ ἐβασίλευσε.” καὶ Μένιππος δὲ ταῦτά φησιν “Ἐλθόντες εἰς Σικελίαν στρατὸς πολὺς δὲ Ίταλος. P 23 τούς τε Σικανούς κρατήσαντες μάχῃ ἀπέστειλαν εἰς τὸ μισημένων καὶ τὰ ἐσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀπὸ Σικανίας Σικελίαν τὴν τῆσσον 5 ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς φεγγούς ἔχοντες.” μεγίστη δὲ αὐτὴ μαρτυρεῖται τῶν ἑπτέν, καθά φησιν Ἀλέξιος 10 δὲ κωμακός.

τῶν ἑπτὰ τῆσσων, δς δέδειχεν ἡ φύσις
Θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μέν, ὡς λόγος,
10 θετὶ μεγάλη, καὶ δευτέρα Σαρδώ, τρίτη
Κύδηνος, τετάρτη δὲ ἡ Λιὸς Κρήτη τροφός,
Εὖβοια πέμπτη στενοφυής, ἕκτη Κύπρος.
Αἴσιος δὲ τάξιν ἐβδόμητρ λαχοῦσσ' ἔχει.

τῶν δὲ τησιωτῶν οἱ μὲν ιθαγενεῖς πάλαι Αἴγινες δὲ Ίταλος Σικελοὶ 15 λέγονται, οἱ δὲ ἐπήλυδες Ἐλληνές εἰσι Σικελιῶται, ὡς Ίταλιῶται. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὴν τε Συράκουσαν καὶ τὸ καλούμενον Τανρομένειον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκράγαντα, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τὰς μὲν ἡρημαμένας τὰς δὲ κρατουμένας παρὸ τῶν Σαρακηγῶν. τὴν μὲν οὖν Συράκουσαν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως 20 παρέλαυθον οἱ Σαρακηνοὶ, τὸ δὲ Τανρομένειον ἐπὶ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως. δσα τοίνυν κατελείφθησαν κάστρα, παρὸ τῶν ἀθέων Σαρακηγῶν κρατοῦνται· μόνη δὲ ἀντιπέραν ἡ Καλα-

6 Ἀλέξιος?

12 πέμπτη εὖβοια C

17 τανρομένειον C

quae tum ab hoc Siculo Sicilia nuncupata est, qui in ipsa regnavit.” haec vero Menippus his verbis narrat. “profecti in Siciliam cum ingenti exercitu ex Italia, Sicanis praelio superatis, ad meridionales et occidentales regionis partes eos delegarunt; et ut pro Sicania Sicilia insula vocaretur efficerunt, uberrimamque soli regionem habitantes incolebant.” maxima autem insula e septem esse probatur etiam Alexii commenti testimonio, cuius hi sunt versus:

ex insulis septem, indicavit quas parens
natura terrigenis, Sicilia est maxima,
ut fama fert; secunda Sardo, tertia
Cyrnus; Iovis quae Creta nutrix quarta stat.
Euboea quinta angusta, sexta Cyprus est;
at Lesbus ordinem est adepta septimum.

porro ex insularibus indigenae quandam Ligures ex Italia Siculi dicuntur, advenae autem Graeci sunt Siceliotae, ut Italiotae. ceterum insignes urbes habet, Syracusas et Tauromenium dictum, ipsumque Agrigentum, et ceteras civitates, partim desertas partim a Saracenis occupatas. Syracusas certe sub Basilio illo praeclaro imperatore ceperunt Saraceni, Tauromenium vero sub Leone sapientissimo imperatore. quotquot igitur deserta fuere oppida, haec ab impiis Saracenis detinen-

βρία κρατεῖται παρὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν ᾧ καὶ τὸ 'Ρήγιον ἔστι καὶ τὸ πολυμάτιον τῆς ἀγίας Καριακῆς τῆς τε ἀγίας Σεβηθῆνης καὶ δὲ Κρότων καὶ ἄλλα τινά, ὡσπερ δὲ στρατηγὸς Καλαθρίας κυριεύει. εἰσὶ δὲ αἱ ὑπὸ Σικελίαν καὶ τὸν ταύτης στρατηγὸν πόλεις καβ'. τὸ δὲ ἀρχαῖον αὐτὴν ἡ νῆσος ἐτιμαζεῖται, ἵνα μὴ λέγω⁵ ἐβασιλεύετο, ὑπὸ τε Ιάκωνος καὶ Ιωνίου τοῦ τυράννου· παρέλαβον δὲ αὐτὴν οἱ 'Ρωμαῖοι μετὰ στόλου μεγάλου, διτε Μάρκελλος ἐκεῖνος ἐστρατήγει καὶ ναύαρχος τοῦ 'Ρωμαϊκοῦ στόλου ἐνεδεκνυτο, διτε καὶ 'Αρχιμήδης δὲ γεωμέτρης ἐν αὐταῖς ταῖς Συρακούσαις ὃν νυκτὸς ἀλούσης τῆς πόλεως ὑπὸ στρατιώτου τινὸς ἀνη¹⁰ρεθη⁶. διτε δὲ Μάρκελλος ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐθρήνησεν ὡς μηδένα κοπετὸν ἀπολειφθῆναι τῆς ἐκείνου ταφῆς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σικελίας.

'Ενδέκατον θέμα Λογγιβαρδίας.

'Η δὲ Λογγιβαρδία δισσοῖς δινόμασι κέκληται, παρὰ μὲν τισ¹⁵ Λογγιβαρδία, τοῦτ' ἔστι πολυγένεια, παρὰ δὲ τισι Λαγοβαρδία ώς πολυγένεια. ἡ δὲ γῆ ἦν κατοικοῦσιν, ἡ τε Βοθρενότος καὶ Νεάπολις ἡ μητρόπολις καὶ τὸ Βέσβιον δρός καὶ δὲ ἡ αὐτῷ Πυρχάνος, Ἐλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ιστοτιμιανοῦ, μᾶλλον δὲ Ζήνωνος, παρέλιον οἱ Γότθοι τήν τε Νεάπολιν καὶ²⁰ τὰς λοιπὰς παρακειμένας πύλεις· ὃν ἤρχε Βουτελῆνος δὲ τῶν Φράγ-

8 στόλον C: ceteri στρατοῦ   δινεδείκνυτο?   18 Οὐεσούμβιον
Morellus, Λέσβιον Bandurius cum mss

tar. sola vero trans mare Calabria a Christians temetur, in qua' etiam Rhegium est et oppidum S. Cyriacae et S. Severinae, et Croto, et alia quaedam oppida, quibus dux Calabriae dominatar. sunt autem sub Sicilia et eius duce urbes viginti duas. ceterum haec insula antiquitus dominatu tyrannico regebatur, ne dicam regio, ab Hierone et Dionysie tyranno; Romani vero eam ceperunt cum magna classe, quando Marcellus ille exercitu imperabat et navarchus classis Romanas constitutus erat, tum cum Archimedes geometra, Syracusis manens, noctu expugnata urbe, a milite quodam interfectus est; quem Marcellus usque adeo luxit ut nullus absuerit planetus ab eius sepultura. atque haec quidem de Sicilia.

Undecimum thema Longobardiae.

Longobardia duobus nominibus est appellata, siquidem a nonnullis Longibardia a promissa barba incolarum dicta est, a quibusdam vero Lagobardia eadem origine. terra autem quam incolunt, et Bothrenotos et Neapolis metropolis et Vesuvius mons, et qui in ipso est Pyrchanus, Graecorum sunt coloniae. Justiniani autem seu potius Zenonis temporibus Gotthi ceperunt et Neapolim et reliquas urbes adiacentes. his

γάν στρατηγός, δν κατεπολέμησεν δ Νάρσης παρὰ τὸν ποταμὸν
Κασουλῆνον καὶ τελείως ἡφάντισε, καθὼς τὸ ἐπιγραμμα λέγει.

P 29

ὅτιδρα Κασουλίτενον ποταμοῦ βεβαρημένα γεροῖς

δέξατο Τυρρηνῆς ἡΐθρος κροκέλη,

5 ήγκα Φραγκικὰ φῦλα κατέκτανεν Αὐσοὺς αἰγαή,
δηπόσαι δειλαῖοι πειθετο Βούτιλην.

δλιθιον ἔν τόδε χεῦμα, καὶ ξυσται ἀντὶ τροπαῖον
αἴματι βαρβαρικῷ δηρὸν ἐρευθόμενον.

ἕπετάγησαν οὖν οἱ Φράγγοι τῇ τότε χρόνῳ, ἔχοντες καὶ λαγο-

10 βάρδους συμμικτούς· καὶ ἔκποτε μέχοι τῆς σῆμερον χρηματίζει
εἰς τὰξιν θέματος ἡ καλονυμένη Λογγισμορδία. ἐπὶ δὲ τῆς βασι-

λείας Μιχαὴλ τοῦ νιοῦ Θεοφίλου ἀνῆλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς στόλος λε-

κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τὸν τε Σολδανὸν καὶ τὸν Σάμων καὶ
τὸν Καλφοῦς, καὶ ἔχειρωστις διαφέρους πόλεις τῆς Δαλματίας
15 καὶ τὴν τε Βούτοβαρ καὶ τὴν Ρῶσαν καὶ τὸ κάτιο Δεκάτερον.
ἡλθον δὲ καὶ πρὸς τὴν τούτων μητρόπολιν, ἢ Ρωσίσιον λέγεται,

καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόρκουν ἵκανόν· οἱ δὲ τοῦ κατσροῦ
Ρωσούσιον ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἔχαιτομενοι διὰ στόλου
βοήθειαν. τῶν δὲ εἰς τοῦτο ἀποσταλέντων ἀνελθόντων, εὗρον

20 ὑπὸ Θεοῦ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν Βασιλείου τὸν δεῖδιμον βα-
σιλέα ἥδη λαβόντα, δεῖς καὶ τὰ τῆς αὐτῶν πρεσβείας καὶ δεήσεως

2 Κασουλίνος valgo
αἰχὴ A, omissis ηϊόνος —

3 Κασουλίνος valgo
αἰχὴ C, eadem om

4 τυρρηνίς
7 ἄν] ναι AC:
οἰβιστον τόδε Iacobs.

δεῦμα AC 8 δειδην AC

imperabat Butelinus Francorum dux, quem Narses debellavit prope
flumen Casulinum et internecione delevit, ut epigramma narrat:

plena cadaveribus taboque infecta fluenta

Tusca Casulini cepit arena rubens,

cum Francos acies populos Romana cecidit,

et quot parebant agmina Butilino.

nec felix amnis, qui praefert signa tropaei,

dum rubet aeternum sanguine barbarico.

Igitur Franci subditi sunt tunc temporis, etiam Longobardis admixti;
et exinde ad hodiernum usque diem Longobardia in ordinem thematis
redacta fuit. sub imperio autem Michaëlis, filii Theophili, classis ab
Africa ascendit triginta sex navigatorum, quae Soldanum et Samanum
et Calphum duces habebant. hi subegerunt sibi varias Dalmatiae urbes,
et Butoban et Rosan et inferiora Decatera. venerunt etiam ad eorum
metropolim, quae Ragusium dicebatur, eamque satis longo tempore ob-
sederunt. urbis autem Ragusinae cives ad imperatorem legatos mise-
rant, qui auxiliarem classem exposcerent. cum legati ad regiam venis-
sent, invenerunt Basilium praeclarum illum imperatorem dei nomine iam
imperatoris dignitate ornatum; qui cum eorum legationis ac supplica-

ἐπακούσας καὶ στόλον ἕκανδν καὶ δρυστήριον ἀρχοντα πρὸς τὴν τούτων βοήθειαν εὐθὺς ἔξαπέστειλε. τοῦτο δὲ ὑπὸ αὐτοκόλου μαθόντες οἱ Ἀφροί, καὶ περὶ τὴν πολιορκίαν ἀπρακτήσαντες, μᾶλλον δὲ πεῖξαντες τὴν τοῦ βασιλικοῦ στόλου καὶ ἀντῶν παρουσίαν, ἀνεπέρασαν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κά-
5 στρον Βάρης ὥσησαν ἐν αὐτῷ, παραλαβόντες πάντα τὰ κάστρα καὶ τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα Καλαβρίας μέχρι Ρώμης, ὡς εἶναι πάντα τὰ ὅπ' αὐτῶν πορθῆσθαι κάστρα ρύ'. Βοσπόρειος οὖν ὁ ἀοδίμος βισιλεύς, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν παρὰ θεοῦ εἰληφὼς καθὰ προείρηται, καὶ ταῦτα ἀναμαθών,
10 προσπέστειλε μὲν στρατὸν καβαλλαρικὸν καὶ πλοῖα ρ', ἔγραψε δὲ πρὸς Λοδοῦχον τὸν ἄρχηγον Φραγγίας καὶ τὸν πάλα Ρώμης τοῦ συνεπαμύναι τῷ ἔαντοῦ στρατῷ. οἱ δὲ ὑπεῖξαντες τῇ βασιλικῇ ἐντεῦξει, καὶ ἀμφότεροι ἐνωθέντες τῷ παρὸδ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντει στρατῷ κυβαλλαρικῷ καὶ πλωτίῳ, κατεπολέμησαν τοὺς
15 ἀπὸ Ἀφρικῆς Σαρακηνούς καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον Βάρης, δέσμιον λαβόντες καὶ τὸν ἀμηρῶν Σολδανόν· δν καὶ ἀναλαβόμενος μετὰ τῶν Σαρακηνῶν Λοδοῦχος ὁ ἄρχης Φραγγίας οὔκαδε ἀπῆλε.
δ δὲ βασιλεὺς κατέσχε τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν, καθὼς καὶ σή-
μερον παρὰ τῶν Ρωμαίων βασιλέων δεσπόζεται.

20

P 30

Αιθένατον θέμα Χερσόνος.

‘Η δὲ Χερσών τὸ παλαιὸν οὐκ ἦν εἰς δύομα θέματος οὐδὲ
ἐν μητροπόλεως σχήματι· ἀλλ’ οἱ τοῦ Βοσπόρου κρατοῦντες ἐκρά-

2 διὰ C   12 Λοδοῦχον?   23 τὴν βόσκορον C

tionis capita audisset, et classem idoneam et ductorem strenuum ad suppicias ipsius ferendas extemplo misit. hoc autem cum per transfugam rescivissent Afri, et nihil in obsidione promoverent, immo etiam imperatoriae classis adversus se impetum exhorcerent, traeicerunt in Longobardiam; ubi castro Baris obpresso immorati sunt, omnibus castellis expugnatis cum universa Longobardia ac reliquis Calabriae oppidis Romanus usque, ita ut omnium castrorum ab iis expugnatorum numerus esset centum quinquaginta. Basilius itaque ille praedictus imperator iam imperatoria dignitate a deo accepta, ut paulo ante dictum est, simulatque id rescivit, exercitum praemisit equitum et navea centum. scripsit etiam ad Ludovicum regem Franciae et papam Romae, ut exercitu auxiliares manus praebarent: hi imperatoriae legationi faventes, et ambo iuncti exercitui equestri et navalib. imperatore missi, Saracenos Afros debellarunt et castrum Baris expugnarunt, captivum etiam ameran Soldanum temuerunt, quem cum Ludovicus rex Franciae una cum Saracenis accepisset, ad suos rediit. imperator vero totam Longobardiam subditam habuit, ut etiam nunc imperator Romanus ei dominatur.

Duodecimum thema Chersonis.

Cherson antiquitus nomen thematis haud usurpavit neque in metropolis forma existit, sed qui Bosporum occupabant, etiam Chersonem

τον καὶ Χερσῶνος αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν κλιμάτων, ὥστε καὶ βασιλεύειν τοὺς ἐν τῷ Βοσπόρῳ κατοικοῦντας λέγεται. ἔχει δὲ ἡ ἱστορία οὕτως. Βόσπορος πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, καὶ πορθμὸς ὁμώνυμος, ἀπὸ Τοῦς τῆς Ἰνύχου καλού-
5 μενος, καθὼς Αἰσχύλος ἐν τῷ Προμηθεῖ γράφει·

ἔσται δὲ Θητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δὲ ἐπώνυμος
ιεκλήσεται.

Στράβων δὲ ἐν ἐνδεκάτῳ τῶν γεωγραφικῶν τάδε γράφει “τοῖς δὲ
10 τοῦ Βοσπόρου δινάσταις ὑπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται,
καὶ ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαίων μητρόπολις τὸ Παντικάπαιον, τῶν
δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον.” μαρτυρεῖ δὲ καὶ Φλέγων ἐν Ὁλυμ-
πιάδι περτεκαιδεκάτῃ ὅτι ἐβασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κότυΐ τῷ Βο-
σποριανῷ βασιλεῖ, φ καὶ διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν δὲ Καῖσαρ, καὶ
15 τὰς πόλεις αὐτῷ καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ καὶ αὐτὴν Χερ-
σῶνα. δόν δέ εἰσι τόποι Βόσποροι καλούμενοι, εἰς μὲν δὲ Κιμ-
μέριος καλούμενος πλησίον Χερσῶνος, ἐν φ καὶ τὸ βασιλείον τῶν
Βοσποριανῶν ἦν, ἔτερος δὲ ἐν Βυζαντίῳ, καθὰ Φαβωρῖνος γράφει
“Βυζαντίων λιμὴν Βόσπορος καλεῖται.” μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπί-
20 γραμμα τοῦ κίονος τῆς ἀντιπέραν γῆς Χρυσοπόλεως, ἐν φ μαρ-
μαρίη δάμαλις ἴδρυται, φάσκον οὕτως.

7 σῆς om C   9 δεκάτῳ vulgo   10 ἑπήκοοι vulgo   11 μαντι-
κάπαιον A, μαντικάπεον C   12 καὶ] καὶ δὲ Κ   ἐν] δὲ Κ
13 ὅτε C   δὲ om C   16 βοσκόρουι C   17 καλούμενος
add A   19 βοσκόριον C

ipsam regebat, nec non reliquas regiones, adeo ut Bospori incolae re-
gnare dicerentur. sic autem historia se habet. Bosporus Ponti civitas,
iuxta Cimmerium sinum, et trajectus cognominis ab Ione Inachi filia
nominantur, velut Aeschylus in Prometheus scribit:

mortalibus dein sempiterna fama erit
traiectoris, Bosporusque inde audies.

Strabo autem lib. 11 Geographiae haec scribit: “Bospori proceribus sub-
diti omnes Bosporitas nuncupantur. atque Europaeorum quidem metro-
polis est Pantikapaenum, Asianorum vero Phanagorium.” testificatur
etiam Phlegon in Olympiade 15 Bosporum sub dominatu fuisse Cotyis
Bosporiani regis, cui Caesar iussit diadema gestare, et urbes eius di-
cioni subegit, in quibus connumerat hanc etiam Chersonem. duo autem
sunt etiam loci Bospori appellati, unus quidem Cimmerius dictus, iuxta
Chersonem, in quo et regia Bosporianorum fuit, alter Byzantii, ut
Favorinus scribit “Byzantinorum portus Bosporus dicitur.” testatur id
etiam epigramma inscriptum columnae erectae ex adverso terras Chry-
sopolis, cui marmorea iuvenca insidet, quae sic loquens inducitur:

*Ιναχίης οὐκ εἰμὶ βοὸς τύπος, οὐδὲ ἀπὸ ἐμεῖο
αλήζεται ἀντωπὸν Βοσπόριον πέλαγος·
κείνην γὰρ τὸ πάροιθε βαρὸς χόλος ἤλασεν Ἡρῆς
ἐς Φάρου· ἥδε δὲ ἔγω Κέκροπος εἶμι νέκυς·
εὐνέτις ἦν δὲ Χάροητος· ἔπλων δὲ πλῶεν ἐκεῖνος
τῇδε Φιλιππείων ἀντίπαλος σκαφέων.
Βούλιον οὖνομα δὲ ἦν ἐμοὶ τότε, νῦν δὲ Χάροητος
εὐνέτις, ἡπείροις τέρπομαι ἀμφοτέραις.*

*ὅτε Χάρης ἐκεῖνος ἦν στρατηγὸς Ἀθηναῖων. οἱ δὲ ἔγχώριοι
Φωσφόριοι αὐτὸν καλοῦσι παραγραμματίζοντες, ὅθεν οἱ τὰ πάτρια 10
ονυγγεγράφότες τοῦ Βυζαντίου ἄλλην ἐπειδήσασι μυθικὴν ἴστορίαν,
ὅτι Φιλίππον τοῦ Μακεδόνος τὸ Βυζάντιον πολιορκοῦντος*

1. *Ιναχίης βοὸς οὐκ εἰμὶ τύπος, οὐδὲ ἀπὸ Βοσπόριον ἀντω-
πὸν κείνηται πέλαγος AC. cf. Symeon mag. p. 479 4 πάφον
ἄδει Α 5 ἐπλονν δὲ ὅτι Α ἐπλοει Α, πλέν C 7 βούλιον
δὲ καλεόμενον ἔγω τοῦ AC*

*Inachiae non sum bovis figura, nec a me
vocatur adversum mare Bosporium:
quippe hanc pridem ira gravis abegit Iunonis
in Pharum, ast ego mortua sum Cecropis.
uxor eram Charetis, comes illi facta navigationis,
cum ille contra Philippi classem proficiuceretur.
buculae mihi nomen fuit, nunc vero Charetis
coniux utraque terra delector.*

Charles autem ille fuit dux exercitus Atheniensium. ceterum indigenae
nomen depravantes Phosphorium illud appellant, unde factum est ut qui
Origines Byzantinas scripsere, aliam adiunixerint fabulosam historiam,
Philippo Macedone Byzantium obsidente